

RAPORT O STANIE GMINY RYKI W ROKU 2024

Ryki 2025 r.

Spis treści

WSTĘP	3
I.INFORMACJE OGÓLNE	4
1. Władze Gminy Ryki	5
2. Jednostki pomocnicze	10
3. Jednostki organizacyjne Gminy Ryki	11
4. Spółki z udziałem Gminy Ryki.....	12
5. Demografia.....	14
6. Grunty i ład przestrzenny.....	15
II.INFORMACJA NA TEMAT REALIZOWANYCH PRZEZ GMINE RYKI PROGRAMACH, STRATEGIACH ORAZ INWESTYCJACH W 2024 ROK	22
1. Planowanie przestrzenne.....	22
III.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	25
IV.INWESTYCJE REALIZOWANE PRZEZ GMINE	26
V.GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA	45
1. Gospodarka komunalna	45
2. Gospodarka mieszkaniowa	54
VI.DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	57
VII.KOMUNIKACJA	58
VIII.OCHRONA ŚRODOWISKA	60
1. Ochrona środowiska naturalnego, wydawanie decyzji.....	60
2. Odnawialne źródła energii	62
3. Plan gospodarki niskoemisyjnej	62
IX.GOSPODARKA ODPADAMI	65
X.OŚWIATA, KULTURA, SPORT	67
1. Oświata	67
2. Kultura.....	71
3. Sport.....	109
XI.POMOC SPOŁECZNA	116
X.BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	126

WSTĘP

*Szanowni Państwo,
jak co roku przedkładam Państwu roczny raport o stanie gminy Ryki za rok 2024, podsumowujący naszą wspólną pracę na rzecz rozwoju naszej gminy.*

Dokument został opracowany w związku z wymogiem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz U. z 2020 r. poz. 713, 1378).

Przygotowany raport w sposób syntetyczny prezentuje sytuację gminy Ryki w poszczególnych dziedzinach jej funkcjonowania. Jest to pewnego rodzaju bilans wszelkich podejmowanych w Gminie działań finansowych, strategicznych, analitycznych i planistycznych. To także podsumowanie pracy Burmistrza, pracowników Urzędu Gminy i pracowników jednostek organizacyjnych oraz działających na terenie Gminy organizacji.

Coroczne przygotowywanie raportów pozwoli na działania ewaluacyjne, które w konsekwencji ułatwią analizę kierunków rozwoju Gminy Ryki.

Burmistrz Ryk

Jarosław Żaczek

I. INFORMACJE OGÓLNE

Położenie i powierzchnia gminy

Powierzchnia Gminy Ryki wynosi 161,8 km² jest to gmina miejsko- wiejska położona w województwie lubelskim, w powiecie ryckim. Leży w obszarze Wysoczyzny Żelechowskiej, częściowo w Pradoliny Wieprza i doliny Wieprza.

Gmina sąsiaduje:

- od wschodu z gminami Ułęż i Nowodwór.
- od południa z gminami: Puławy i Żyrzyn,
- od południowego- zachodu z miastem Dęblin i gminą Stężyca,
- od północy z gminą Kłoczew,
- od północnego zachodu z gminą Trojanów (województwo mazowieckie).

Lokalizację gminy w województwie lubelskim przedstawiono na poniższej mapce.

Mapka: woj. lubelskie

1. Władze Gminy Ryki

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz Ryk, natomiast uchwałodawczym jest Rada Miejska w Rykach. W roku 2024: Burmistrz Ryk - Jarosław Żaczek, zastępca Burmistrza - Marek Józwick do kwietnia 2024, od maja 2024 r. - Jacek Wasilewski

W Radzie Miejskiej w Rykach zasiadało 21 radnych. Jej skład do 6 maja 2024 roku przedstawiał się następująco:

- 1) Ryszard Roman Bieńczyk –
Przewodniczący Rady,
- 2) Kazimierz Woźniak -
Wiceprzewodniczący Rady,
- 3) Jarosław Szlendak -
Wiceprzewodniczący Rady,
- 4) Jerzy Antolak,
- 5) Ewa Barbara Ciołek,
- 6) Joanna Gąska,
- 7) Krystyna Anna Grudniak,
- 8) Witold Józef Gulewski,
- 9) Irena Helena Jeżewska,
- 10) Jadwiga Teresa Jońska,
- 11) Dariusz Krzysztof Jurzysta,
- 12) Józef Janusz Kapusta,
- 13) Krzysztof Jarosław Kardas,
- 14) Piotr Kubak,
- 15) Tomasz Jerzy Kujda,
- 16) Marek Łukasiak,
- 17) Michał Marcin Miłoś,
- 18) Mirosław Waldemar Sadura,
- 19) Ryszard Walasek,
- 20) Dorota Hanna Wesolek,
- 21) Magdalena Anna Woźniak.

Od 7 maja 2024 r. w Radzie Miejskiej w Rykach zasiada 15 radnych, jej skład na dzień 7 maja 2024r. przedstawiał się następująco:

- 1) Tomasz Jerzy Kujda – Przewodniczący Rady,
- 2) Witold Józef Gulewski, - Wiceprzewodniczący Rady,
- 3) Irena Helena Jeżewska - Wiceprzewodniczący Rady,
- 4) Ewa Barbara Ciołek,
- 5) Jadwiga Teresa Jońska,
- 6) Dariusz Krzysztof Jurzysta
- 7) Krzysztof Jarosław Kardas,
- 8) Ryszard Walasek,
- 9) Krzysztof Piątek,
- 10) Gerard Porowski,
- 11) Krzysztof Pioterczak,
- 12) Małgorzata Koziół,
- 13) Władysław Mischczak,
- 14) Wojciech Piszczyński,
- 15) Wojciech Szmigiel.

Do 6 maja 2024 r. Rada Miejska w Rykach pracowała w następujących komisjach stałych: komisja rozwoju gospodarczego, finansów i promocji, komisja rolnictwa, leśnictwa i ochrony

środowiska, komisja oświaty, kultury, sportu i spraw społecznych, komisja samorządu, komunikacji społecznej i spraw komunalnych, komisja rewizyjna, komisja skarg, wniosków i petycji.

Rada Miejska w Rykach działająca od 7 maja 2024r. powołała następujące komisje stałe:

komisja rozwoju gospodarczego, finansów, rolnictwa, leśnictwa i ochrony środowiska, komisja oświaty, kultury, sportu, spraw społecznych i promocji, komisja samorządu, komunikacji społecznej i spraw komunalnych, komisja rewizyjna, komisja skarg, wniosków i petycji.

Siedzibą władz gminy Ryki jest miasto Ryki. Urząd Miejski znajduje się przy ulicy Karola Wojtyły 29.

W strukturze Urzędu Miejskiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

- 1) Sekretarz Gminy,
- 2) Biuro Rady Miejskiej,
- 3) Wydział Organizacji i Spraw Społecznych,
- 4) Skarbnik Gminy,
- 5) Wydział Budżetu, Podatków i Opłat,
  - a) Referat Podatków i Opłat,
- 6) Wydział Inwestycji i Remontów,

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

- 7) Wydział Gospodarki Komunalnej, Nieruchomości i Zagospodarowania Przestrzennego,
  - a) Referat Gospodarki Odpadami
- 8) Urząd Stanu Cywilnego,
- 9) Stanowisko ds. Informatyki,
- 10) Stanowisko ds. Promocji, Rozwoju i Promocji Zdrowia,
- 11) Zespół Radców Prawnych.

2. Jednostki pomocnicze

Gmina Ryki podzielona jest na 2 osiedla:

- 1) Osiedle Karola Wojtyły,
- 2) Osiedle Karola Wojtyły Spółdzielcze,

oraz 40 sołectw:

- 1) Bobrowniki,
- 2) Brusów,
- 3) Budki-Kruków,
- 4) Chrustne,
- 5) Działki (dawne Świerczewskiego),
- 6) Edwardów,
- 7) Jana Pawła,
- 8) Janisze,
- 9) Jarmołówka,
- 10) Julin,
- 11) Kazimierzyn,
- 12) Kleszczówka,
- 13) Kolonia Swaty,
- 14) Krasnoglina,
- 15) Królewska,
- 16) Lasocin,
- 17) Lasoń,
- 18) Leopoldów Południe,
- 19) Leopoldów Północ,
- 20) Moszczanka,
- 21) Niwa Babicka,
- 22) Nowa Dąbia,
- 23) Nowy Bazanów,
- 24) Nowy Dęblin,
- 25) Ogonów,
- 26) Oszczywilk,
- 27) Ownia,
- 28) Podwierzbie,
- 29) Potok,
- 30) Rososz,
- 31) Sędowice,
- 32) Sierskowola,
- 33) Słowackiego Jednorodzinne,
- 34) Słowackiego Wielorodzinne,
- 35) Stare Miasto,
- 36) Stara Dąbia,
- 37) Stary Bazanów,
- 38) Stawy Karasiówka,
- 39) Swaty,
- 40) Zalesie.

3. Jednostki organizacyjne Gminy Ryki

W gminie jak i w roku 2023 funkcjonowało 10 szkół, 3 przedszkola.

Szkoły podstawowe:

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mariana Osińskiego w Rykach,
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Rykach,
- 3) Zespół Placówek Oświatowych w Leopoldowie,
- 4) Zespół Placówek Oświatowych w Bobrownikach,
- 5) Zespół Placówek Oświatowych w Rososzy,
- 6) Zespół Placówek Oświatowych w Starym Bazanowie,
- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Dąbi,
- 8) Zespół Placówek Oświatowych w Moszczance,
- 9) Zespół Placówek Oświatowych w Owni,
- 10) Zespół Placówek Oświatowych w Swatach,

Przedszkola:

- 1) Samorządowe Przedszkole nr 1 w Rykach,
- 2) Samorządowe Przedszkole nr 2 im. Marii Kownackiej w Rykach,
- 3) Samorządowe Przedszkole nr 5 im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Rykach.

Inne jednostki:

- 1) Samorządowa Administracja Szkół i Przedszkoli,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Miejski Żłobek nr 1 w Rykach,
- 4) Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rykach,
- 5) Centrum Kultury i Sportu w Rykach,
- 6) Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Rykach.

4. Spółki z udziałem Gminy Ryki

W roku 2024 jak i w roku poprzednim Gmina Ryki w 100 % udziałowcem była w 2 spółkach:

- 1) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rykach Sp. Z. O. O z siedzibą w Rykach ul. Słowackiego 5, zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 9 maja 2002 roku Nr KRS 0000111420,

- 2) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Rykach Sp. Z.O.O. W dniu 27 lipca 2016 r. Zawiązana Spółka ze 100 % udziałem Gminy Ryki została powołana w celu realizacji zadań własnych Gminy Ryki w zakresie transportu pasażerskiego, wynajmu autobusów.

Gmina Ryki posiada 130866 udziałów w SIM Lubelskie sp. z o.o. – jest to spółka, która działa w regionie lubelskim i jest współfinansowana przez gminy. Udziałowcami SIM Lubelskie są między innymi: Chełm, Hrubieszów, Izbica, Janów Lubelski, Krasnystaw, Kraśnik, Gmina Leśniowice, Łuków, Międzyrzec Podlaski, Terespol, Opole Lubelskie, **Ryki**, Gmina Siennica Różana, Szczepleszyn, Niemce, Włodawa, Tomaszów Lubelski oraz Krajowy Zasób Nieruchomości. Spółka realizuje inwestycje mieszkaniowe w tych gminach.

W roku 2024 r. gmina Ryki dokonała rekrutacji na 64 mieszkania, które znajdować się będą w dwóch blokach na czterech kondygnacjach. Planowane zakończenie prac w 2027r.

5. Demografia

Ogólna liczba mieszkańców Gminy Ryki w latach 2022 -2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców	20258	19930	19878

Zestawienie zbiorcze mieszkańców miasta Ryki w latach 2022 - 2024

Liczba mieszkańców	2022	2023	2024
mieszkańcy stali	9403	9286	9182
mieszkańcy czasowi	124	115	102
Razem	9527	9401	9288

Zestawienie zbiorcze mieszkańców Gminy Ryki (bez miasta Ryki) w latach 2022 – 2024

Liczba mieszkańców	2022	2023	2024
mieszkańcy stali	10679	10644	10542
mieszkańcy czasowi	47	50	48
Razem	10726	10694	10590

Analizując powyższe tabela ogólna liczba mieszkańców gminy w roku 2024 w stosunku do roku 2022 zmniejszyła się o 380 mieszkańców.

Według danych z Urzędy Stanu Cywilnego w Rykach w latach 2022 – 2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba aktów urodzenia	37	44	14
Liczba aktów małżeńskich	101	100	84
Liczba aktów zgonu	358	276	283

Liczba czynności z zakresu ewidencji ludności w latach 2022-2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
ilość nadanych numerów PESEL	36	15	9
ilość zameldowań na pobyt stały i czasowy	522	444	455

Czynności podejmowane w zakresie dowodów osobistych

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
ilość nadanych numerów PESEL przy składaniu wniosku o dowód osobisty	5	2	2
ilość przyjętych wniosków o wydanie dowodu osobistego	2007	1529	1769
ilość wydawanych dowodów osobistych	1999	1478	1813
ilość przyjętych zgłoszeń o utracie dowodu osobistego	144	131	93
ilość udostępnionych danych z rejestru RDO	45	11	57

6. Grunty i ład przestrzenny

Tworzone przez Gminę Ryki zasoby mienia komunalnego mają przede wszystkim służyć do realizacji celów publicznych. Powstająca infrastruktura umożliwia rozwój budownictwa mieszkaniowego, handlowo-usługowego, przemysłowego, zaś na gruntach gminy realizowane są inwestycje publiczne z zakresu oświaty, kultury, administracji, sportu i rekreacji.

Prawo zabrania prowadzenia działalności gospodarczej przez organy gminy, wobec tego mienie komunalne będące w zasobach gminy, zarówno grunty jak i budynki, są udostępnione osobom fizycznym i prawnym do prowadzenia takiej działalności.

Ważnym działaniem jest pozyskiwanie gruntów i realizacja ciągów komunikacyjnych (dróg i ulic). W roku 2024 zakupiono, przejęto na mocy decyzji lub uregulowano stan prawny 4,5140ha gruntów na poszerzenia i budowę dróg - w tym 1,5822ha na terenach wiejskich oraz 2,9318ha na terenie miasta. W tym samym czasie zakupiono 1 lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym przy ul. Żytniej 18 wraz z udziałem w gruncie o pow. 0,0088ha. Na podstawie decyzji komunalizacyjnej, Gmina Ryki stała się właścicielem działki o powierzchni 0,4000ha położonej w miejscowości Nowy Bazanów.

W 2024 roku Gmina Ryki sprzedała w przetargach publicznych działki o łącznej pow. 0,7546ha położone na terenie miasta i gminy oraz w drodze bezprzetargowej udziały w działkach

o łącznej pow. 0,0805ha zbywane łącznie ze sprzedażą lokali mieszkalnych na rzecz najemców. W bieżącym roku zostały sprzedane nieruchomości o pow. 0,7748ha na rzecz ich użytkowników wieczystych. Gmina Ryki została wywłaszczona przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad z gruntów o łącznej powierzchni 0,1508ha, które zostaną wykorzystane do przebudowy DK 48.

W 2024r. uregulowano zapisy dotyczące stanu prawnego działek, których powierzchnia uległa zmianie w wyniku przeprowadzonej modernizacji ewidencji gruntów.

Gmina Ryki na dzień 31.12.2024r. w swoich zasobach posiada 442,0974ha różnego rodzaju gruntów oraz 112 budynków.

Informacje o stanie mienia komunalnego w mieście Ryki na dzień 31 grudnia 2024 roku.

W mieście Ryki grunty komunalne o uregulowanym stanie prawnym zajmują powierzchnię 197,2146 ha, z tego:

1. tereny rolne - 10,8554 ha
2. grunty zabudowane - 91,1152 ha
3. grunty rekreacyjne - 31,8514 ha
4. pozostałe grunty - 55,2852 ha
5. lasy - 1,2467 ha
6. parki i zieleń miejska - 6,8607 ha

ad.1)

- 9,4659 ha - zasób będący w bezpośrednim zarządzie.
- 1,3895 ha – grunty oddane w dzierżawę osobom fizycznym.

ad.2)

- 47,9173 ha stanowią grunty oddane w użytkowanie wieczyste, z tego:
  1. 0,1677 ha to grunty oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym,
  2. 5,4010 ha to grunty oddane Spółdzielni Mieszkaniowej,
  3. 42,3486 ha to grunty oddane w użytkowanie wieczyste podmiotom gospodarczym.
- 3,3817 ha stanowią grunty budowlane oddane w dzierżawę podmiotom gospodarczym i osobom fizycznym, z tego:
  1. 3,2091 ha to grunty oddane podmiotom gospodarczym,

2. 0,1726 ha stanowią grunty oddane w dzierżawę osobom fizycznym.
  - 6,2931 ha przekazane w trwałe zarząd jednostkom organizacyjnym Gminy Ryki – szkoły i przedszkola, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz użyczone Spółdzielni Mieszkaniowej.
  - 33,5231 ha stanowią grunty będące w bezpośrednim zarządzie gminy.

Są to grunty przeznaczone pod:

1. ujęcie wody przy ul. Wspólnej
2. grunty budowlane położone przy ulicy Warszawskiej i Lubelskiej, na osiedlu Stare Miasto, przy ulicy Tadeusza Kościuszki i Karola Wojtyły, na których znajdują się komunalne zasoby mieszkaniowe oraz tereny przy ul. Jana Kochanowskiego.

ad.3)

- 31,7919 ha stanowią tereny rekreacyjne będące w bezpośrednim zarządzie gminy,
- 0,0595 ha tereny użyczone CKiS i Spółdzielni Mieszkaniowej.

ad.4)

- 52,7924 ha stanowią inne grunty, do których należą:
  - 1) drogi i place na terenie miasta,
  - 2) część targowisk,
  - 3) ciągi pieszo – jezdne.
- 2,4926 ha to grunty wydzierżawione na terenie miasta osobom fizycznym oraz Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej
- 0,0002 ha to grunt użyczony na rzecz CKiS

ad.5)

1,2467 ha stanowią fragmenty działek porośnięte lasem położone na terenie miasta.

ad.6)

- 6,5661 ha stanowią parki i skwery przy ulicy: Warszawskiej, Plac Wolności, Alei Spacerowej i ulicy Słowackiego oraz tereny zielone na osiedlu „Słowackiego Jednorodzinne” będące w bezpośrednim zarządzie gminy, natomiast 0,2946 ha stanowią tereny, na których nie urządzono zieleni miejskiej, a wydzierżawiono je osobom fizycznym.

Informacje o stanie mienia komunalnego w gminie Ryki na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Gmina Ryki jest właścicielem 246,9545 ha gruntów mienia komunalnego, na które składają się:

1. grunty rolne 14,6192 ha
2. grunty zabudowane 23,6304 ha
3. nieużytki 5,5840 ha
4. tereny rekreacyjne 0,2400 ha
5. pozostałe grunty 192,5481 ha
6. lasy 10,3328 ha

ad.1.) W zasobach gruntów rolnych przeważają grunty o niskich klasach bonitacyjnych. Z pow. 14,6192ha gruntów niezabudowanych – rolnych zostało wydzierżawione 1,6061ha dla osób fizycznych; 0,50ha znajduje się na działce oddanej w użytkowanie wieczyste (OSP Sędowice); grunty o pow. 5,6618ha zostały przekazane: w zarząd zwykły jednostce pomocniczej Gminy Ryki – sołectwu Ownia (4,7ha) oraz użyczone na rzecz klubu sportowego w Rososzy (0,9618ha); grunty o pow. 6,8513ha znajdują się w bezpośrednim zarządzie gminy.

ad.2.) Z pow. 23,6304ha - gruntów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę; 9,8542ha jest w bezpośrednim zarządzie gminy; 3,8714ha oddano w użytkowanie wieczyste osobom prawnym; 0,01ha jest wydzierżawione osobie prawnej; grunty o pow. 9,8948ha zostały przekazane: w zarząd zwykły jednostce pomocniczej Gminy Ryki – sołectwu Kleszczówka (0,08ha); w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym Gminy Ryki – szkołom (6,7548ha); w użyczenie na rzecz: KGW w Rososzy, KGW w Karasnoglinach, Parafii w Starym Bazanowie i Stowarzyszeń na terenie Gminy (3,06ha).

ad.3.) Grunty o pow. 5,5840 ha to nieużytki na których znajdują się: kopalnie żwiru i piachu oraz gliniarki.

ad.4.) Grunty o pow. 0,24 ha to tereny wykorzystywane rekreacyjnie położone bezpośrednio przy boisku szkolnym w Rososzy, w całości użyczone na rzecz klubu sportowego w Rososzy.

ad.5.) Grunty o powierzchni 192,5481 ha stanowią drogi powszechnego użytkowania, z tego 0,0002ha to fragment drogi w Zalesiu użyczony na rzecz CKiS.

ad.6.) Lasy stanowią powierzchnię 10,3328 ha gruntów położonych w sołectwach Chrustne, Stary Bazanów, Budki Rososz, Leopoldów, Swaty, Moszczanka, Ownia, Podwierzbie, Rososzy z tego: 0,0764 ha zostało oddane w użytkowanie wieczyste (KR Swaty); grunty o pow. 0,2067 ha zostały przekazane w trwały zarząd - szkole w Leopoldowie (0,1096ha) oraz

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

użyczone na rzecz klubu sportowego w Rososzy (0,0971ha). Grunty o pow. 10,0497ha znajdują się w bezpośrednim zarządzie gminy.

Informacje o stanie mienia komunalnego

Wyszczególnienie	Jed.	Stan na 31.12.2024r.	Sposób zagospodarowania ilościowy				
			W bezp. zarz. gminy	W zarządzie jed. komun.	Dzierżawa najem	Wieczyste użytkowanie	Inne formy
1. Grunty ogółem	ha	444,1691	360,2732		9,1745	52,3651	22,3563
Grunty rolne ter. wiejski	ha	14,6192	6,8513		1,6061	0,5000	5,6618
Grunty rolne ter. miejski	ha	10,8554	9,4659		1,3895		
Grunty zabudowane ter. wiejski	ha	23,6304	9,8542		0,0100	3,8714	9,8948
Grunty zabudowane ter. miejski	ha	91,1152	33,5231		3,3817	47,9173	6,2931
Grunty nieużytki ter. wiejski	ha	5,5840	5,5840				
Grunty rekreacyjne	ha	32,0914	31,7919				0,2995
Grunty pozostałe w tym drogi, ulice, place	ha	247,8333	245,3403		2,4926		0,0004
Lasy	ha	11,5795	11,2964			0,0764	0,2067
Parki i zieleń miejska	ha	6,8607	6,5661		0,2946		
2. Budynki	szt.	112	34	38	4	0	36
biurowe	szt.	6	5		1		
oświaty	szkoły	szt.	13	1			12
	mieszkalne	szt.	2	2			
	przedszkola	szt.	3				3
	sportowe	szt.	3				3
	gospodarcze	szt.	9				9
	światlice	szt.	1				1

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

ośrodek rewalidacyjny	szt.	1					1
kultury	szt.	12	11				1
gospodarcze i pozostałe	szt.	21	14		1		6
mieszkalne poza zasobem	szt.	2	1		1		
mieszkalne zasób	szt.	38		38			
kultury fizycznej	szt.	1			1		

Zasoby mienia w latach 2020 - 2024

Wyszczególnienie	Jed.	2024	2023	2022	2021	2020
1. Grunty ogółem	ha	444,1691	442,0974	439,7193	440,4922	440,1589
Grunty rolne ter. wiejski	ha	14,6192	14,3144	14,4433	14,1542	14,1542
Grunty rolne ter. miejski	ha	10,8554	10,8554	10,3505	9,8309	10,1345
Grunty zabudowane ter. wiejski	ha	23,6304	24,2461	24,0265	25,8696	25,9433
Grunty zabudowane ter. miejski	ha	91,1152	92,1587	92,7694	93,0769	93,1432
Grunty nieużytki ter. wiejski	ha	5,5840	5,8240	5,8692	5,8692	5,8692
Grunty rekreacyjne	ha	32,0914	32,0914	32,0914	32,1036	32,1036
Grunty pozostałe w tym drogi, ulice, place	ha	247,8333	244,1472	242,9940	242,2229	241,4460
Lasy	ha	11,5795	11,5995	11,6195	11,8094	11,8094
Parki i zieleń miejska	ha	6,8607	6,8607	5,5555	5,5555	5,5555

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

2. Budynek ogółem		szt.	112	112	118	121	121
biurowe		szt.	6	6	5	5	5
oświaty	szkoły	szt.	13	13	16	17	17
	mieszkalne	szt.	2	3	3	3	3
	przedszkola	szt.	3	4	4	4	4
	sportowe	szt.	3	1	1	1	1
	gospodarcze	szt.	9	9	9	10	10
	światlice	szt.	1	1	1	1	1
ośrodek rewalidacyjny		szt.	1	1	1	1	1
kultury		szt.	12	12	12	12	11
gospodarcze i pozostałe		szt.	21	21	25	25	26
mieszkalne poza zasobem		szt.	2	2	2	3	3
mieszkalne zasób		szt.	38	38	38	38	38
kultury fizycznej		szt.	1	1	1	1	1

II. INFORMACJA NA TEMAT REALIZOWANYCH PRZEZ GMINE RYKI PROGRAMACH, STRATEGIACH ORAZ INWESTYCJACH W 2024 ROK

1. Planowanie przestrzenne

Gmina i miasto Ryki objęte są w 100% miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Ryki.

W 2024 roku gmina procedowała rozpoczętą w 2021 roku procedurę sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ryki, w granicach administracyjnych.

Ponadto w 2024 roku gmina Ryki kontynuowała procedurę opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki, dla części obrębów tj.: Bobrowniki, Chrustne, Krasnoglina, Leopoldów, Moszczanka, Niwa Babicka, Nowy Bazanów, Ogonów, Podwierzbie, Rososz, Sierskowola, Stary Bazanów, Swaty i Zalesie Kolonia, której realizacja rozpoczęła się w 2022 roku oraz procedurę opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki dla pozostałych części obrębów tj.: Brusów, Budki Rososz, Edwardów, Janisze, Kleszczówka, Lasocin, Lasoń, Nowa Dąbia, Nowy Dęblin, Oszczywilk, Ownia, Potok, Sędowice, Stara Dąbia, Zalesie, której realizacja rozpoczęła się w 2023 roku.

Rozpoczęte zostały prace planistyczne związane z opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki, których zakres dotyczył działki ozn. nr geod. 825 położonej w obrębie Swaty, co wpłynie na wprowadzenie w tym obszarze terenu górnictwa i wydobywania. Przedmiotowa działka została wyodrębniona do indywidualnego opracowania z trwającej od 2022 roku procedury opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki.

Ponadto w 2024 roku gmina Ryki przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki dla części działek ozn. nr geod. 562, 565, 566, 567 i 570 w obrębie Podwierzbie, w związku z zamiarem wykorzystania przedmiotowego terenu pod budowę kontenerowej oczyszczalni ścieków.

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta oraz gminy Ryki ma na celu ujednolicenie ustaleń planów dla całego obszaru miasta oraz gminy z uwagi na liczbę zmian, jakie zostały wprowadzone do obowiązujących planów z 2004 roku.

Dokonywane w latach 2022, 2023 i 2024 zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryki oraz opracowanie nowych planów miejscowych wykonywane są głównie w celu spełnienia oczekiwań społecznych wyrażonych we wnioskach, rozszerzenia potencjału inwestycyjnego zmienianych obszarów, a dodatkowo wykorzystania możliwości inwestycyjnych na terenie gminy i zwiększenia atrakcyjności gminy Ryki na tle gmin powiatu oraz województwa.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Rada Miejska w Rykach w 2024 roku podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Ryki. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Dokument przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami.

W 2022 roku została podjęta Uchwała nr LXXIV/476/2022 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 12 grudnia 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Ryki [Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 grudnia 2022 r., poz. 7131]. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały podzielone na 4 podobszary: Jarmołówka, Krasnoglina, Królewska i Stare Miasto.

W dniu 27 października 2023 r. uchwałą nr XCIII/597/2023 Rady Miejskiej w Rykach przyjęto Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ryki na lata 2023 – 2030.

Podziały nieruchomości stanowią jeden z najważniejszych przejawów aktywnego gospodarowania nieruchomościami. Mają one na celu między innymi polepszenie warunków gospodarowania gruntami i dostarczenie na rynek nowych terenów pod zabudowę. W wyniku podziałów nieruchomości może nastąpić wzrost ich wartości, związany z ukształtowaniem nowej, lepszej struktury działek wchodzących w ich skład.

W 2024 roku wydano 78 postanowień w sprawach o zaopiniowanie wstępnego projektu podziału nieruchomości, to o 10 więcej niż w 2023 roku oraz o 22 więcej, niż w roku 2022. Ponadto wydano 63 decyzji zatwierdzających projekty podziałów nieruchomości, czyli o 15 mniej niż w 2023 roku, a także 2 uchylające oraz 1 zmieniającą wcześniejszą decyzję zatwierdzającą projekt podziału nieruchomości.

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

W 2024 roku wszczęto 1 procedurę o rozgraniczenie nieruchomości, która nie została zakończona w 2024 r. oraz zakończono 1 procedurę rozgraniczenia nieruchomości rozpoczętą w 2022 roku.

W 2024 roku wszczęto 6 postępowań administracyjnych w sprawie naliczenia opłaty adiacenckiej, z czego 5 zostało zakończonych tego samego roku. W 2024 r. wydano 3 decyzje w sprawie naliczania opłaty adiacenckiej (dla postępowań rozpoczętych w 2023 r.).

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba wydanych postanowień opiniujących wstępne projekty podziałów nieruchomości.	69	56	68	78
2.	Liczba wydanych decyzji zatwierdzających projekty podziałów nieruchomości.	60	54	78	63
3.	Liczba wydanych decyzji o naliczeniu opłaty adiacenckiej.	7	2	3	17

III. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

W roku 2024 Rada Miejska w Rykach uchwaliła 121 uchwał w tym 14 uchwał dotyczyło zmian w budżecie, 14 uchwał w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej, uchwałę budżetowa na rok 2025 r.

Szczegółowy wykaz uchwalonych uchwał z 2024 znajdują się na stronie:

<https://umryki.bip.lubelskie.pl/index.php?id=519>

Uchwały zostały wykonane, uchwały dotyczące sprzedaży nieruchomości czy uchwały dotyczące zagospodarowania przestrzennego są wykonane lub w trakcie realizacji.

IV. INWESTYCJE REALIZOWANE PRZEZ GMINE

Poziom wydatków inwestycyjnych/majątkowych gminy Ryki i ich udział w całkowitych wydatkach.

Rok	Wydatki ogółem (zł)	Wydatki majątkowe (zł)	Udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetowych (%)
2017	76 275 150,70	8 659 236,91	11,4
2018	89 554 517,00	17 454 259,16	19,5
2019	88 221 720,28	8 564 425,84	9,7
2020	115 482 412,09	29 159 752,32	25,3
2021	124 405 604,93	34 398 760,30	27,7
2022	127 132 147,24	27 150 135,37	21,4
2023	130.985.607,48	37.794.890,64	28,85
2024	137 418 003,38	32 034 762,41	23,31

w latach 2017 -2024 przedstawia się następująco:

Poziom wydatków poniesionych na budowę , przebudowę, remont dróg

Rok	Wartość (zł)	Wysokość dofinansowania (zł)	Długość (km)
2015	1 002 237,49	100 000,00	4,1331
2016	2 029 014,42	1 445 317,00	5,15
2017	2 420 601,68	100 000,00	6,034
2018	5 004 112,97	1 752 213,66	6,932
2019	2 190 984,97	726 676,00	19,003
2020	5 431 267,58	2 368 337,00	7,664
2021	9 564 977,30	5 475 036,94	7,578
2022	6 776 350,44	1 856 929,00	6,464
2023	27 510 504,24	14 360 667,08	12,980
2024/2025	13 171 883,98 / 18 859 608,97	12 494 388,18 / 8 646 743,28	6,339 / 12,515
Razem	75 101 935,00 / 80 789 660,06	40 679 564,86 / 36 831 919,96	82,2771 / 88,4531

Poniżej zostały przedstawione przedsięwzięcia, które są w trakcie realizacji.

Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 102850L ul. Kordiana i Beniowskiego w mieście Ryki

Zadanie realizowane w latach 2024/2025 zakres obejmuje wykonanie m.in.: budowę drogi na odcinku 0,162 km, przebudowę drogi na odcinku 1,268 km, budowę kanalizacji deszczowej wraz z separatorem substancji ropopochodnych i odprowadzeniem wód do istniejącego rowu, wykonanie nawierzchni bitumicznej, budowę chodników z kostki betonowej o szerokości 2,0 m, budowę ciągów pieszo-rowerowych o długości 0,390 mb, budowę kanału technologicznego oraz budowę oświetlenia drogowego. Termin wykonania zadania to 29.09.2025r.

Wartość zadania 8 484 750,00 .

Zadanie otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 102850L ul. Gen. Sikorskiego w Rykach od km 0+000 do km +798

Zadanie realizowane w latach 2024/2025 zakres obejmuje wykonanie m.in. budowę drogi na odcinku 0,343 km, przebudowę drogi na odcinku 0,455 km, budowę kanalizacji deszczowej, wykonanie nawierzchni bitumicznej, budowę chodników z kostki betonowej o szerokości 2,0 m, zjazdów, wyniesionego przejścia dla pieszych, budowę kanału technologicznego, budowę oświetlenia drogowego. Termin wykonania zadania upływa w dniu 18.08.2025 r.

Wartość zadania 4 031 016,64 zł.

Zadanie otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Modernizacja dróg w m. Chrustne, Krasnogliny, Moszczanka, Nowa Dąbia, Niwa Babicka, Ownia, Sierskowola, Brusów, Zalesie, Oszczywilk, Podwierzbie, Swaty

Zadanie realizowane w latach 2024/2025 zakres umowy obejmuje m.in. wykonanie robót drogowych o łącznej długości ok 8,966 km.

Zakres robót do wykonania:

Chrustne1: remont drogi o długości 0,400 km i szerokości jezdni 3,2 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Chrustne2: remont drogi o długości 0,920 km i szerokości jezdni 5,0 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Krasnogliny1: remont drogi o długości 0,157 km i szerokości jezdni 4,0 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Krasnogliny2: remont drogi o długości 0,700 km i szerokości jezdni 5,0 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Moszczanka: remont drogi o długości 0,155 km i szerokości jezdni 3,0 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Nowa Dąbia: remont drogi o długości 1,02 km i szerokości jezdni 4,8 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Niwa Babicka: remont drogi o długości 0,352 km i szerokości jezdni 3,5 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Ownia: remont drogi o długości 0,865 km i szerokości jezdni 3,2 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m,

Sierskowola: remont drogi o długości 0,700 km i szerokości jezdni 3,2 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m,

Brusów: remont drogi o długości 0,370 km i szerokości jezdni 3,0 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m,

Zalesie: remont drogi o długości 0,400 km i szerokości jezdni 3,8 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m,

Oszczywilk: remont drogi o długości 1,15 km i szerokości 3,7 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m

Podwierzbie: remont drogi o długości 0,330 km i szerokości jezdni 3,8 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m,

Swaty: remont drogi o długości 1,447 km i szerokości jezdni 3,2 m o nawierzchni bitumicznej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer.0,50 m.

Termin wykonania zadania upływa w dniu 05.09.2025 r.

Wartość zadania 3 431 409,78 zł.

Zadanie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 95% wartości inwestycji tj. 3 237 423,29 zł.

Modernizacja dróg w mieście Ryki w zakresie ulic sołectwa Brzezinka oraz ulicy Piaskowej

Zadanie realizowane w latach 2024/2025 zakres umowy obejmuje m.in. wykonanie robót drogowych o łącznej długości 1,321 km.

Zakres robót do wykonania:

Zadanie 1: remont drogi o dł. 0,323 km i szerokości jezdni zmiennej szer. 3,00 - 5,00 m o nawierzchni z kostki brukowej,

Zadanie 2: remont drogi o dł. 0,240 km i szerokości jezdni 3,00 m o nawierzchni bitumicznej, pobocza z kruszywa łamanego o szerokości 0,50 m;

Zadanie 3: przebudowa ul. Sosnowej o dł. 0,295 km i szer. jezdni 5,00 m o nawierzchni bitumicznej, chodnik jednostronny o szer. 2,00 m, zjazdy wykonane z kruszywa i kostki brukowej o szer. 4,00 m;

Zadanie 4: ciąg pieszy o dł. 70 m, ciąg jezdny o dł. 83 m;

Zadanie 5: przebudowa ul. Wiosennej o dł. 0,175 km i szer. jezdni 5,00 o nawierzchni bitumicznej, chodnik jednostronny o szer. 2,00 m, zjazdy wykonane z kruszywa i kostki brukowej o szer. 4,00 m;

Zadanie 6: przebudowa 2 ulic (sięgaczy) o dł. 0,039 km i 0,030 km, szerokości jezdni 5,00 m wykonanych z kostki brukowej;

Zadanie 7: przebudowa ulicy Piaskowej o dł. 0,140 km i szerokości 5,0 m o nawierzchni asfaltowej, zjazdy do posesji z kostki brukowej o szer. 4,00 m, chodnik z kostki brukowej o szer. 2,00 m, pobocze o szer. 0,75 m, odwodnienie powierzchniowe.

Termin wykonania zadania upływa w dniu 25.08.2025 r.

Wartość zadania 2 912 432,55 zł.

Zadanie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 1 900 000,00 zł.

Uzbrojenie terenów przemysłowych w mieście Ryki

W lipcu 2024r. zostało ogłoszone postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie inwestycji na zakres, której składają się 3 wyodrębnione zadania:

1. Budowa i przebudowa dróg: ul. Fabryczna, Budowlana, Graniczna i Kochanowskiego,
2. Budowa oświetlenia drogowego: ul. Fabryczna i ul. Budowlana,
3. Wykonanie dokumentacji projektowej, a następnie budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz remont istniejącego kolektora kanalizacyjnego (zadanie w formule „zaprojektuj i wybuduj”);

Procedura trwała do końca roku.

Wartość zadania planowana 35 500 000,00zł .

Inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych wstępna promesa dofinansowania to wartość 34 790 000,00 zł.

Inwestycja ta będzie realizowana w latach 2025/2026 w obszarze infrastruktury drogowej, oświetlenia i wodno-kanalizacyjnej, obejmującej realizację uzbrojenia terenów przemysłowych w mieście Ryki.

Poniżej zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy i modernizacji dróg.

Budowa drogi gminnej Nr 102878L ul. Myśliwska od km 0+002,50 do km 1+305,52 w miejscowości Ryki

Zadanie realizowane w latach 2023/2024 dotyczyło wykonania drogi gminnej na odcinku o długości 1,303 km. Zadanie obejmowało wykonanie: nawierzchni bitumicznej o szerokości jezdni 5,0 m oraz jednostronnego pobocza gruntowego ulepszonym kruszywem o szerokości 0,75 m, progów zwalniających z kostki betonowej, odwodnienia drogi poprzez budowę rowów, ścieku z korytek betonowych oraz odwodnienia liniowego, chodnika jednostronnego z kostki betonowej o szerokości 2,0 m, przejścia dla pieszych z oświetleniem dedykowanym, usunięcie kolizji drogi z istniejącym uzbrojeniem terenu.

Wartość zadania 4 563 310,11 zł. Koszty kwalifikowane 4 515 931,11 zł.

Zadanie otrzymało dofinansowanie w wysokości 2 516 001,12 zł ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Przebudowa drogi gminnej Nr 102858L ul. Górna od km 0+010,50 do km 0+998 w miejscowości Ryki

Zadanie realizowane w latach 2023/2024 dotyczyło wykonania przebudowy drogi gminnej na odcinku o długości 0,9875 km. Zadanie obejmowało wykonanie: nawierzchni bitumicznej na całym odcinku o szerokości jezdni 5,0 m oraz jednostronnego pobocza gruntowego ulepszanego kruszywem o szerokości 1,0 m, nowej nawierzchni chodników z kostki betonowej o szerokości 2,0 m, budowę kanału technologicznego, 2 przejść dla pieszych (w tym 1 z dedykowanym oświetleniem).

Wartość zadania 3 597 538,77 zł .

Zadanie otrzymało dofinansowanie w wysokości 1 784 544,39 zł ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg , Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 500 000,00 zł.

Budowa drogi gminnej w m. Leopoldów

W grudniu 2024r. w ramach zadania przebudowano drogę w m. Leopoldów. Zakres robót obejmował modernizację drogi o długości 0,479 km , szerokość jezdni 3,50 m, roboty ziemne, wyrównanie istniejącej podbudowy z kruszywa o grubości po zagęszczeniu do 20 cm, skropienie emulsją asfaltową podbudowy z kruszywa, wykonanie nawierzchni drogi z mieszanek mineralno-bitumicznych o grubości 4 cm (warstwa wiążąca), wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa łamanego.

Wartość zadania 228 992,29 zł.

Modernizacja (remont) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Swaty

W lipcu 2024r. zakończono inwestycję związaną z remontem drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Swaty. Zakres robót obejmował modernizację drogi o długości 0,800 km i szerokości jezdni 5,50 m, w szczególności: frezowanie nawierzchni bitumicznej, mechaniczne oczyszczenie i skropienie emulsją asfaltową na zimno nawierzchni bitumicznej, wyrównanie istniejącej nawierzchni mieszanką mineralno-bitumiczną, wykonanie nawierzchni drogi z mieszanek mineralno-bitumicznych o grubości 4 cm (warstwa ścieralna).

Wartość zadania: 422 185,38 zł.

Dofinansowane ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 110 000,00 zł.

Modernizacja dróg na terenie Gminy Ryki w m. Leopoldów, Potok, Ryki i Moszczanka

W grudniu 2024r. dokonano odbioru końcowego robót związanych z remontem i przebudową dróg gminnych.

W ramach zadania wykonano:

w m. Leopoldów ul. Kolejowa: przebudowę drogi wewnętrznej o długości 0,552 km, o szerokości jezdni zmiennej od 3,5 - 5,0 m, pobocza o szer. 0,5 m

w m Potok: przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych o długości 0,381 km, szerokość jezdni zmienna od 3,5 - 4,5 m, pobocze o szer. 0,5 m

w m. Ryki- boczna ul. Swatowskiej: przebudowę drogi wewnętrznej na długości 0,133 km, jezdnia o szer. 5,0 m, chodnik o szer. 2,00m, pobocze o szer. 0,5 m.

w m. Moszczanka: remont dróg o długości 1,253 km i szerokości jezdni od 3,30 m do 4,8 m o nawierzchni asfaltowej, wykonanie obustronnych poboczy kruszywowych o szer. 0,50 m.

Wartość umowy po zmianach wyniosła 1 812 446,71 zł. Nadzór inwestorski za kwotę 10 000,00 zł
Zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 98 % wartości Inwestycji tj. 1 776 197,77 zł.

Przebudowa drogi gminnej Nr 102887L ul. Piaskowa w Rykach

W 2024 ramach zadania wykonano odcinek o długości 0,830 km. Zakres robót obejmował przebudowę ulicy Piaskowej m.in.: jezdnię asfaltową o szerokości 5,00 m, zjazdy do posesji z kostki brukowej o szer. 4,00 m, chodnik z kostki brukowej o szer. 2,00 m, pobocze o szer. 0,75 m, odwodnienie powierzchniowe wraz z oznakowaniem i urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wartość zadania 2 502 410,72 zł.

Zadanie otrzymało dofinansowanie w kwocie 1 960 000,00 zł. ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

Budowa ul. Nowej

W 2024r. w ramach zadania wykonano utwardzenie drogi wewnętrznej z kostki brukowej o długości 0,0995 km i o szerokości zmiennej 2,5-3,0 m. Utwardzenie wykonali pracownicy fizyczni Urzędu Miejskiego w Rykach.

Wartość zadania 45 000,00 zł

Stan dróg lokalnych jak co roku ma niewątpliwie ważny wpływ na rozwój obszaru, dlatego Gmina Ryki stara się przeznaczać możliwie znaczne środki na budowę, przebudowę i remont dróg gminnych. Lista wniosków składanych przez mieszkańców o naprawę i asfaltowanie dróg wskazuje dalej, że co roku jest to jeden z głównych celów przyjętych w budżecie.

Budowa nowych dróg na terenie gminy wpływa na poprawę bezpieczeństwa i komfortu użytkowników dróg a także wpływa na zmniejszenie kosztów bieżącej konserwacji.

W ramach bieżącej konserwacji - spośród prac wykonanych w ramach dbałości o stan infrastruktury drogowej, było wyrównanie i dosypanie kamienia na drogach tłuczniowych i gruntowych a także wykonywała naprawy cząstkowe emulsją i grysem na drogach o nawierzchni asfaltowej. Przeprowadzenie niniejszego remontu co roku jest konieczne ze względu na powstałe ubytki w jezdni zagrażające bezpieczeństwu użytkowników dróg.

Ilość wbudowanego gruzu

Lp.	Wyszczególnienie (tona)	2018	2019	2020	2021	2022
1	Ilość wbudowanego gruzu	1 402,41	4 430,10	6 361,21	5 006,00	4 225,00

Lp.	Wyszczególnienie (tona)	2023	2024
1	Ilość wbudowanego gruzu	-	3 800,00

Realizacja funduszu sołectkiego**Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego 2024r**

L.p.	Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Ogółem	Bieżące		Inwestycyjne	
				Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.	Bobrowniki	Budowa ul. Nowej	15 000,00			15 000,00	15 000,00
		Wytyczenie granic drogi gminnej	18 949,76	18 949,76	18 949,76		
		Utrzymanie terenów zielonych	2 000,00	2 000,00	2 000,00		
		Organizacja „Sobótki” - imprezy kultywującej tradycję sołectwa	5 000,00	5 000,00	5 000,00		
2.	Brusów	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
		Utrzymanie budynku świetlicy i terenu wokół świetlicy	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
		Utrzymanie budynku świetlicy i terenu wokół świetlicy	8 810,28	8 810,28	8 810,28		
3.	Budki-Kruków	Budowa drogi gminnej Rososz - Budki	15 537,79			15 537,79	15 537,79
		Zakup umundurowania i wyposażenia OSP Budki Kruków	6 000,00	6 000,00	6 000,00		
4.	Chrustne	Remont budynku świetlicy	14 670,55	14 670,55	14 556,91		
		Remont budynku świetlicy	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
5.	Edwardów	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	17 509,94	17 509,94	17 509,94		
6.	Janisze	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	13 370,21	13 370,21	13 370,21		

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

7.	Kleszczówka	Budowa drogi gminnej w m. Kleszczówka	23 327,94			23 327,94	23 327,94
8.	Krasnoglina	Utrzymanie budynku świetlicy	2 076,07	2 076,07	2 072,23		
		Utwardzenie terenu przy świetlicy	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Budowa wiaty	15 000,00			15 000,00	15 000,00
9.	Lasocin	Utwardzenie terenu przy świetlicy	24 838,38			24 838,38	24 803,57
10.	Lasoń	Budowa oświetlenia ulicznego w m. Lasoń	15 272,25			15 272,25	15 272,25
11.	Leopoldów Południe	Budowa drogi gminnej w m. Leopoldów	50 404,01			50 404,01	50 404,01
12.	Leopoldów Północ	Budowa drogi gminnej w m. Leopoldów	52 138,22			52 138,22	52 138,22
13.	Moszczanka	Budowa oświetlenia ulicznego w m. Moszczanka	8 000,00			8 000,00	8 000,00
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	32 760,80	32 760,80	32 760,80		
		Doposażenie placu zabaw	5 000,00	5 000,00	4 920,00		
14.	Niwa Babicka	Budowa drogi gminnej w m. Niwa Babicka	31 551,46			31 551,46	31 551,46
15.	Nowa Dąbia	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	34 404,51	34 404,51	34 404,51		
16.	Nowy Bazanów	Instalacja ogrzewania w budynku świetlicy	11 551,46			11 551,46	0,00
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	20 000,00	20 000,00	20 000,00		
17.	Nowy Dęblin	Remont budynku	4 4 500,00	4 500,00	4 500,00		

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

		świetlicy	500,00				
		Doposażenie placu zabaw i siłowni plenerowej	13 960,96	13 960,96	13 899,00		
18.	Ogonów	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	16 558,92	16 558,92	16 558,92		
19.	Oszczywik	Prace geodezyjne	6 000,00	6 000,00	6 000,00		
		Remont budynku OSP	5 000,00	5 000,00	5 000,00		
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	22 117,84	22 117,84	22 117,84		
20.	Ownia	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	20 390,34	20 390,34	20 390,34		
		Wytyczenie granic drogi gminnej	16 700,00	16 700,00	16 700,00		
		Zakup i montaż okien w ZPO w Owni	3 300,00	3 300,00	3 300,00		
21.	Podwierzbie	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	4 000,00	4 000,00	4 000,00		
		Zakup usług	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
		Zakup materiałów i wyposażenia	24 261,30	24 261,30	24 244,61		
22.	Potok	Zadaszanie na przystanku autobusowym	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
		Remont w budynku świetlicy	11 500,00	11 500,00	11 500,00		
		Zakup materiałów i wyposażenia	4 464,44	4 464,44	4 299,78		
23.	Rososz	Remont budynku świetlicy	18 450,00	18 450,00	18 450,00		
		Budowa oświetlenia ulicznego w m. Rososz	24 605,00			24 605,00	24 605,00
		Zakup i montaż klimatyzacji	11 600,63			11 600,63	11 600,63

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

		budynku OSP Rososz					
24.	Sędowice	Zakup samochodu dla OSP Sędowice	20 995,77			20 995,77	20 995,77
		Zakup i montaż napisu na budynku OSP Sędowice	1 722,00	1 722,00	1 722,00		
		Zakup narzędzi i śr. chemicznych celem utrzymania terenów zielonych	778,00	778,00	46,01		
25.	Sierskowola	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	34 740,17	34 740,17	34 740,00		
26.	Stara Dąbia	Remont budynku świetlicy	25 509,69	25 509,69	25 509,69		
27.	Stary Bazanów	Budowa oświetlenia ulicznego w m. Stary Bazanów	38 326,20			38 326,20	38 326,20
		Zakup doposażenia budynku OSP	1 560,66	1 560,66	1 560,66		
28.	Swaty	Zakup samochodu dla OSP Swaty	55 942,30			55 942,30	55 942,30
29.	Zalesie	Budowa drogi gminnej w m. Zalesie	35 635,25			35 635,25	35 635,25
30.	Działki	Zakup samochodu OSP Ryki	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Zagospodarowanie terenów zielonych	23 117,84	23 117,84	23 117,84		
31.	Jana Pawła	Zagospodarowanie terenów zielonych	8 200,00	8 200,00	8 200,00		
		Zagospodarowanie terenów zielonych	7 600,00	7 600,00	7 599,00		
		Zakup i montaż siłowni plenerowej	21 631,86			21 631,86	21 547,41
		Zakup samochodu OSP Ryki	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Zakup progów zwalniających	7 000,00	7 000,00	7 000,00		
32.	Jarmołówka	Zakup samochodu OSP Ryki	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Promocja i	108,29	108,29	108,29		

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

		integracja mieszkańców					
		Promocja i integracja mieszkańców	8 891,71	8 891,71	8 891,71		
		Rewitalizacja parku Ryki - Jarmotówka	36 942,30			36 942,30	36 942,30
33.	Julin	Budowa oświetlenia ul. Przemysłowa	30 000,00			30 000,00	30 000,00
		Zakup samochodu OSP Ryki	3 000,00			3 000,00	3 000,00
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	2 691,19	2 691,19	2 691,19		
34.	Kolonia Swaty	Promocja i integracja mieszkańców	3 905,48	3 905,48	3 905,48		
		Promocja i integracja mieszkańców	1 594,52	1 594,52	1 594,52		
		Promocja i integracja mieszkańców	900,00	900,00	900,00		
		Budowa chodnika przy ul. Okopowej	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Zakup samochodu OSP Ryki	15 000,00			15 000,00	15 000,00
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	5 745,69	5 745,69	5 745,69		
35.	Królewska	Zakup samochodu OSP Ryki	10 000,00			10 000,00	10 000,00
		Budowa wodociągu ul.boczna od ul. Królewskiej	42 585,76			42 585,76	42 585,76
36.	Słowackiego Jednorodzinne	Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 102850L ul. Kordiana i Beniowskiego w mieście Ryki	40 000,00			40 000,00	40 000,00

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

		Zakup samochodu OSP Ryki	12 138,22			12 138,22	12 138,22	
37	Słowackiego Wielorodzinne	Zakup samochodu OSP Ryki	5 942,30			5 942,30	5 942,30	
		Doposażenie placu zabaw	20 000,00			20 000,00	18 899,81	
		Budowa terenu utwardzonego	30 000,00			30 000,00	30 000,00	
38.	Stare Miasto	Zakup samochodu OSP Ryki	10 000,00			10 000,00	10 000,00	
		Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	10 000,00	10 000,00	10 000,00			
		Zakup donic i roślin	5 942,30	5 942,30	4 065,44			
		Zakup ażurów do wyłożenia rowów przydrożnych	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
		Zakup złącza do fontanny miejskiej	2 500,00	2 500,00	2 500,00			
		Zakup ławek i koszy	12 820,00	12 820,00	12 820,00			
		Budowa oświetlenia ulicznego	6 680,00				6 680,00	6 680,00
		Budowa wodociągu w ul. Młynarskiej	3 000,00				3 000,00	3 000,00
39.	Stawy-Karasiówka	Zakup samochodu OSP Ryki	6 964,19			6 964,19	6 964,19	
		Prace geodezyjne	17 000,00	17 000,00	17 000,00			
		Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00	3 000,00	2 714,72			
40.	Kazimierzyn	Zakup materiałów do remontu dróg gminnych	13 034,56	13 034,56	13 034,56			

Prawidłowe wykonanie wydatków umożliwi Burmistrzowi wystąpienie do Wojewody z wnioskiem o zwrot z budżetu państwa części środków wydatkowanych w ramach funduszu sołeckiego. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301), gmina Ryki powinna otrzymać zwrot wykonanych wydatków w wysokości 40%.

W dniu 17.05.2024r. Burmistrz Ryk wystąpił do Wojewody Lubelskiego z wnioskiem o zwrot części wydatków Gminy Ryki w ramach funduszu sołeckiego za rok 2023 z tytułu wykonania funduszu sołeckiego w wysokości 1 242 628,58 zł gminie przysługiwać będzie zwrot w wysokości 497 051,43 zł tj. 40% i taka kwota zasiliła budżet gminy w sierpniu 2024 r.

Realizując zadania: Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków :

Gmina Ryki zrealizowała następujące inwestycje:

Modernizacja stacji wodociągowych w Gminie Ryki w miejscowości Moszczanka i Niwa Babicka

Zadanie realizowane w latach 2023/2024 dotyczyło wykonania przebudowy stacji uzdatniania:

-**w miejscowości Moszczanka**- zakres tego zadania obejmował m.in.: wymianę studni głębinowej S1, wykonanie obudowy i uzbrojenia studni S3, budowę stacji uzdatniania wody (SUW) z wyposażeniem technologicznym, budowę zbiornika wyrównawczego $V = 150 \text{ m}^3$ z przewodami technologicznymi, budowę zbiornika ścieków sanitarnych, budowę i montaż zbiornika popłuczyn żelbetowego prefabrykowanego o pojemności użytkowej $V = 2 \times 12 \text{ m}^3$, budowę zbiornika infiltrującego – odparowującego popłuczyn z odżelaziaczy, wykonanie kanalizacji sanitarnej i technologicznej z pompownią, wykonanie elementów zagospodarowania terenu: dróg i placów, zieleni, ogrodzenia terenu, demontaż istniejącego wyposażenia technologicznego w istniejącym budynku, wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 50 kW.

Wartość robót budowlanych w ramach przebudowy SUW Moszczanka: 3 221 553,258zł.

- **w miejscowości Niwa Babicka** zakres obejmował m.in.: wymianę uzbrojenia 2 studni głębinowych, wykonanie nowych nadziemnych obudów tych studni (rozbiórki istn.), modernizację istniejącego budynku stacji wodociągowej, przebudowę układu pompowni, przewodów i linii technologicznych, wykonanie elementów zagospodarowania terenu: dróg i placów (chodników wewnętrznych), zieleni, ogrodzenia terenu stacji uzdatniania wody z bramą i furtką, budowę zbiornika wyrównawczego , wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 50 kW;

Wartość robót budowlanych w ramach przebudowy SUW Niwa Babicka: 2 172 021,69 zł .

Wartość zadania 5 393 574,97 zł .

Zadanie otrzymało dofinansowanie w wysokości 4 987 500,00 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w ul. Myśliwskiej i ul. Piaskowej

W ramach zadania wykonano w latach 2023/2024 kanalizację sanitarną grawitacyjną i ciśnieniową, wraz przyłączami w granicach działek drogowych w ul. Myśliwskiej i ul. Piaskowej.

Wartość zadania 1 417 967,07 zł .

Utwardzenie terenu przy ZPO w Moszczance

W ramach zadania wykonano utwardzenie dojazdu do szkoły: ułożono płyty ażurowe, wykonano chodnik z kostki betonowej jako dojście do szkoły oraz zakupiono masę asfaltową na wykonanie drogi dojazdowej. Pozostała kostka betonowa będzie wbudowana na terenie szkoły.

Wartość zadania 103 588,29 zł .

System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Rozbudowa i przebudowa budynku Żłobka Miejskiego w Rykach

Zadanie realizowane w latach 2024/2025 zakres obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz wykonanie robót budowlanych wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu;

W skład inwestycji wchodzi przebudowa istniejącego żłobka w celu połączenia budynku z nowoprojektowaną częścią, rozbudowa obiektu o nową część z oddziałem żłobkowym dla 28 dzieci, modernizacja kotłowni gazowej znajdującej się w budynku przylegającego do żłobka Przedszkola Miejskiego nr 5 oraz zagospodarowanie terenu, w tym m.in: ciągi piesze, taras przy budynku, przyłączenie obiektu do sieci, usunięcie kolizji z istniejącymi instalacjami.

Wartość zadania 2 276 480,00 zł .

V. GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA

1. Gospodarka komunalna

PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ W RYKACH SPÓŁKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Rykach ul. Słowackiego 5, zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 9 maja 2002 roku Nr KRS 0000111420. Formą prawną Przedsiębiorstwa jest SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ w której 100% udziałów posiada Gmina Ryki. Spółka rozlicza się z budżetem państwa za pośrednictwem Urzędu Skarbowego w Rykach. Kapitał zakładowy na dzień 31.12.2024 r. wynosił 32 495 100 zł.

Działalnością Przedsiębiorstwa w 2021 r. kierował jednoosobowo Prezes Zarządu Tomasz Pośpiech, powołany uchwałą Rady Nadzorczej Nr 9/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r.

Zarząd udzielił samodzielnej prokury Barbarze Wiśniewskiej pełniącej funkcję Głównego Księgowego.

Przedmiot działania Spółki :

1. Zaopatrzenie w wodę w mieście i gminie, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków wykonywane przez ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI (ZWIK) kierowany przez Tomasza Kujdę.
2. Wywóz nieczystości stałych i płynnych, prowadzenie składowiska odpadów komunalnych, usługi utrzymania czystości w mieście, konserwacji zieleni, zimowe utrzymanie dróg gminnych oraz chodników i placów w Rykach, eksploatacja kopalni piasku wykonywane przez ZAKŁAD TRANSPORTU I OCZYSZCZANIA (ZTiO) kierowany przez Katarzynę Fijoł.
3. Wykonywanie administracji i eksploatacji budynków Wspólnot Mieszkaniowych, gminnych zasobów mieszkaniowych, produkcja i sprzedaż energii cieplnej, mycie samochodów, administrowanie obiektów Przedsiębiorstwa realizowane przez ZAKŁAD GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ I ADMINISTRACJI (ZGMiA) kierowany przez Justynę Kulik.
4. Wykonywanie badań jakości wody i ścieków realizowane przez LABORATORIUM kierowane przez Monikę Jońską.

1. ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

ZWiK świadczy usługi dostawy wody z wodociągów w mieście i gminie , przyjmowania i oczyszczania ścieków oraz usługi wodno-kanalizacyjne.

W okresie sprawozdawczym ZWiK prowadził eksploatację:

1. Wodociągów:

- z 6 stacjami uzdatniania wody dostarczane siecią czynną o długości 227,2 km z przyłączami do 5394 odbiorców z tego :
- na obszarze miejskim Ryk: 2 stacje uzdatniania wody z wodociągową siecią rozdzielczą o długości 57,3 km z dostarczeniem wody do 2335 odbiorców
- na obszarze wiejskim Ryk 4 stacje uzdatniania wody z wodociągową siecią rozdzielczą o długości 169,9 km z dostarczeniem wody do 3113 odbiorców.

Wskaźniki eksploatacyjne wodociągów wynoszą:

- dla obszarów miejskich: 164 m³ wody/odbiorcę i 6691 m³ wody/km sieci, strata 27,02%
- dla obszarów wiejskich: 91 m³ wody/odbiorcę i 1642 m³ wody/km sieci, strata 21,91%.
- w stratach wody jest ujęta woda związana z: płukaniem sieci wodociągowych, awariami wodociągowymi oraz woda pobraną do akcji ratowniczych prowadzonych przez PSP oraz OSP.

2. Kanalizacji :

- z oczyszczalnią ścieków i rozdzielczą siecią kanalizacyjną o długości 55,6 km, przyłączami kanalizacyjnymi do 1565 dostawców ścieków o długości 18,9 km
- zlewni ścieków z odbiorem dowożonych nieczystości płynnych z bezodpływowych zbiorników (szamb) w ilości 90464 m³ oraz z przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 523 m³ z tego transportem własnym 15855 m³.

3. Eksploatacja fontanny na Rynku Starym w Rykach oraz przy Centrum Kultury i Sportu w Rykach.

W ramach bieżącej eksploatacji ZWiK wykonał następujące prace w 2024r:

1. Sieć i stacje wodociągowe;

- usunięto 62 awarii na sieciach wodociągowych.
- usunięto 182 awarie na przyłączach wodociągowych i wodomierzach
- wymieniono na przyłączach wodociągowych zawory i głowice w zaworach – 85 szt.
- dokonano wymiany hydrantów zewnętrznych – 6 szt.

- dokonano montażu nawierteł – 5 szt.
- dokonano płukania sieci i przyłączy wodociągowych – 123 razy
- wymieniono 8 szt. przyłączy wodociągowych z rur stalowych na rury PE
- dokonano malowania szachtów studziennych pomp głębinowych – 8 szt.
- wymieniono 80 szt. wodomierzy, Ryki- 15 szt., wieś – 75 szt.
- dokonano napraw elektrycznych na stacjach wodociągowych (wymiana przewodów elektrycznych, wymiana bezpieczników i itp) – 26 razy
- dokonano pomiaru ciśnienia w sieci i wydajności hydrantów – 15 szt.
- dokonano wymiany reduktorów ciśnienia – 6 szt.
- dokonano napraw jezdni i chodników wraz z podbudową po awariach – 43 szt.
- dostarczono wodę beczkowitzem- 8 razy
- wymieniono odcinki sieci wodociągowej - Ryki - 85 metrów
- dokonano przeglądu i konserwacji zewnętrznych hydrantów p.poż Dn 80 (malowanie, wymiana nasadek zamykających oraz złączy do węży) - 25 szt.
- dostarczano kilkakrotnie wodę dla mieszkańców gminy Ryki (w czasie awarii wodociągowych) w workach o pojemności 5l. Woda pakowana do w/w worków przy pomocy paczkowarki wody zamontowanej na SUW Klonowa.
- prowadzono dezynfekcję wody przy pomocy mobilnego chloratora Zorro II.
- zlecono wykonanie modernizacji sieci wodociągowej w Rykach na ulicy Beniowskiego i Kordiana.
- wykonano remont 2-ch studni wodociągowych węzłowych w Rykach przy ulicach Beniowskiego i Kordiana (remont związany z remontem dróg prowadzonych przez Gminę Ryki).
- Uczestniczono w procesie budowy i modernizacji SUW w Niwa Babicka i Moszczanka (inwestycja prowadzona przez Gminę Ryki) oraz przejęto je do eksploatacji.
- wykonano naprawę dwóch dennic przy odżelaziaczach wraz z wymianą dysz filtracyjnych na SUW Rososz.
- wykonano wymianę złożeń filtracyjnych w dwóch odżelaziaczach na SUW Rososz.
- wymieniono odpowietrzniki wraz z osprzętem przy dwóch filtrach do uzdatniania wody na SUW Rososz.
- wykonano remont schodów wejściowych do SUW Spacerowa.

- zaprojektowano rozbudowę sieci wodociągowej w Rykach przy ulicy Królewskiej (AXAN).
- prowadzono prace związane z odtworzeniem oznakowania zasuw, hydrantów, skrzynek przy zasuwach oraz obrukach przy zasuwach i hydrantach zewnętrznych p.poż.
- wydano ponad 80 warunków na budowę przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego.

2. Sieć kanalizacyjna

- udrażniano sieć kanalizacyjną za pomocą urządzenia ROM-600 – 198 razy
- wykonano remont: przyłącza kanalizacyjne – 2 szt.
- udrożniono kanalizację za pomocą urządzenia mechanicznego T-1000 – 45 razy
- udrożniono kanalizację przy pomocy samochodu asenizacyjnej – 25 razy
- wymiana pompy ciśnieniowej „KADOR” – 7 szt.
- usunięto awarie na kanalizacji ciśnieniowej (wymiana pływaków, czyszczenie zbiornika z tłuszczu, czyszczenie wirników pomp, wymiana zaworów zwrotnych, wymiana podwieszonych pływaków, wymiana krat, wymiana bezpieczników) – 115 razy
- dokonano napraw i czyszczenia pomp w pompowniach ul. Okopowej – 4 razy
- dokonano remontu odcinków sieci kanalizacyjnej wraz z odbudową nawierzchni – 4 szt.
- dokonano napraw studni kanalizacyjnych (naprawa kinet, wymiana płyt nastudziennych oraz napraw ubytków w kręgach betonowych) – 48 szt.
- czyszczono sieć kanalizacyjną za pomocą samochodu WUKO – 6 razy
- czyszczono studnie kanalizacyjne Dn 1200 na kolektorze głównym w ilości 18 sztuk
- czyszczono studnie kanalizacyjne Dn 1000 - 95 razy
- wykonano poziomowanie włazów przy studzienkach kanalizacyjnych – 19 szt.
- przejęto do eksploatacji system kanalizacji grawitacyjno-ciśnieniowej w m. Ryki dla ulic: Swatowska, Górna, Kochanowskiego, Janiszewska, Brzezinka, Piaskowa i Myśliwska – inwestycję prowadziła gmina Ryki.
- przejęto do eksploatacji wyremontowaną przepompownię ścieków przy ulicy Kanałowej w Rykach.
- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Sosnowej i Wiosennej (zakończenie robót w 2025 roku)
- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Brzezinka (zakończenie robót w 2025 roku).

- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Beniowskiego i Sikorskiego (zakończenie robót w 2025 roku).

3. Oczyszczalnia ścieków „Fregata”

- dokonano naprawy krat mechanicznego oczyszczania ścieków – 9 razy
- dokonano pełnego przeglądu wraz z naprawą analizatorów Amtax i Phospax ścieków na reaktorach SBR
- zakończono remont dmuchaw do napowietrzania ścieków.
- przeglądy, smarowania przekładni przy napędach zasuw - 48 razy
- dokonano naprawy przyczepy do wywożenia osadu – 2 razy
- wymieniono sondy pomiarowe pH – 2 szt.
- wykonano naprawę ogrodzenia oczyszczalni ścieków (uszkodzenia ogrodzenia spowodowane przez wycinkę drzew przez bobry) – 3 razy
- wymieniono wentylatory wywiewne na hali krat – 1 szt.
- wykonywano naprawę drogi dojazdowej przy pomocy tłucznia drogowego – 4 razy
- czyszczono przewody doprowadzające powietrze do rusztów napowietrzających ścieki – 3 razy
- wykonano naprawę skarpy uszkodzonej przez bobry przy drodze dojazdowej do oczyszczalni ścieków – 1 raz,
- dokonano naprawy miernika gazów,
- wykonano naprawę napędów AUMA do zasuw sterujących procesem oczyszczania (naprawa w zakresie czyszczenia bloku MWG wraz z ustawieniem położenia wyłączników) – 2 razy,
- dokonano wymiany całego napędu AUMA – 1 raz,
- wykonano remont Stacji Odwadniania Osadu polegający na: wymianie taśmy filtracyjnej, okładzin bębna zagęszczacza, wymiany napinacza pneumatycznego wraz z siłownikiem, wymiany noży zgarniających oraz wymiany dysz płuczających,
- wykonano wymianę łożyska przy urządzeniu sterującym pracą krat mechanicznego oczyszczania ścieków – 2 razy,
- dokonano prac związanych z wymianą bezpieczników oraz bieżącej konserwacji przy tablicach rozdzielczych elektrycznych,

- wykonywano czyszczenie kolektora Dn 600 odprowadzającego ścieki oczyszczone do rzeki Irenki – 2 razy.

2. ZAKŁAD TRANSPORTU I OCZYSZCZANIA

ZTiO świadczył usługi w zakresie wywozu nieczystości stałych i płynnych, utrzymania czystości w mieście, omywania dróg powiatowych, zimowego utrzymania dróg gminnych oraz usługi transportowe. Usługi świadczone są w mieście i gminie Ryki.

ZTiO wyposażony jest w następujący sprzęt:

- śmieciarki 6 szt.
- samochód asenizacyjny 2 szt.
- piaskarki 2 szt.
- samochód ciężarowy z HDS 1 szt.
- ciągniki z przyczepami rolniczymi 3 szt.
- zmiatarka 1 szt.
- koparko-ładowarka 1 szt.
- spychacz 1 szt.
- samochód typu „hakowiec” do transportu kontenerów z odpadami 1szt.

ZTiO wydzierżawia:

- 148 szt. pojemników 110 /120/240 l
- 2293 szt. pojemników 1 100 l

W okresie sprawozdawczym zakład wywiózł 4355,43 Mg nieczystości stałych. W 2024 roku nie przyjmowano odpadów do składowania w związku ze zbliżeniem się do określonej w pozwoleniu zintegrowanym pojemności składowiska.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjęto łącznie 570,52 Mg odpadów, w tym:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny: 13,09 Mg
- odpady wielkogabarytowe: 106,42 Mg,

- zużyte opony: 28,22 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji: 134,50 Mg,
- odpady z beMgu i gruzu: 33,21 Mg
- zmieszane odpady z budowy i remontów: 254,56 Mg
- szkło: 0,52 Mg

W ramach bieżącej działalności ZTiO zrealizował:

- pozyskano nowe umowy na wywóz nieczystości,
- przeprowadzono remonty pojazdów i sprzętu we własnym zakresie,
- wykonano remonty pojemników.

3. ZAKŁAD GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ I ADMINISTRACJI

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Administracji (ZGMiA) wykonuje zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi, prowadzi eksploatację zasobów mieszkaniowych Gminy Ryki oraz eksploatuje myjnię samochodową i zajmuje się produkcją i sprzedażą energii cieplnej oraz eksploatacją budynków Przedsiębiorstwa.

W administracji zakładu jest 39 budynków o powierzchni 24 510,64 m² w tym:

- 30 wielorodzinnych,
- 9 z pojedynczymi lokalami.

W budynkach wielorodzinnych w Rykach zawiązanych jest 22 Wspólnoty Mieszkaniowe, 1 w Sobieszynie oraz 2 w Podlodowie o łącznej powierzchni 23 726,91 m² w tym powierzchnia lokali własnościowych wynosi 20 173,79 m², dla których prowadzona jest oddzielna ewidencja wpływów i kosztów. Przeprowadzono zebrania z 25 Wspólnotami, na których udzielone zostały absolutoria PGKiM Ryki jako Zarządcy i Zarządzającemu za 2023r. Ponadto były uchwalane nowe plany gospodarcze na 2024 rok.

Zakład prowadził eksploatację lokalnej kotłowni gazowej przy ul. Kościuszki, która dostarcza ciepło do budynków Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Kościuszki 16-18-20, 19, 21, 22 oraz do budynku Sądu.

ZGMiA administruje budynkami na bazie Przedsiębiorstwa, wynajmując 1 052,66 m² powierzchni biurowo-usługowej i eksploatuje kotłownię w budynku administracyjnym oraz samoobsługową myjnię samochodową.

W ramach swojej działalności ZGMiA wykonał następujące prace:

1. Remonty bieżące w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych i zasobach gminnych:

- wymiana pionów zimnej wody i kanalizacji na budynkach : KW-25, S-10,
- K-19 (kontynuacja z poprzedniego roku)
- czyszczenie rynien na budynkach
- remont daszków nad balkonami ostatniego pietra K-19, K-21
- wymiana piasku na placach zabaw
- wywożenie gabarytów z piwnic K-22, S-10, KW-25,
- podcinanie drzew na osiedlach Kościuszki, Karola Wojtyły i Przemysłowej 12
- remont schodów na zewnątrz KW-4 i sukcesywny montaż wkładów kominowych,
- równanie posadzki w piwnicy i malowanie suszarni KW-8
- remont opaski i fos przy okienkach do piwnicy W-7
- utwardzenie terenu przed garażami P-12
- malowanie dachu P-3
- wymiana lamp piwnicznych na ledowe P-12

2. Remonty na bazie PGKiM

- nadzór nad nowym biurowcem
- remont wejścia i cokołu przy sali głównej

4. LABORATORIUM

Laboratorium prowadzi monitoring jakości dostarczanej do sieci wodociągowej wody i ścieków do sieci kanalizacyjnych. Ponadto badane są ścieki po procesie oczyszczania na oczyszczalni ścieków i w punkcie zlewnym na oczyszczalni oraz badania na zlecenia zewnętrzne. Wykonywane są również badania fizykochemiczne ścieków i osadów.

Laboratorium uzyskało akceptację Wojewódzkiego Państwowego Inspektoratu Sanitarnego w Lublinie na wykonywanie badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody.

W 2024 roku wykonano następujące badania :

- wody w wodociągu miejskim w Rykach - 160 prób,
- wody w wodociągach wiejskich - 221 prób,
- ścieków na oczyszczalni Fregata - 395 prób,
- składowisko śmieci –pizometry - 16 analiz,
- na zlecenie zewnętrzne - 345 analiz.

5. ADMINISTRACJA I SPRAWY OGÓLNE

Zestawienie innych działań realizowanych w Spółce:

- wymieniano część sprzętu komputerowego,
- nadzorowano skierowanych przez Sąd Rejonowy w Rykach do pracy na cele społeczne na rzecz miasta 366 osób, średnio 31 osób miesięcznie.

Przeprowadzono 8 kontroli zewnętrznych:

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, porządkowego jak również sanitarno-higienicznego pomieszczeń oraz urządzeń wodociągowych na terenie ujęcia wody Ryki, Rososz, Niwa Babicka, Moszczanka, Bobrowniki oraz posiadania dokumentacji wymaganej przepisami prawa (23.02.2024; 23.07.2024; 01.08.2024; 20.08.2024; 17.09.2024; 25.09.2024; 01.10.2024),
- LAWP w Lublinie kontrola trwałości projektu nr RPLU.06.02.00-06-016/20 (04.10.2024).

6. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE:

Inwestycje rozpoczęte w roku 2024:

- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Sosnowej i Wiosennej (zakończenie robót w 2025 r.),
- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Brzezinka (zakończenie robót w 2025 r.),

- zaprojektowano i rozpoczęto rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Rykach w ulicy Beniowskiego i Sikorskiego (zakończenie robót w 2025 r.),
- zlecono wykonanie modernizacji sieci wodociągowej w Rykach na ulicy Beniowskiego i Kordiana (zakończenie robót w 2025 r.).

Inwestycje planowane na rok 2025

Rekultywacja gruntów dla terenu wyrobiska poeksploatacyjnego złoża „Chrustne” położonego na działce 6/4 w miejscowości Chrustne. Wartość kosztorysowa: 413,5 tys. zł netto.

2. Gospodarka mieszkaniowa

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy Ryki prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego, uchwały nr LXXVII/497/2023 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ryki.

Zasób mieszkaniowy Gminy Ryki

Stan na:	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	31.12.2024 r.
Lokale mieszkalne	117	114	113
Lokale socjalne	0	1	1
Pomieszczenia tymczasowe	0	0	0

Zasób mieszkaniowy w 2024 r. zmniejszył się o 1 lokal w stosunku do 2023 r., o 4 lokale w stosunku do roku 2022 i o 20 lokali porównując z rokiem 2021.

W 2024 r. zwiększono zasób lokalowy o 4 mieszkania, sprzedano 5 lokali.

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

W 2024 roku poprawiono warunki mieszkaniowe w 13 lokalach, w 2023 roku w 8 lokalach, w 2022 roku w 6 lokalach, a w 2021 roku w 5 lokalach.

Z uwagi na ograniczenie utraty ciepła w 3 lokalach wymieniono stolarkę okienną na nową. Dodatkowo w celu zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska w 5 lokalach wymieniono stare, zużyte piece na nowe piece gazowe.

W 2024 roku wpłynęło 11 nowych podań o przydział mieszkania komunalnego, co stanowi więcej o 5 niż w roku 2023, o 2 mniej niż w 2022 roku i o 3 więcej niż w 2021 roku.

W 2024 roku w dwóch lokalach nastąpiła zmiana najemcy głównego z powodu zgonu poprzedniego (art 691 KC), co stanowi tyle samo co w 2023 roku.

Na koniec 2024 roku zakwalifikowanych do przydziału mieszkania komunalnego było 8 rodzin. W 2023 roku 12 rodzin. W związku z dokonaną aktualizacją listy, wykreślone zostały dwie rodziny, których sytuacja mieszkaniowa uległa znacznej poprawie (zakup domu lub mieszkania). Jedna rodzina podpisała umowę najmu. Na liście na koniec 2023 roku pozostało 9 rodzin.

Dodatki mieszkaniowe

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy	127	135	127	120
Decyzje odmowne przyznania dodatku mieszkaniowego	8	15	12	17

W 2024 roku wydano o 7 decyzji przyznających mniej niż w 2023 roku, o 15 decyzji przyznających mniej niż w 2022 roku, i 7 mniej w stosunku do roku 2021.

W 2024 roku wydano 17 decyzji odmownych, co stanowi o 5 więcej niż w 2023 roku, 2 więcej niż w 2022 roku i 9 więcej niż w 2021 r.

W 2024 roku nadal trwały prace przygotowawcze związane z budową nowych, nisko-czynszowych mieszkań dla osób o umiarkowanych dochodach, którą zajmuje się spółka SIM Lubelskie.

SIM Lubelskie to spółka prawa handlowego, której właścicielami jest siedemnaście gmin z województwa lubelskiego (w tym Gmina Ryki) oraz Krajowy Zasób Nieruchomości. Działalność SIM oparta jest na przepisach ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach rozwoju mieszkalnictwa. Ścisła współpraca Gmin oraz Skarbu Państwa zapewnia pozyskanie preferencyjnych źródeł finansowania przeznaczonych na budowę nisko-czynszowych mieszkań. W przeciwieństwie do działań klasycznych deweloperów, SIM Lubelskie nie sprzedaje mieszkań. Misją SIM jest stworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej w formie długoterminowego najmu dla osób, które zmagają się z ubóstwem mieszkaniowym w regionie. SIM Lubelskie działa jako podmiot not for profit. To znaczy, że nie działa w celu osiągnięcia zysku, zamiast tego realizuje zadania w zakresie upowszechniania dostępu do społecznego mieszkalnictwa. SIM Lubelskie Sp. z o. o. bazuje na współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Krajowym Zasobem Nieruchomości, Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej.

Inwestycja w Gminie Ryki zlokalizowana jest w południowej części miasta Ryki przy ulicy Granicznej. W Rykach planuje się budowę dwóch budynków czterokondygnacyjnych z podpiwniczeniem, po 32 mieszkania w każdym, w sumie 64 nowe lokale mieszkalne. Na terenie inwestycji przewidziano parking naziemny, odpowiadający liczbie mieszkań.

VI. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Czynności podejmowane w zakresie działalności gospodarczej w latach 2022-2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Założenie działalności gospodarczej	80	76	61
Zmiana wpisów w CEIDG	226	213	170
Zawieszenie działalności gospodarczej	94	69	90
Wznowienie działalności gospodarczej	44	29	46
Wykreślenie działalności gospodarczej	73	74	69

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Przyjęcie oświadczeń o wartości sprzedaży za rok 2024 dla 59 punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz naliczenie opłat na 2024r. płatnych w miesiącu styczeń, maj i wrzesień

- nowe zezwolenia na sprzedaż alkoholu: **17**
- rezygnacja ze sprzedaży napojów alkoholowych: **7**
- jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dla jednostek OSP oraz przedsiębiorców posiadających koncesję: **7**

LICENCJE NA WYKONYWANIE TRANSPORTU DROGOWEGO TAKSÓWKĄ, ZAŚWIADCZENIA NA WYKONYWANIE PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

1. Zaświadczenia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego 67
2. Wygaszenie zezwoleń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego 0
3. Licencja na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego taksówka 1

VII. KOMUNIKACJA

Gmina Ryki ma 100 % udział w Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej w Rykach Sp. Z.O.O. Przedsiębiorstwo zostało utworzone dnia 27 lipca 2016 r. w celu realizacji zadań własnych Gminy Ryki w zakresie transportu pasażerskiego i wynajmu spółki. Aportem z dnia 19.01.2018r. spółka otrzymała od Gminy Ryki nieruchomość KW LU1Y/000034913/1 na której zlokalizowany jest dworzec autobusowy.

W roku 2024 spółka kontynuowała odnowienie taboru poprzez sprzedaż starych oraz zakup nowych autobusów. Stanem na koniec 2024 roku po zakupie nowych środków transportu Spółka posiada 33 autobusy.

Park samochodowy spółki w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Autobusy, busy	29	34	33	37
Samochód pogotowie do holowania	1	1	1	1
Ciągnik rolniczy	-	-	1	1

Stan zatrudnienia w spółce w latach 2021 -2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Administracja	13 osób	9 osób	9 osób	9 osób
Kierowcy, mechanicy	27 osób	36 osób	31 osób	41 osób

Podstawową działalnością przedsiębiorstwa w 2024 roku był przewóz osób w komunikacji podmiejskiej, międzymiastowej i dalekobieżnej. Oprócz działalności podstawowej spółka oferowała w 2024 roku swoje usługi w zakresie:

- wynajmu autobusów,
- usług wulkanizacyjnych dla wszystkich typów pojazdów;

W okresie I-XII 2024 roku przychody NETTO spółki ze sprzedaży wyniosły 7 973 451,52 zł. Koszty z działalności operacyjnej poniesione w roku 2024 wyniosły 8 083 769,09 zł. W roku 2024 Spółka wygenerowała stratę w wysokości 322 710,96zł, w porównaniu do roku 2023, gdzie spółka wygenerowała zysk w wysokości 389 170,12 zł. Strata w 2024 r. wynikła z tego, że spółka w roku 2024 r. zainwestowała w dodatkowy tabor.

VIII. OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Ochrona środowiska naturalnego, wydawanie decyzji

1. W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ryki” zostały podpisane umowy tak jak w roku 2023: na świadczenie usług weterynaryjnych dla bezdomnych zwierząt z Przychodnią Weterynaryjną „Vetka” w Rykach ul. Swatowska 62, 08-500 Ryki oraz na wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Ryki ze schroniskiem „Happy Dog” Nowa Krępa 28, 08-460 Sobolew.

Dla bezdomnych zwierząt wykonywane są niezbędne zabiegi weterynaryjne m.in. odrobaczanie, odpchlanie, kastracja, sterylizacja, leczenie bezdomnych zwierząt połączone z pobytem zwierzęcia na lecznicy. Tut. Urząd wspiera także osoby opiekujące się wolnożyjącymi kotami, m.in. poprzez zakup karmy na ich dokarmianie.

W 2024 roku wyłapano 27 bezdomnych psów.

W 2023 roku wyłapano 30 bezdomnych psów i 3 koty.

W 2022 roku wyłapano 37 bezdomnych psów.

W 2021 roku wyłapano 44 bezdomne psy.

Wyłapano psy umieszczono w schronisku dla zwierząt.

2. Zgodnie z ustawą o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przyjmowane były wnioski od rolników w powyższej sprawie. Wszyscy wnioskodawcy otrzymali decyzje w sprawie określenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego. Na realizację powyższego zadania zostały złożone wnioski do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie o przekazanie gminie dotacji.

W związku z tym, iż przyznanie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie paliwa rolniczego stanowi pomoc publiczną, sporządzone zostały sprawozdania oraz wprowadzono informacje dotyczące wydanych decyzji do Systemu Rejestracji Pomocy Publicznej.

W 2024 roku przyjęto 1403 wnioski.

W 2023 roku przyjęto 1458 wniosków.

W 2022 roku przyjęto 1412 wniosków.

W 2021 roku przyjęto 1318 wniosków.

3. W 2024 roku wpłynęły 273 zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne na terenie Gminy Ryki.

Wydano 24 zezwolenia na usunięcie drzew dla przedsiębiorców i instytucji.

Dla porównania:

- w 2023 roku wpłynęły 233 zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne na terenie Gminy Ryki.

Wydano 21 zezwoleń na usunięcie drzew dla przedsiębiorców i instytucji.

- w 2022 roku wpłynęło 255 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne na terenie Gminy Ryki.

Wydano 37 zezwoleń na usunięcie drzew dla przedsiębiorców i instytucji.

4. W 2024 roku wpłynęły 4 wnioski dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

Wydano 4 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i 6 opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla porównania:

- w 2023 roku wpłynęło 5 wniosków dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

Wydano 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i 3 opinie w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

- w 2022 roku wpłynęły 22 wnioski dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

Wydano 9 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i 13 opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W 2021 roku wpłynęło 14 wniosków dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydano 11 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i 3 opinie w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

2. Odnawialne źródła energii

W roku 2024 r. zakończyło się trwałość dwóch projektów:

- w ramach zadania pn: „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinym na terenie Gminy Ryki -Czysta Energia” dokonano montażu kolektorów słonecznych wraz z osprzętem służących do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w załączonej liczbie 477 szt. 289 zestawów z dwoma panelami oraz 188 zestawów z trzema panelami.

- w ramach zadania pn: „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinym na terenie Gminy Ryki -Przyjaźni Środowisku” dokonano montażu kolektorów słonecznych wraz z osprzętem służących do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w załączonej liczbie 477 szt. 296 zestawów z dwoma panelami oraz 181 zestawów z trzema panelami.

Wszystkie panele solarne z dwóch projektów zostały przekazane mieszkańcom gminy.

3. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ryki został opracowany, aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej (co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej), a także poprawę jakości powietrza.

W ramach powyższych celów tematycznych w ubiegłym roku kontynuowano inwestycje:

Oświetlenie

Na terenie Gminy Ryki znajduje się ok 2600 szt. punktów świetlnych, których konserwacji dokonuje Gmina. Z uwagi na sukcesywnie prowadzone inwestycje w zakresie oświetlenia ulicznego liczba punktów świetlnych ulega zmianie.

Efektywne oświetlenie ulic wymaga jednak znacznego zużycia energii elektrycznej, a co za tym idzie sporych wydatków z budżetu.

W roku 2024 wydatki na konserwację oświetlenia wyniosły 38 455,73 zł, (w roku 2023 132 081,95 zł) natomiast koszty energii elektrycznej wyniosły 544 765,28 zł. (w roku 2023 -852 448,99zł).

Analizując wydatki koszt konserwacji oświetlenia w roku 2024 spadły o 93 626,22 zł, koszty energii elektrycznej o 307 683,71 zł w porównaniu do roku 2023.

Budowa oświetlenia ul. Przemysłowa

Zostało wybudowane oświetlenie na odcinku 370 m wraz z montażem 10 słupów przy ulicy Przemysłowej .

Wartość zadania 76 217,84zł .

Budowa oświetlenia ulicznego w m. Lasoń

Zostało wybudowane oświetlenie na odcinku ok. 141,5 m wraz z montażem 3 słupów przy drodze gminnej (dz. ozn. nr 50/2, 48/1, 47/2, 382/1) w m. Lasoń

Wartość zadania 35 140,00zł .

Budowa oświetlenia ulicznego w m. Starym Bazanowie

Zostało wybudowane oświetlenie na odcinku ok. 370 m na istniejących słupach w m. Stary Bazanów dz nr 252.

Wartość zadania 37 786,20zł

W ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie Gmina Ryki prowadzi Gminny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Programu „Czyste powietrze”.

Gminny Punkt Konsultacyjno - Informacyjny
Programu Czyste Powietrze
w Urzędzie Miejskim w Rykach
czynny we wtorki i środy w godzinach 9.00 - 14.00

**CZyste
POWIETRZE**

Program priorytetowy
„Czyste Powietrze”
projekt realizowany we współpracy
Ministerstwa Środowiska i partnerów

Ze względów bezpieczeństwa w związku z epidemią COVID-19 osoby zainteresowane prosimy o wcześniejsze umawianie się na wizytę do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego pod numerem 739 690 901

Program „Czyste Powietrze” to program dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Biuro udziela informacji oraz pomaga właścicielom domów przy wypełnianiu wniosków do WFOŚWiGW. Biuro rozpoczęło swoją działalność od 1 lipca 2021 r.

W roku 2024 z programu na wymianę źródeł ciepła skorzystało 15 gospodarstw domowych na kwotę dofinansowania 574 703 zł. Natomiast na termomodernizację otrzymała 20 gospodarstw domowych na kwotę 868690,07 zł. Razem na kwotę 1 443 393,07 zł.

Jest to kwota o 632 484,14 zł wyższa niż w 2023 r. W roku 2023 r. cała kwota dofinansowania wyniosła 810 908,93 zł z tego na wymianę źródła ciepła 329 035,69 zł i 481 873,24 zł na termomodernizację. Program „Czyste Powietrze” 28 listopada 2024 r. został wstrzymany.

IX. GOSPODARKA ODPADAMI

Od 1 stycznia 2018 r. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 19), obowiązują nowe zasady segregacji odpadów komunalnych. Nowe przepisy wprowadzają we wszystkich gminach model selektywnego zbierania odpadów „u źródła” w podziale na pięć frakcji oraz określają szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz kolorystykę pojemników lub worków tj.:

- w pojemnikach koloru niebieskiego zbiera się odpady opakowaniowe z papieru i tektury oznaczone napisem „Papier”,
- w pojemnikach koloru zielonego zbiera się odpady opakowaniowe ze szkła oznaczone napisem „Szkło”,
- w pojemnikach koloru żółtego zbiera się odpady z metali i tworzyw sztucznych oznaczone napisem „Metale i Tworzywa sztuczne”,
- w pojemnikach koloru brązowego zbiera się odpady ulegające biodegradacji „Bio”.

Pozostałe frakcje odpadów zgodnie z regulaminem Korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania odpadów Komunalnych mieszkańcy mogą we własnym zakresie dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Rykach przy ul. Janiszewskiej 70.

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018r. poz. 1454 z późn. zm.) oraz „Planem gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022”, Gmina Ryki wchodzi w skład puławskiego regionu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zakłada się, że cały strumień odpadów komunalnych powinien być kierowany do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych tj. Zakładu Usług Komunalnych w Puławach. Zgodnie z przetargiem nieograniczonym na odbiór odpadów komunalnych pochodzących z terenu Miasta i Gminy Ryki w latach 2022/2023, odpady komunalne odbierane są przez PGKIM Ryki Sp. z o. o. ul. Słowackiego 5, a następnie przekazywane są do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Puławach.

Ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji zadeklarowana liczba osób zamieszkujących gminę wyniosła **16578 osób** (miasto i wieś). Liczba gospodarstw (miasto i wieś) w roku 2024 w stosunku do roku poprzedniego spadły z **4992 na 4978**.

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

W złożonej deklaracji właściciel nieruchomości podaje osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość. (dane nie uwzględniają gospodarstw ze Spółdzielni Mieszkaniowej w Rykach oraz wspólnot mieszkaniowych)

Rejon	Liczba mieszkańców			Liczba gospodarstw		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Miejski	7801	7695	7612	2020	2006	2003
Wiejski	9036	9090	8966	2953	2986	2975
Razem	16837	16785	16578	4973	4992	4978

Wpłaty za odbiór odpadów komunalnych w 2023 roku wyniosły 3 929813,69 zł natomiast w roku 2024 - 3928124,47 zł

LATA	2023	2024
wpłaty zaległe	1028251,19 zł	1081771,07
wpłaty bieżące	2889071,89 zł	2826527,76
wpłaty odsetek	11713,57 zł	18383,69
zwroty	777,04 zł	1441,95

W 2024 r. odebrano od mieszkańców z budynków mieszkalnych 300MG azbestu, na wartość 127656 zł brutto. Wykonawcą zadania była firma: Hubert Wieczorek „HUBER” z Góry Puławskiej.

Gmina złożyła skutecznie wniosek o dofinansowanie na odbiór azbestu do WFOS w Lublinie, otrzymała dofinansowanie w wysokości 2 202500 zł.

W kolejnym roku gmina planuje kolejne odbiory od azbestu od mieszkańców.

X. OŚWIATA, KULTURA, SPORT

1. Oświata

Sieć placówek oświatowych, dla której organem prowadzącym jest Gmina Ryki nie uległ zmianie w porównaniu do roku poprzedniego.

W przeliczeniu na 1 ucznia, miesięczne wydatki na poszczególne placówki kształtowały się następująco:

- ZPO w Starym Bazanowie – 1 893,96 zł
- ZPO w Bobrownikach – 2 097,25 zł
- SP w Starej Dąbi – 2 299,69 zł
- ZPO w Moszczance – 1 719,06 zł
- ZPO w Leopoldowie – 1 863,32 zł
- ZPO w Owni – 2 631,02 zł
- ZPO w Rososzy – 1 587,40 zł
- ZPO w Swatach – 2 290 zł
- PSP nr 1 w Rykach – 1630,03 zł
- PSP nr 2 w Rykach – 1 563,38 zł
- Przedszkole nr 1 w Rykach – 2 108,53 zł
- Przedszkole nr 2 w Rykach – 2 674,87 zł
- Przedszkole nr 5 w Rykach – 1 439,65 zł
- ORW w Rykach – 8 137,51 zł

Wydatki gminy na oświatę wynosiły **49655878,82 zł**, z czego **29630212,16 zł** pokryte zostało z subwencji oświatowej, przekazanej z budżetu państwa. Środki gminy wydatkowane na placówki oświatowe w 2024 r. to kwota **17 236649,82 zł**. Dodatkowo pozyskano **2016162 zł** dotacji przedszkolnej, **219020,84 zł** dotacji podręcznikowej, z rezerwy oświatowej z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, **2500 zł** dotacji w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, **20 000 zł** w ramach programu „Podróże z klasą”, **412 299 zł** z funduszu pomocy Ukrainie. Łącznie pozyskano na funkcjonowanie oświaty z subwencji, dotacji i innych źródeł **32419229 zł**.

Wydatki dla placówkę w Oszczywilku stanowiły kwotę **2648628,04 zł** i były wyższe o **614 166,92 zł** w stosunku do roku 2023, a na Centrum Edukacji i Rozwoju dla Najmłodszych – **612043,77 zł** i były

wyższe o 75 321,21 zł.

We wrześniu 2024 r. naukę w tych placówkach prowadzonych przez Gminę Ryki rozpoczęło 2261 dzieci i młodzieży (bez uczniów z Ukrainy):

- 1541 uczniów w szkołach podstawowych,
- 694 dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych,
- 26 wychowanków Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego.

Do przedszkola publicznego w Oszczywilku prowadzonego przez stowarzyszenie od 1 września 2024 r. uczęszczało 27 dzieci, do szkoły podstawowej – 72 uczniów (razem – 99 uczniów), a do Niepublicznego przedszkola - Centrum Edukacji i Rozwoju dla Najmłodszych w Rykach - 35 dzieci.

Dodatkowo **35 uczniów z Ukrainy** objętych było wychowaniem przedszkolnym i realizowało obowiązki szkolny.

Do jednej klasy szkoły podstawowej (oddziału) uczęszczało w 2024 r. średnio 14,7 osób. Najwięcej w Szkole Podstawowej nr 1 w Rykach – 27 uczniów w klasie VI, najmniej w Szkole Podstawowej w Owni – 3 uczniów w klasie VII.

W poszczególnych placówkach nauczyciele zatrudnieni byli na 284,74 etatach objętych subwencją oświatową (wg stanu na dzień 30.09.2024 r.)

Pan Burmistrz w 2024 r. przyznał stypendia naukowe dla 42 uczniów na kwotę 16800,00 zł oraz nagrody za inne osiągnięcia dla 36 uczniów, o 19 więcej niż w 2023 r. w kwocie 18000 zł (8500 zł w 2023 r.). Średnio 54 uczniów w 2024 r. dojeżdżało do szkoły za sprawą organizowanych przez gminę środków transportu publicznego. Wydatki roczne z tego tytułu stanowiły kwotę 60490 zł i były wyższe o 5060zł do roku poprzedniego. Gmina refunduje także dowóz uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych na podstawie umów zawartych z ich rodzicami, jak również finansuje usługę transportową na mocy zawartej umowy z firmą zewnętrzną. Jej wartość za rok 2024 stanowi kwotę 169619,20 zł i były wyższe o 25 999,68 zł do roku poprzedniego.

Przedszkola

W 2024 r. funkcjonowały 3 samodzielne przedszkola gminne, w tym 1 przedszkole z grupami integracyjnymi. Uczęszczało do nich 322 dzieci, a w 2023 r. 314 dzieci.

Ponadto funkcjonowały przedszkola i oddziały przedszkolne w zespołach placówek oświatowych i szkołach, do których uczęszczało 380 dzieci, a w roku 2023 - 294 dzieci. Wydatki na przedszkola miejskie stanowiły kwotę 7 511 630,27 zł i były wyższe o 1477 347,63 zł do roku poprzedniego.

Miesięczne wydatki w przeliczeniu na ucznia

Placówka	Rok					
	2020	2021	2022	2023	2024	
ZPO w Starym Bazanowie	1 277,36 zł	1 437,95 zł	1 414,25 zł	1 611,21 zł	1893,96	
ZPO w Bobrownikach	1 098,40 zł	1 214,08 zł	1 316,51 zł	1 589,41 zł	2097,25	
SP w Starej Dąbi	1 812,43 zł	1 902,41 zł	1 759,14 zł	1 839,78 zł	2299,69	
ZPO w Moszczance	1 008,70 zł	1 062,86 zł	1 218,27 zł	1 342,53 zł	1719,06	
ZPO w Leopoldowie	1 145,92 zł	1 192,76 zł	1 274,96 zł	1 518,14 zł	1863,32	
ZPO w Owni	1 556,87 zł	1 672,57 zł	1 864,99 zł	2 291,39 zł	2631,02	
ZPO w Rososzy	984,17 zł	1 022,77 zł	1 142,52 zł	1 376,46 zł	1587,40	
ZPO w Swatach	1 224,34 zł	1 368,50 zł	1 425,56 zł	1 727,59 zł	2290	
PSP nr 1 w Rykach	1 042,35 zł	1 123,21 zł	1 159,92 zł	1 338,59 zł	1630,03	
PSP nr 2 w Rykach	953,12 zł	1 041,53 zł	1 120,61 zł	1 250,99 zł	1563,38	
Przedszkole nr 1 w Rykach	1 134,45 zł	1 169,61 zł	1 325,88 zł	1 699,42 zł	2108,53	
Przedszkole nr 2 w Rykach	1 515,05 zł	1 777,95 zł	1 865,73 zł	2 047,48 zł	2674,87	
Przedszkole nr 5 w Rykach	854,53 zł	956,29 zł	1 081,38 zł	1 166,57 zł	1439,65	
ORW w Rykach	4 681,45 zł	5 196,88 zł	5 531,34 zł	5 925,82 zł	6 829,81 zł	8137,51

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

Wydatki gminy na oświatę w ujęciu rocznym

	Rok					
	2020	2021	2022	2023	2024	
Wydatki ogółem	32 406 436,02 zł	33 379 853,08 zł	35 620 351,41 zł	39 961 335,89 zł	49 655 878,82	
Subwencja oświatowa	17 590 402,95 zł	17 339 307,73 zł	17 786 469,87 zł	21 225 961,62 zł	29 630 212,16	
Środki gminy	13 727 978,71 zł	14 280 514,59 zł	15 077 466,48 zł	17 020 930,98 zł	17 236 649,82	
Wydatki na placówki w Oszczywkach	1 454 319,18 zł	1 502 787,71 zł	1 833 417,75 zł	2 034 461,12 zł		
Wydatki na Centrum Edukacji i Rozwoju dla Najmłodszych	-	-	-	536 722,56 zł		

Wydatki na przedszkola miejskie

2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024
4 610 409,20 zł	5 088 353,25 zł	5 551 618,76 zł	6 034 282,64 zł	7 511 630,27

Liczba uczniów w placówkach prowadzonych przez gminę Ryki

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
W przedszkolu	695	711	727	608	702
W szkole podstawowej	1550	1558	1502	1441	1558

Wydatki na stypendia i nagrody dla uczniów

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Stypendia	7 200,00 zł	10 400,00 zł	12 300,00 zł	14 000,00 zł	16800
Nagrody	1 800,00 zł	4 500,00 zł	7 200,00 zł	8 500,00 zł	18000
Razem	9 000,00 zł	14 900,00 zł	19 500,00 zł	22 500,00 zł	34800

2. Kultura

W gminie Ryki kulturą zajmują się Centrum Kultury i Sportu oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.

Centrum Kultury i Sportu w Rykach (CKiS) realizuje działalność merytoryczną ustaloną w budżecie zadaniowym na dany rok, w oparciu o środki z dotacji budżetu miasta oraz dochodów własnych. Obowiązuje nas roczny plan najważniejszych wydarzeń, który stanowi podstawę do planowania działań w poszczególnych miesiącach.

Program działalności CKiS w Rykach realizowany był zgodnie z założeniami na 2024r.

Centrum Kultury i Sportu w Rykach jest placówką, która dba o upowszechnianie kultury i ożywianie lokalnych i regionalnych tradycji kulturowych w gminie Ryki. Jest pomysłodawcą wielu wydarzeń kulturalnych, a także wspiera inicjatywy podejmowane przez inne jednostki, organizacje oraz osoby. Stara się, aby były to inicjatywy o różnym charakterze, obfitujące w różnorakie formy i skierowane do szerokiego grona odbiorców.

Podstawowym celem działalności Centrum Kultury i Sportu w Rykach jest **przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz jej rozwijanie na terenie miasta i gminy Ryki**. Od lat realizujemy projekty i działania oparte na lokalnym dziedzictwie, historii i tożsamości regionalnej. Działalność CKiS zmierza do szerokiego włączenia społeczeństwa w wielowymiarowy proces edukacji, aktywizacji i integracji, nadający sens życiu na tle przemian cywilizacyjnych, społecznych i kulturowych. Inspirowanie dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów do różnych form aktywności artystycznej, kulturalnej i społecznej ma za zadanie przeciwdziałać społecznemu wykluczeniu. Prowadzimy wielokierunkową działalność animacyjną, polegającą na inicjowaniu, pobudzaniu i wspieraniu aktywności kulturalnej grup społecznych i środowisk lokalnych, posiadającą stały program kulturalny, zespół wykwalifikowanych pracowników w tym: animatorów i instruktorów oraz infrastrukturę tj.: pomieszczenia i urządzenia. Istotą działalności tutejszej instytucji kultury jest edukacja kulturalna, edukacja artystyczna i animacja społeczna. W stałych, cyklicznych i doraźnych formach pracy rozwijamy indywidualne zainteresowania kulturalne, upowszechniamy różne dziedziny kultury i sztuki: taniec ludowy i towarzyski, muzykę, teatr, plastykę i film, uwzględniamy wydarzenia historyczne, społeczne i kulturalne, promujemy dobrą rozrywkę. CKiS w ciągu roku jest organizatorem i współorganizatorem różnorodnych imprez i wydarzeń (okolicznościowe, masowe, koncerty w wykonaniu zespołów amatorskich i zawodowych), turniejów bądź przeglądów o różnorodnej tematyce, imprez w ramach wypoczynku letniego i zimowego, wystaw w Galerii CKiS, imprez rozrywkowo-wypoczynkowych, spotkań, odczytów, sesji popularnonaukowych bądź innych form działalności oświatowej. Nasza infrastruktura, doświadczenie i zespół wykwalifikowanych pracowników (w tym animatorzy i instruktorzy) umożliwiają skuteczną i profesjonalną realizację projektów o charakterze edukacyjno-kulturowym.

Centrum Kultury i Sportu w Rykach to miejsce, które oferuje mieszkańcom szeroki wachlarz zajęć artystycznych, sportowych i edukacyjnych, dostosowanych do różnych grup wiekowych. Przy CKiS działa kilka pracowni (plastyczna, taneczna, teatralna), które umożliwiają mieszkańcom rozwój ich zainteresowań i pasji w różnych dziedzinach.

CKiS oferuje również zajęcia w Pracowni Orange w Rykach. To miejsce, które sprzyja integracji międzypokoleniowej, przestrzeń otwarta dla każdego – dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów – gdzie każdy może znaleźć coś dla siebie. To tu spotykają się technologia, pasja i kreatywność w przyjaznej, inspirującej atmosferze.

W 2023 roku została otwarta Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) w Rykach.

To nowoczesne centrum nauki zlokalizowane w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II. Jest to 30. placówka tego typu w Polsce, powstała z inicjatywy Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik. SOWA jest chętnie odwiedzana przez grupy szkolne, ponieważ to świetna okazja, by uczniowie mogli uczyć się poprzez zabawę, eksperymentować i odkrywać fascynujące zjawiska. SOWA oferuje 18 interaktywnych ekspozycji, które umożliwiają samodzielne eksperymentowanie i poznawanie zjawisk fizycznych, matematycznych oraz biologicznych. Dodatkowo,

w przestrzeni warsztatowej zwanej "Majsterni", odwiedzający mogą realizować wyzwania konstruktorskie, rozwijając kreatywność i umiejętność rozwiązywania problemów. Celem SOWY jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnej edukacji naukowej mieszkańcom mniejszych miejscowości. Placówka jest otwarta dla wszystkich – od dzieci po dorosłych – i stanowi inspirujące miejsce do odkrywania nauki poprzez zabawę i doświadczenie.

Ważnym aspektem działalności Centrum jest promocja społeczeństwa obywatelskiego poprzez organizację różnego rodzaju imprez integracyjnych i okolicznościowych, w tym obchodów świąt lokalnych i państwowych. Centrum Kultury i Sportu w Rykach zorganizowało wiele uroczystości, w tym obchody świąt lokalnych i państwowych:

1. **NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH** – była to uroczystość państwowa, poświęcona pamięci żołnierzy wyklętych. Obejmowała ona dwa etapy :

Część oficjalna – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych - 1 marca 2024 r.

Część oficjalną rozpoczęto mszą św. w intencji Żołnierzy Wyklętych w uroczystej asyście pocztów sztandarowych i kadetów z Zespołu Szkół Zawodowych im. Kajetana hr. Kickiego w Sobieszynie. Dodatkowo złożono kwiaty na zbiorowej mogile Żołnierzy AK-WiN oraz pod pomnikiem Majora Mariana Bernaciaka „Orlika” w Zalesiu.

2. Koncert z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – 5 marca 2024 r.

W dniu 5 marca 2024 r. w sali kina „Renesans” w Rykach odbył się koncert poświęcony obchodom Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Swoim występem uświetnili to wydarzenie uczniowie ZSZ nr 1 w Rykach, wchodzący w skład zespołu „Rozkręcenie Mechanicy” ze swoim patriotycznym repertuarem. Kolejnym i głównym punktem był koncert Pawła Piekarczyka zatytułowany „ŻOŁNIERZE NIEZŁOMNI. PODZIEMNA ARMIA POWRACA”. Aranżacja muzyczna w połączeniu z wyświetlaną grafiką nadała całości podniosłego charakteru. Koncert zgromadził liczną publiczność, która uczciła pamięć o żołnierzach wyklętych.

3. UROCZYSTOŚĆ OBCHODÓW DNIA KOBIET – 10 marca 2024 r.

10 marca w kinie „Renesans” odbył się koncert z okazji uroczystości Dnia Kobiet zatytułowany „Najpiękniejsze piosenki z dawnych lat” w wykonaniu Pani Barbary Brody-Malon. Życzenia obecnym na sali paniom złożyli Burmistrz Ryk Jarosław Żaczek i Przewodniczący Rady Miejskiej Ryszard Bieńczyk. Dodatkowo wszystkie zgromadzone w tym dniu panie zostały obdarowane różami, a w holu kina czekała słodka niespodzianka – tort.

4. OBCHODY 233. ROCZNICY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA – 3 maja 2024 r.

Część oficjalna obejmowała: mszę św. odprawioną w ryckim kościele w intencji Ojczyzny, w honorowej asyście żołnierzy 4 Pułku Saperów w Dęblinie i pocztów sztandarowych oraz z udziałem lokalnych władz i społeczności. Po mszy nastąpił przemarsz na teren zespołu dworsko-parkowego pod pomnik Konstytucji 3 Maja 1791 r. dłuta artystów plastyków Teresy i Tadeusza Zomerów.

Po odśpiewaniu hymnu państwowego okolicznościową przemowę wygłosił Burmistrz Ryk - Pan Jarosław Żaczek. W następnej kolejności delegacje władz państwowych i samorządowych, przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji, instytucji i placówek oświatowych złożyły wieńce pod pomnikiem. Oprawę muzyczną uroczystości zapewniła Orkiestra Dęta OSP Ryki. Honorową asystę przy pomniku pełnili żołnierze z 4 Pułku Saperów w Dęblinie .

Druga część obejmowała Rodzinny Piknik Patriotyczny

W godzinach popołudniowych 3 maja 2024 r. na terenie dworsko-parkowym odbył się piknik rodzinny. Wydarzenie zgromadziło wiele osób, które mogły wspólnie świętować oraz uczestniczyć w licznych atrakcjach, takich jak: animacje i warsztaty plastyczne dla dzieci, zabawy na „dmuchałcach” czy kiermasz rękodzielniczy. Na scenie zaprezentowało się wielu artystów, w tym soliści z naszego Centrum Kultury i Sportu, Chór Seniora „Relaks”, solistki z Ogniska Muzycznego. Wyjątkowym, patriotycznym akcentem tego dnia był pokaz Grupy Rekonstrukcji Historycznej

z Baranowa „Piłsudzczy”. Podsumowana została również gra terenowa „Z Rykusem po Rykach”, w której dzieci wytrwale wyszukiwały lokalnych, ryckich zabytków. Na zakończenie odbyła się potańcówka z zespołem Retro Swing.

5. DOŻYNKI GMINNE - 18 sierpnia 2024 r.

Uroczystość rozpoczęła msza św. dziękczynna za tegoroczne zbiory w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela w Rykach. Następnie korowód dożynkowy udał się na plac dworsko-parkowy, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości. Po oficjalnej przemowie Burmistrza Ryk - Pana Jarosława Żaczka nastąpiła ceremonia wręczenia chleba i prezentacja delegacji wieńcowych. Na scenie zaprezentowali się lokalni artyści, w tym Orkiestra Dęta OSP Ryki, Dziecięcy Zespół Tańca Ludowego Ryki, Zespół Śpiewaczy Pelagia, Kapela „Rykowiacy”, Zespół Tańca Ludowego Ryki oraz Kapela ludowa „Styrta”. Dodatkowo rozstrzygnięto konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy i potrawę kulinarną.

Na uczestników wydarzenia czekały kiermasz wyrobów lokalnych, liczne warsztaty i strefa animacji dla najmłodszych. W godzinach wieczornych odbył się koncert zespołu „Łobuzy”.

6. DNI RYK - 30-31 SIERPNIA, 1 WRZEŚNIA 2024 r.

W dniach od 30 do 1 września 2024 r. świętowano Dni Ryk. Wydarzenie obejmowało 3 dni, które były przepełnione mnóstwem atrakcji dla dzieci i dorosłych:

30 sierpnia – na scenie miejskiej zaprezentowano spektakl dla dzieci „Bajka do zjedzenia” w ramach akcji „Książka z uśmiechem” oraz odbyło się spotkanie autorskie z panem Piotrem Mazurem i wystawa fotograficzna „Duchy lasu”;

31 sierpnia – na stadionie miejskim odbył się koncert Orkiestry Dętej OSP Ryki, lokalnej grupy muzycznej CrankFly, B.R.O oraz gwiazdy wieczoru Baranovski. Przygotowano liczne atrakcje dla dorosłych i dzieci, stoiska wystawiennicze, strefę gastronomiczną i strefę „dmuchańców” z animacjami. Dodatkowo najmłodszy mogli wziąć udział w interaktywnym pokazie show „Bal u Kleksa” oraz grze miejskiej „Z Rykusiem i Face2Face po Rykach”. Na zakończenie odbył się pokaz fajerwerków.

1 września – dla okolicznych mieszkańców przygotowano Spławikowe Zawody Wędkarskie dla dzieci i młodzieży o Puchar Burmistrza Ryk Jarosława Żaczka oraz zorganizowano mecz piłki nożnej MKS Ruch Ryki - LKS Wierzchowiska.

DNI RYK 2024

30 SIERPNIA 2024
MIEJSKO-GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
10:30 - spektakl dla dzieci „Bajka do zjedzenia”
scena parkowa / akcja „Książka za uśmiech”
17:00 - spotkanie z panem Piotrem Mazurem
i wystawa fotografii „Duchy lasu”

31 SIERPNIA 2024
STADION MIEJSKI
15:30 - koncert Orkiestry Dętej Ochotniczej
Straży Pożarnej w Rykach
16:00 - oficjalne rozpoczęcie imprezy
16:15 - koncert muzyczny „Bal u Kleksa”
17:00 - Gra miejska „Z Rykusiem i Face2Face po Rykach”
17:45 - pokaz rowerowy
18:30 - koncert CRANK FLY
20:00 - koncert B.R.O.
21:00 - Gwiazda wieczoru BARANOVSKI
22:30 - pokaz fajerwerków

1 WRZEŚNIA 2024
STAW SKAŁSKI
9:00 - Spławikowe Zawody Wędkarskie dla dzieci i młodzieży
o Puchar Burmistrza Ryk Jarosława Żaczka
(Informacje i zapisy do 30.08.2024 pod nr tel. 507 929 588)

STADION MIEJSKI
17:00 - Mecz piłki nożnej MKS Ruch Ryki - LKS Wierzchowiska

SPONSORZY: cemar, AB CAR, EUROPOL, RECYCLING CENTER, POKIM, RYOWAN, M-SERVICE, 3D SOLUTIONS, RYK, ROMEX, W, EKKOM, SIM, POKIM, RYOWAN, M-SERVICE, 3D SOLUTIONS, RYK, ROMEX, W, EKKOM, SIM.

7. UROCZYSTOŚĆ OBCHODÓW DNIA SENIORA – 20 października 2024 r.

Centrum Kultury i Sportu w Rykach oraz Zarząd Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Rykach w sali kina „Renesans” w Rykach zorganizowali obchody Dnia Seniora. Uroczystości poprzedziła msza św. w intencji seniorów. Następnie w kinie „Renesans” nastąpiło wręczenie odznaczeń i dyplomów dla wyróżniających się seniorów. Uroczystej oprawy uroczystości dokonały występy: Chór Seniora „Relaks”, wokalistek CKiS oraz koncert Barbary Brody-Malon – w piosenkach z repertuaru Ireny Santor.

8. OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI 11 LISTOPADA:

10 listopada 2024 r. odbył się XIV Bieg Niepodległości o Puchar Burmistrza Ryk Jarosława Żaczka. Wydarzenie to stało się częścią obchodów Święta Niepodległości i przyciągnęło wielu uczestników z całej Polski. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski. Bieg Niepodległości był częścią programu „Warto być Polakiem”. Rozpoczęcie obchodów poprzedziło uroczyste odśpiewanie hymnu narodowego. Bieg przeprowadzono w trzech kategoriach: dzieci, młodzież oraz dorośli. Na koniec dyplomy i nagrody wręczyli Burmistrz Ryk, Dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Rykach oraz Radni Rady Miejskiej .

Koncert galowy – 10 listopada 2024 r.

W dniu 10 listopada 2024 roku w kinie „Renesans” w Rykach odbył się Koncert galowy z okazji Święta Niepodległości. Wspólnie odśpiewano hymn państwowy. Okolicznej przemowy dokonał Burmistrz Ryk Jarosław Żaczek. Następnie odbyła się część artystyczna z udziałem lokalnych artystów: Orkiestry Dętej OSP Ryki, Chóru Miejskiego w Rykach oraz laureatów Gminnego Przeglądu

Piosenki Patriotycznej. Dodatkowo w czasie uroczystości ogłoszono wyniki Przeglądu Piosenki Patriotycznej pod honorowym patronatem Burmistrza Ryk Pana Jarosława Żaczka. Uroczystość przebiegała w nastroju iście patriotycznym i wyniosłym. Po koncercie przygotowano słodki poczęstunek – patriotyczny tort.

9. WIGILIA MIEJSKA – 15 grudnia 2024 r.

15 grudnia 2024 roku na terenie pałacowo-parkowym odbyła się Wigilia Miejska. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Lubelskiego - Pan Jarosław Stawiarski. Na scenie na terenie dworsko-parkowym odbyły się występy wokalistów oraz tancerzy. Na jarmarku świątecznym można było nabyć wyjątkowe prezenty. Odbyły się również warsztaty bożonarodzeniowe dla dzieci. Na wszystkich czekały darmowe, ciepłe potrawy. W fotobudce można było wykonać świąteczne fotografie. W kawiarni [Park Cafe](#) czekały ciepłe napoje, słodkości oraz gorąca czekolada dla najmłodszych. Pojawił się także Święty Mikołaj. Podczas wigilii wystąpili: soliści z CKiS, okoliczne KGW, członkowie Ogniska Muzycznego w Rykach, [FACE 2 FACE with languages](#), Chór Seniora "Relaks", Niebieskie Owieczki, grupy przedszkolne, Rycki Chór Miejski, Orkiestra Dęta OSP Ryki, Dziecięcy Zespół Tańca Ludowego Ryki im. Jana Rogali oraz ZTL Ryki.

W swojej działalności Centrum dąży do aktywizacji życia lokalnej społeczności poprzez promowanie osób starszych:

Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW) to jedno z kluczowych działań CKiS. Spotkania seniorów w ramach UTW odbywają się regularnie w kinie Renesans. W 2024 roku UTW oferowaliśmy szeroką gamę zajęć edukacyjnych i sportowych, w tym także:

- Gimnastyka - regularne zajęcia prowadzone przez instruktora CKiS, wspierające kondycję fizyczną seniorów.
- Nordic Walking - zajęcia na świeżym powietrzu, poprawiające kondycję i samopoczucie.
- Joga - ćwiczenia na Hali Sportowej, które poprawiają równowagę i elastyczność.
- Rękodzieło - zajęcia z rękodzieła, które pozwalają seniorom rozwijać swoją kreatywność i zdolności manualne.

Chór Seniora „Relaks” działający przy CKiS spotyka się co tydzień w czwartki w siedzibie CKiS, a jego członkowie biorą udział w licznych występach podczas lokalnych uroczystości i wydarzeń integracyjnych organizowanych przez CKiS.

Nowo powstały w 2024 roku **Rycki Chór Miejski** zaprasza seniorów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta, oferując wspólne śpiewanie i występy podczas wydarzeń lokalnych.

CKiS w Rykach oferuje seniorom różnorodne możliwości rekreacyjne:

- **Park Cafe** - przyjazne miejsce do spotkań, gdzie seniorzy mogą napić się kawy, zjeść ciasto i spędzić czas w miłej atmosferze.
- **Hala Sportowa** - dostęp do siłowni oraz zajęć sportowych dostosowanych do możliwości seniorów.
- **Kino Renesans** - repertuar filmowy skierowany do seniorów, oferujący filmy o wartościowej tematyce, raz w miesiącu Kino Seniora.
- **Spektakle teatralne** - regularne przedstawienia w kinie Renesans, dostosowane do gustów seniorów, stanowiące okazję do wzbogacenia życia kulturalnego.

Centrum każdego roku organizuje również liczne wydarzenia i konkursy, które angażują seniorów:

- **Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Wojewódzki Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych.**
- **Festiwal Piosenki Religijnej, Festiwal Kultury Ludowej „Sobótka nad Wieprzem”, Powitanie lata, Dożynki Gminne, Dni Ryk, Dzień Seniora.**
- **Gminny Przegląd Piosenki Patriotycznej, Bieg Niepodległości, Koncert Galowy z okazji Święta Niepodległości, Wigilia Miejska, Dzień Kobiet, Kobiocy Wieczór Filmowy.**

Seniorzy mogą uczestniczyć w **comiesięcznych spotkaniach Towarzystwa Przyjaciół Ryk**, które stanowią doskonałą okazję do nawiązywania nowych znajomości, dyskusji na tematy związane z historią miasta, kulturą i tradycjami regionu. Spotkania te odbywają się regularnie w CKiS, oferując seniorom przestrzeń do wymiany doświadczeń i poglądów.

CKiS w Rykach organizuje również **zajęcia z malarstwa** skierowane do seniorów. To doskonała forma twórczego spędzania czasu, rozwijania pasji artystycznych oraz wyrażania siebie przez sztukę. Zajęcia odbywają się regularnie i są prowadzone przez profesjonalną instruktorkę plastyki, która pomaga uczestnikom doskonalić swoje umiejętności malarskie.

Seniorzy mogą również odwiedzać **wystawy w naszej galerii**, która regularnie organizuje ekspozycje zarówno artystów lokalnych, jak i twórców z całej Polski. Wystawy te pozwalają seniorom na obcowanie ze sztuką, odkrywanie nowych artystów i zaspokajanie swoich zainteresowań kulturalnych.

W 2024 roku **spotkania brydżowe** stały się stałym elementem oferty CKiS. Regularnie odbywają się rozgrywki brydża, które przyciągają miłośników tej gry karcianej. Spotkania brydżowe są świetną okazją do intelektualnej rywalizacji, rozwijania strategii oraz nawiązywania nowych znajomości

w miłej atmosferze. Zajęcia te pozwalają seniorom spędzać czas w sposób aktywny umysłowo, rozwijając swoje zdolności logicznego myślenia i koncentracji.

CKiS organizuje także **zajęcia teatralne**, które odbywają się pod okiem naszego doświadczonego instruktora. Zajęcia te oferują seniorom możliwość rozwoju swoich umiejętności aktorskich, wyrażania siebie przez sztukę i pracy nad pewnością siebie. Uczestnicy mogą nauczyć się podstaw aktorstwa, improwizacji oraz pracy w grupie, co stanowi doskonałą formę rozwoju osobistego i społecznego. Zajęcia teatralne są nie tylko doskonałą formą twórczego spędzania czasu, ale także sposobem na integrację oraz nawiązanie głębszych więzi z innymi uczestnikami.

Centrum Kultury i Sportu w Rykach w 2024 roku oferuje bogatą ofertę aktywności i wydarzeń skierowanych do seniorów. Dzięki różnorodnym formom spędzania czasu, takim jak Uniwersytet Trzeciego Wieku, chóry, spektakle teatralne w kinie Renesans, spotkania brydżowe, zajęcia z malarstwa, wystawy w galerii, rękodzieło, zajęcia teatralne oraz **Kobiety Wieczór Filmowy**, seniorzy mają szansę rozwijać swoje pasje, nawiązywać nowe znajomości i aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym i społecznym. Te inicjatywy pomagają seniorom czuć się pełnoprawnymi członkami wspólnoty, co znacząco wpływa na ich jakość życia oraz poczucie przynależności do społeczności.

Działalność Centrum Kultury i Sportu stanowi także wsparcie dzieci i młodzieży utalentowanej z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprzez organizację czasu wolnego w Pracowni Orange oraz świetlicy osiedlowej przy ul. Witosa, a także uczestnictwo w zajęciach grup i zespołów artystycznych rozwijających zdolności, tj. zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne, zajęcia rękodzieła, zajęcia komputerowe, teatralne, wokalne, muzyczne.

CKiS posiada czynnie funkcjonującą świetlicę środowiskową – Pracownię Orange, która jest miejscem dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Odbywają się w niej spotkania integracyjne, profilaktyczne, różnorodne zajęcia artystyczne, warsztaty dla lokalnej społeczności. Odbywają się tam zajęcia świetlicowe, pozalekcyjne dla dzieci, oferujące bezpieczne spędzenie czasu, zabawę, pomoc w nauce. Również w naszej świetlicy odbywają się zajęcia sensoryczno-integracyjne przeznaczone dla rodzin z dziećmi w wieku do 5 lat. Dla wszystkich grup wiekowych warsztaty: hafciarskie, florystyczne, wokalne, komputerowe.

W ramach zadań profilaktycznych, w roku 2024 zorganizowano: Ferie dla dzieci, z występem Iluzjonisty i Teatrem dla dzieci, Gminny Dzień Dziecka, Impreza Mikołajkowa, Sportowe środy – Pikniki rodzinne z CKiS w miejscowościach gminnych, w tym na terenie objętym rewitalizacją.

Ważną częścią działalności jest kino prowadzone przez CKiS w budynku najmowanym od OSP w Rykach.

W repertuarze kina znaleźć można światowe premiery i najnowsze produkcje filmowe. Kino prowadzi także działalność edukacyjną, oferując młodzieży szkolnej takie cykle „Ucz się w kinie”, a wymagającym widzom proponując cykl „Kino Konesera”. Kino realizuje retransmisje spektakli teatralnych

z najbardziej prestiżowych teatrów na świecie, a także organizuje szereg wydarzeń związanych z promocją i upowszechnianiem filmu.

Kino „Renesans” to także sala widowiskowa dla 214 widzów, która jest miejscem spotkań mieszkańców, a także ich edukacji, aktywizacji społecznej, realizacji zainteresowań, pasji i potrzeb kulturalnych. W kinie odbywają się spektakle teatralne, koncerty, konkursy i przeglądy, uroczystości związane z obchodami świąt państwowych i miejsko-gminnych wydarzeń.

Przeprowadzone w latach 2015-2021 modernizacje kina, dzięki pozyskanym dotacjom z Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej na łączną kwotę 813.902,97 zł, znacząco wpłynęły na zwiększenie atrakcyjności kina w środowisku, a tym samym większą frekwencję. W roku 2024 odbyło się 1046 seansów, a wzięło w nich udział 28310 widzów. Ponadto w kinie odbywa się większość imprez i wydarzeń kulturalnych, głównie nieodpłatnych. W roku 2024 wnioskowaliśmy do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej o dofinansowanie zakupu nowego projektora i otrzymaliśmy kwotę 123.983,33 zł.

CKiS prowadzi stałą współpracę ze szkołami i placówkami oświatowymi na terenie Gminy, innymi instytucjami kultury z terenu całej Polski, placówkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi, firmami i instytucjami.

Współpraca to przede wszystkim partnerstwo w projektach, prezentacja programów artystycznych przygotowywanych przez szkoły i przedszkola, a także udział w wielu konkursach i przeglądach. Dzieci i młodzież to główni odbiorcy zajęć i warsztatów artystycznych oferowanych przez instruktorów CKiS. Ważnym elementem działalności CKiS jest aspekt edukacyjny. Szkoły i przedszkola korzystają z lekcji muzealnych z wykorzystaniem zabytkowych pomieszczeń siedziby CKiS, poznają lokalną historię, postaci, które miały wpływ na naszą „Małą Ojczyznę”. Korzystają

z dostępnych wystaw stałych czy też czasowych, tematycznie związanych z aktualnym wydarzeniem lub nawiązującym do wydarzeń z przeszłości. Kolejną grupą społeczną, z którą CKiS prowadzi stałą współpracę są Koła Gospodyń Wiejskich na terenie Gminy. Wsparcie CKiS polega przede wszystkim na prowadzeniu działalności związanej z upowszechnianiem folkloru i stałą pracą nad podtrzymaniem tradycji i wzmacnianiem społeczności wiejskich. Organizujemy imprezy o charakterze ludowym, jubileusze KGW, przeglądy i konkursy z zakresu folkloru, umożliwiamy i finansujemy zespołom śpiewaczym wyjazdy na przeglądy folklorystyczne, partycypujemy w kosztach utrzymania świetlic, w których odbywają się spotkania i wydarzenia lokalne.

Wraz z Gminą Ryki organizujemy coroczne Święto Plonów. Dożynki to ważne wydarzenie społeczno-kulturalne, podczas którego doceniamy trud i pracę rolników, a także podtrzymanie tradycji ludowych i zwyczajów poprzez prezentację dorobku kulturowego, w tym konkurs na wieniec, występy zespołów śpiewaczych i obrzędowych, kiermasze ludowe, warsztaty śpiewu ludowego, rzemiosła, rękodzieła oraz prezentację produktów i potraw regionalnych. Kolejnym dużym wydarzeniem są Dni Ryk, podczas których prezentujemy artystów lokalnych, ale też zaproszonych artystów.

CKiS ściśle współpracuje z Towarzystwem Przyjaciół Ryk realizując zadania dotyczące lokalnej historii, działań wspierających ochronę zabytków oraz organizując kwesty na rzecz ratowania zabytkowych i cennych nagrobków. W roku sprawozdawczym wspólnie zrealizowaliśmy cykl spotkań upamiętniających Rocznicę Powstania Styczniowego oraz Zaduszki Ryckie. Pracownicy wzięli czynny udział w kweście na cmentarzach. W obszarze historii i spraw społecznych współpracujemy także ze ŚZŻAK Koło w Rykach im. Mjr. Mariana Bernaciaka „Orlika”. W Centrum Kultury mieści się Izba Pamięci „Orlika”, do której powstania przyczyniła się wspólna inicjatywa CKiS, ŚZŻAK i Gminy Ryki. Izba Pamięci to miejsce, w którym odbywa się szereg spotkań i wydarzeń realizowanych we współpracy ze ŚZŻAK, UTW, TPR, spotkań edukacyjnych i historycznych. Przy Centrum Kultury i Sportu działa także Uniwersytet Trzeciego Wieku. Uniwersytet oferuje zajęcia i wykłady dla seniorów. Z oferty korzystają osoby, które po zakończeniu swojej aktywności zawodowej pragną pozostać czynne w różnorodnych dziedzinach życia. Uniwersytet zapewnia im możliwość ciągłego poszerzania wiedzy, poznawania nowych ludzi, wymiany poglądów i doświadczeń, zaspakaja potrzeby artystyczne i kulturalne, a także dba o kondycję fizyczną seniorów. Słuchacze UTW korzystają z zajęć tanecznych, plastycznych, rękodzieła artystycznego,

a także biorą udział w gimnastyce dla seniorów, marszach Nordic Walking. Są także stałymi bywalcami wernisaży, seansów kinowych oraz większości imprez organizowanych przez CKiS.

CKiS jest także organizatorem wielu konkursów, przeglądów i festiwali, w tym: Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Turniej Powiatowy, Konkurs literacki, Przegląd kolęd i pastorałek, Regionalny Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych, Turniej Powiatowy Małego Konkursu Recytatorskiego, Festiwal Piosenki Religijnej, Konkurs literacki „Słowo do Ciebie”, Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Śpiewający Słowik”, Miejsko-Gminny Przegląd Piosenki Przedszkolnej, Przegląd Piosenki Patriotycznej „Piosenką do Niepodległej”, Miejsko-Gminny Przedszkolny Konkurs Recytatorski, Turniej Powiatowy Jesiennego Konkursu Recytatorskiego, Konkurs fotograficzny „Moje miasto”. Ponadto przez okres sprawozdawczy udzielano konsultacji, porad, instruktażu z zakresu teatru, muzyki, ekologii, ochrony dziedzictwa kulturowego, historii Ryk i okolic.

PROMOCJA DZIAŁAŃ CKiS

Częścią naszej działalności jest jej szeroka promocja. Zarówno informacje na temat zaplanowanych wydarzeń jak i relacje ze zrealizowanych umieszczane są regularnie na stronie internetowej CKiS, stronie internetowej Kina „Renesans”, stronie internetowej Niepodległa oraz na stronie Gminy Ryki. O naszej działalności informujemy mieszkańców również na afiszach i plakatach umieszczanych w przestrzeni miejskiej oraz budynkach użyteczności publicznej.

Całą naszą działalność można na bieżąco śledzić za pośrednictwem Facebooka. Nasz główny fanpage cieszył się dużym zainteresowaniem i w 2024r., odnotowaliśmy 4 tys. polubień i 5,3 tys. obserwujących nasz główny fanpage. Ponadto prowadzimy facebooka dedykowanego kina, hali sportowej, Pracowni Orange, kawiarni Park Cafe i SOWA. Posiadamy także kanał na You Tube, w którym zamieszczamy filmy, prezentacje, nagrania z organizowanych wydarzeń.

Działalność Centrum Kultury i Sportu w Rykach to przede wszystkim upowszechnianie kultury, ale także szereg podejmowanych działań społecznych, które przyczyniają się do zachodzenia pozytywnych zmian w osobowości jednostek korzystających z zajęć oferowanych przez CKiS.

Instytucja tworzy płaszczyznę kontaktów ze sztuką, stwarza ramy dla amatorskiej twórczości artystycznej, aranżuje zabawę i wypoczynek, pomaga w rozwijaniu i realizacji zainteresowań hobbystycznych różnego rodzaju; ułatwia kontakty społeczne, adaptację jednostek w grupach, pobudza aktywność społeczną, tym samym spełnia bardzo ważną rolę w środowisku lokalnym.

CKiS w Rykach prowadzi kawiarnię Park Cafe, Pracownię Orange, kino Renesans, Izbę Pamięci „Orlika”, halę sportową, zajęcia w świetlicy osiedlowej przy ul. Witosa oraz Strefę Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności tzw. SOWA.

a) zespoły i koła zainteresowań

- Chór „Relaks”
- Rycki Chór Miejski
- Koło poetyckie
- zajęcia taneczne, w tym zespół baletowy /dzieci/, taniec towarzyski dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, taniec nowoczesny dla dzieci
- Zespół Tańca Ludowego „Ryki”
- koło plastyczne: dziecięce i młodzieżowe - Plastyka dla Smyka, Akwarelowe Love, Mała Akademia Rysunku, zajęcia plastyczne dla seniorów
- zajęcia teatralne – dzieci, dorośli
- zajęcia sensoryczne dla maluchów
- zajęcia gimnastyczne dla dzieci
- zajęcia gimnastyczne dla seniorów

- zajęcia fitness
- zajęcia wokalne
- zajęcia świetlicowe
- Zespoły Śpiewacze KGW
- Klub Seniora „Relaks”
- Klub Brydżowy
- rękodzieło dla seniorów

b) usługi dla mieszkańców

- realizacja imprez zleconych
- wynajęcia pomieszczeń
- organizacja wycieczek
- organizacja kursów
- poradnictwo w ramach amatorskiego ruchu artystycznego

c) imprezy kulturalne

- imprezy miejskie /obchody świąt państwowych i uroczystości lokalnych, festyny
- koncerty artystów zawodowych
- koncerty artystów amatorów
- wernisaże i wystawy sztuki amatorskiej i profesjonalnej
- seanse filmowe
- turnieje, przeglądy i konkursy (wokalne, recytatorskie, plastyczne, muzyczne, brydżowe, teatralne)
- eliminacje powiatowe konkursów wojewódzkich i ogólnopolskich
- spektakle teatralne
- wyjazdy do teatrów, na koncerty
- wycieczki kulturalno-krajoznawcze
- spotkania z lokalną historią
- warsztaty florystyczne
- spotkania okolicznościowe
- animacje dla dzieci

- warsztaty familijne
- spacerzy z Rykusiem
- gry terenowe
- lekcje historyczne

Przy CKiS działają:

- Towarzystwo Przyjaciół Ryk
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Klub Abstynencki „Odnowa”
- Wspólnota AA „Sami Swoi”
- Związek Inwalidów Wojennych
- Izba Pamięci mjr Mariana Bernaciaka „Orlika”

W okresie sprawozdawczym od 01 stycznia do 31 grudnia 2024 roku, Centrum Kultury i Sportu w Rykach było organizatorem, współorganizatorem, gospodarzem, partnerem, realizatorem i koordynatorem wielu wydarzeń kulturalnych wynikających z wykazu uroczystości oraz innych przeprowadzonych z udziałem publiczności i online.

Zrealizowane wydarzenia w 2024 roku

L.p.	Wydarzenie	Data	Miejsce
1.	André Rieu w Dublinie. Retransmisja. Śnieżne Boże Narodzenie	06.01.2024	Kino
2.	Spotkania okolicznościowe Towarzystwa Przyjaciół Ryk	10.01.2024	Pałac
3.	Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek	17.01.2024	Kino
4.	Turniej brydża	28.01.2024	Pałac
5.	32. Finał WOŚP	28.01.2024	Kino
6.	Ferie zimowe z CKiS	29.01- 10.02.2024	CKiS
7.	Wycieczka do Warszawy	31.01.2024	Plener
8.	Warsztaty owocowe „Małe co nieco“	01.02.2024	Park Cafe
9.	Wernisaż prac grupy artystycznej 1/14 „CIAŁO ISTNIENIE“	02.02.2024	Pałac
10.	Konkurs fotograficzny „Widokówka z Ryk“	02.02.2024	Pałac
11.	XXIX Halowy Turniej Piłki Nożnej o puchar Burmistrza Ryk	03.02.2024	Hala
12.	Spektakl teatralny – „Księżniczka Rosa i Klimek“	04.02.2024	Kino
13.	Bal karnawałowy dla dzieci w Krasnoglinach	05.02.2024	Krasnogliny
14.	Wycieczka do Lublina	07.02.2024	Plener
15.	Warsztaty faworki	08.02.2024	Pracownia Orange
16.	Bal karnawałowy „Witajcie w naszej bajce“	10.02.2024	Hala
17.	Pokaz iluzjonisty	10.02.2024	Hala
18.	Walentynki w Kinie Renesans i Park Cafe	10,11,14.02. 2024	Kino Park Cafe
19.	Zakochaj się w kinie	14.02.2024	Kino
20.	Spektakl	16.02.2024	Kino
21.	Wieczór poezji z UTW	19.02.2024	Kino
22.	Spotkanie TPR „Genealogia rodzin pochodzenia chłopskiego- wybrane aspekty“	21.02.2024	Pałac

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

23.	Marsz Nordic Walking	24.02.2024	Plener
24.	Turniej brydża	25.02.2024	Pałac
25.	Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych	01.03.2024	Kościół , cmentarz
26.	Wernisaż wystawy p. Marianny Rodak „ Kwiaty pamięci“	02.03.2024	Pałac
27.	Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Tropem wilczym	03.03.2024	Plener
28.	Recital Pawła Piekarczyka - ŻOŁNIERZE NIEZŁOMNI – PODZIEMNA ARMIA POWRACA	05.02.2024	Kino
29.	Marsz Nordic Walking	09.03.2024	Plener
30.	Koncert z okazji Dnia Kobiet – „Najpiękniejsze piosenki z dawnych lat“ Barbara Broda-Malon	10.03.2024	Kino
31.	Ogólnopolska Karta Seniora	13.03.2024	Kino
32.	Maraton Fitness	16.03.2024	Hala
33.	23. Wojewódzki Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych- Festiwal Najciekawszych Widowisk	18.03.2024	Kino
34.	Warsztaty-palmy wielkanocne	19.03.2024	Pracownia Orange
35.	Spotkanie TPR „Zapomniane cmentarze w okolicy Ryk“	20.03.2024	Pałac
36.	I Dzień Wiosny – warsztaty	21.03.2024	Scena parkowa
37.	Wieczór kobiecy	22.03.2024	Kino
38.	Wernisaż wystawy „ Las na jakiś czas“	22.03.2024	Pałac
39.	Turniej brydża	24.03.2024	Pałac
40.	Konkurs „Pisanka wielkanocna“	27.03.2024	Pałac
41.	Dzień książki dla dzieci	04.04.2024	Pałac
42.	Dzień sportu	06.04.2024	Hala
43.	69. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje powiatowe	08.04.2024	Pałac
44.	Spektakl liceum „ Tajemnica jest kobietą“	09.04.2024	Kino
45.	Turniej brydżowy	14.04.2024	Kino
46.	29.Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Śpiewający Słowik“-etap powiatowy	17.04.2024	Kino
47.	Akcja społeczno-edukacyjna „Żonkile“	19.04.2024	Pałac

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

48.	Dzień Ziemi	22.04.2024	Kino
49.	Spotkanie TPR „osadnictwo niemieckie na terenie powiatu garwolińskiego”	24.04.2024	Pałac
50.	Wernisaż wystawy malarstwa „Stroje ludowe” Marka Leszczyńskiego	25.04.2024	Hala
51.	II Międzynarodowy Dzień Tańca	26.04. 2024	Scena parkowa
52.	58. Ogólnopolski Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych	28.04.2024	Kino
53.	Kino dla seniora	29.04.2024	Kino
54.	Obchody Uchwalenia Konstytucji 3 Maja	03.05. 2024	Plac CKiS
55.	Piknik rodzinny " Witaj Majowa Jutrzenko "	03.05.2024	scena
56.	Potańcówka „Retro Swing“	03.05.2024	Scena
57.	Eliminacje powiatowe do 43.Małego Konkursu Recytatorskiego	06.05.2024	Kino
58.	29. Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Śpiewający Słowik” -	14-16.05.2024	Kino
59.	Turniej brydża	19.05.2024	Pałac
60.	Spotkanie TPR	22.05.2024	Pałac
61.	Marsz Nordic Walking	24.05.2024	Plener
62.	II Festiwal Piosenki Religijnej	24-26.05.2024	Kino/ scena
63.	Gminny Dzień Dziecka	01.06.2024	Scena parkowa
64.	Wystawa „Kolory i my“	01.06.2024	Pałac
65.	Marsz Nordic Walking	07.06.20224	Plener
66.	35. Przegląd Piosenki Przedszkolnej	17.06.2024	Kino
67.	Zakończenie roku akademickiego 2023/2024 Uniwersytetu III Wieku	19.06.2024	Kino
68.	Festiwal Kultury Ludowej „Sobótka nad Wieprzem”	22.06.2024	Bobrowniki
69.	Warsztaty wicia wianków	22.06.2024	Bobrowniki
70.	Wakacyjny Piknik z CKiS	28.06.2024	Sędowice
71.	Wernisaż ilustracji „Legenda Bieszczadu” Agaty Karpińskiej i promocja książki Biała dama z Sobienia- A. Faluszczyk	29.06.2024	Pałac
72.	Powitanie lata – Retro potańcówka z zespołem Cookies Band i Retro Swing	29.06.2024	Scena parkowa

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

73.	Warsztaty rodzinne Sowa	04.07.2024	Sowa
74.	Aktywny Piknik	07.07.2024	Teren pałacowo/ parkowy
75.	Warsztaty rodzinne	07.07.2024	Sowa
76.	Wakacyjny Piknik z CKiS	10.07.2024	Lasoń
77.	Wakacyjny Piknik z CKiS	12.07.2024	Julin
78.	Piknik Naukowy	14.07.2024	Teren pałacowo- parkowy
79.	Wakacyjny Piknik z CKiS	17.07.2024	Swaty
80.	Wakacyjny Piknik z CKiS	19.07.2024	Kleszczówka
81.	Koncert Jazzowy – Letni Chill	21.07.2024	Scena
82.	Wycieczka rodzinna do Siedlec	23.07.2024	Siedlce
83.	Wakacyjny Piknik z CKiS	26.07.2024	Leopoldów
84.	Kino letnie pod chmurką	26.07.2024	Scena
85.	Turniej brydża	28.07.2024	Pałac
86.	Wakacyjny Piknik z CKiS	31.07.2024	Os. Witosa
87.	Wakacyjny Piknik z CKiS	02.08.2024	Zalesie
88.	Potańcówka na Jarmołówce	04.08.2024	Jarmołówka
89.	Wakacyjny Piknik z CKiS	07.08.2024	Ownia
90.	Wycieczka do Manofaktury Smaku	08.08.2024	Plener
91.	Wakacyjny Picknick z CKiS	09.08.2024	Chrustne
92.	Wakacyjny Picknick z CKiS	14.08.2024	Stary Bazanów
93.	Dożynki Gminne	18.08.2024	Teren pałacowo- parkowy
94.	Wakacyjny Piknik z CKiS	21.08.2024	Nowy Dęblin
95.	Wakacyjny Piknik z CKiS	23.08.2024	Sierskowola
96.	Kino letnie pod chmurką	23.08.2024	Scena parkowa
97.	André Rieu. Retransmisja. Potęga Miłości	24.08.2024	Kino

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

98.	Wakacyjny Piknik z CKiS	28.08.2024	Krasnoglina
99.	Dni Ryk	31.08.2024	Stadion miejski
100.	Turniej brydża	31.08.2024	Pałac
101.	Turniej brydża	08.09.2024	Pałac
102.	Narodowe czytanie	24.09.2024	Pałac
103.	Dzień Sportu	15.09.2024	Hala
104.	Marsz Nordic Walking	20.09.2024	Plener
105.	Wernisaż wystawy TYMONA WODNICKIEGO "NEVER ENDING DRAWING"	20.09.2024	Pałac
106.	André Rieu. Retransmisja „Potęga Miłości“	22.09.2024	Kino
107.	Planetobus – Mobilne planetarium CNK	30.09.2024	Hala
108.	Spotkanie TPR	02.10.2024	Pałac
109.	Turniej brydża	06.10.2024	Pałac
110.	Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 Uniwersytetu III Wieku	07.10.2024	Kino
111.	Przedшкоlny Konkurs Recytatorski	09.10.2024	Kino
112.	André Rieu. Retransmisja „Potęga Miłości“	12.10.2024	Kino
113.	Jesienny Konkurs Recytatorski	16.10.2024	Kino
114.	Dzień Seniora	20.10.2024	Kino
115.	Spotkanie TPR	23.10.2024	Pałac
116.	Spotkanie integracyjne „Dzień Miłego kKimatu”	24.10.2024	Restauracja „Oliwia”
117.	Kobiety wieczór filmowy	25.10.2024	Kino
118.	André Rieu. Retransmisja. Potęga Miłości	27.10.2024	Kino
119.	Przełąd Piosenki Patriotycznej	28-29.10.2024	Kino
120.	Warsztaty krawieckie „ Z sercem uszyte“	30.10.2024	Pracownia Orange
121.	Filmowy Maraton	29-31.10.2024	Kino
122.	Jesienne Warsztaty Kreatywne dla dzieci	07.11.2024	Os. Witosa

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

123.	Bieg Niepodległościowy pod patronatem Burmistrza Ryk	10.11.2024	Ul. Przemysłowa
124.	Koncert Galowy – 11 Listopada	10.11.2024	Kino
125.	Turniej brydża	17.11.2024	Pałac
126.	Spotkanie TPR – zaduszki historyczne	20.11.2024	Pałac
127.	Warsztaty dekorowania pierników	06.12.2024	Park Cafe
128.	Konkurs „ Napisz list do Mikołaja“	06.12.2024	Pałac
129.	„Mikołajki w Kinie Renesans“	06.12.2024	Kino
130.	Impreza Mikołajkowa „ W poszukiwaniu św. Mikołaja“	07.12.2024	Hala
131.	Turniej brydża	08.12.2024	Pałac
132.	Spotkanie TPR- Ryki dawniej	11.12.2024	Pałac
133.	Warsztaty świąteczne dla dzieci	11.12.2024	Świetlica Witosa
134.	Wystawa malarstwa Wiolety Rzążewskiej pt. Sceny zatrzymane	13.12.2024	Pałac
135.	Wigilia Miejska	15.12.2024	Teren parkowo-pałacowy
136.	Spektakl świąteczny „ Samotni , ale nie sami“	16.12.2024	Kino
137.	Warsztaty „Kartki świąteczne „	18.12.2024	Pracownia Orange
138.	Warsztaty bożonarodzeniowe dla dorosłych	20.12.2024	Pracownia Orange

Zatrudnienie w CKiS w Rykach w roku 2024

- Pracujący ogółem (w osobach) – 27 (25,0 etatu), w tym 4 osoby urlop macierzyński/ wychowawczy
- Osoby zatrudnione na umowę zlecenie – 13, w tym osoby prowadzące stałe zajęcia (plastyczne, taneczne, muzyczne, gimnastyczne, fitness, nauka gry w Orkiestrze Dętej OSP).

Kadra CKiS w Rykach systematycznie doskonaliła swoje umiejętności poprzez udział w kursach i szkoleniach.

Kawiarnia Park Cafe

Jednym z ważnych miejsc na mapie kulturalnej Ryki jest kawiarnia Park Cafe, która mieści się w dawnym, zmodernizowanym pomieszczeniu gospodarczym, na terenie zespołu pałacowo-parkowego, w zrewitalizowanym parku miejskim, w sąsiedztwie placu zabaw i sceny parkowej. Kawiarnia jest dopełnieniem i wzbogaceniem oferty Centrum Kultury i Sportu w Rykach.

Kawiarnia Park Cafe to kolejna forma działalności, dopełniająca tę ofertę kulturalną Centrum Kultury i Sportu. Bardzo często z naszej oferty korzystają stowarzyszenia, które związane są z CKiS m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku czy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Rykach. Również szkoły i przedszkola wybierają to miejsce na zorganizowane spędzenie np. Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka, Dnia Dziecka, Mikołajek itp. W Park Cafe odbywały się przeróżne konkursy, warsztaty płatne oraz darmowe, wydarzenia promujące kawiarnię i jednocześnie CKiS.

Warsztaty gofrowe – podczas ferii zimowych brały udział dzieci w wieku szkolnym, Tłusty Czwartek – współpraca z KGW Zalesie, Walentynki oraz Dzień Kobiet – oba wydarzenia cieszyły się licznymi rezerwacjami stolików w kawiarni, ponadto w Kinie Renesenas odbywała się degustacja produktów. Urodziny Kawiarni – ogłoszony został konkurs na Facebook oraz każdy klient został poczęstowany słodkim upominkiem, Dzień dziecka – duże wydarzenie, kilka grup przedszkoli odwiedziło kawiarnię, w tym dniu zostało przygotowane specjalne promocyjne menu dla dzieci, Zakończenie roku szkolnego – uczniowie szkół podstawowych oraz szkół średnich świętowali zakończenie roku szkolnego – wydarzenie cieszyło się bardzo wysoką frekwencją, Dożynki Gminne – ogromne wydarzenie na terenie parkowym, kawiarnia była jedynym punktem gastronomicznym, Wakacyjne animacje dla dzieci - razem z CKiS w każdą niedzielę wakacji były animacje dla najmłodszych wraz z darmową dmuchaną zjeżdżalnią. Kawiarnię licznie odwiedzały rodziny z dziećmi, Koncert z okazji rozpoczęcia oraz zakończenia wakacji na scenie Parkowej – kawiarnia była jedynym punktem gastronomicznym podczas tych wydarzeń. Półkolonie organizowane przez Face2face we współpracy z kawiarnią. Dzień chłopaka – wydarzenie cieszyło się liczną frekwencją. Warsztaty dekorowania pierników – warsztaty dla dzieci oraz dorosłych. Wigilia Miejska – duże gminne wydarzenie. Kawiarnia wyszła do klientów, w środku kawiarni można było się ogrzać, zjeść pyszne ciasta, desery oraz napić się zimowej herbaty. Przed kawiarnią, przy ognisku sprzedawano gorącą czekoladę.

Podczas większości wydarzeń obowiązywały specjalne, promocyjne ceny.

Galeria Sztuki

W CKiS mieści się GALERIA SZTUKI, której głównym celem prowadzonej działalności jest organizacja wystaw zarówno malarstwa, rzeźby, fotografii, grafiki, rysunku oraz ceramiki. Są to wystawy indywidualne, zbiorowe, środowiskowe, artystów lokalnych i krajowych.

Każda wystawa organizowana we współpracy z twórcą poprzedzona jest wernisażem, który jest dużym wydarzeniem kulturalnym. Poprzez Galerię instytucja prowadzi szeroko rozumianą edukację, która kładzie nacisk na przygotowanie świadomego, aktywnego odbiorcę dawnej i nowej sztuki. Jedną z najpopularniejszych form wykorzystywanych na tym obszarze aktywności są lekcje o sztuce, warsztaty artystyczne oraz spotkania autorskie organizowane przez CKiS.

SOWA – Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności

Ważnym częścią prowadzonej działalności jest mini centrum edukacyjne, czyli Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, w skrócie zwanym SOWĄ. Sowa to program Ministerstwa Edukacji i Nauki, a realizowany we współpracy z Centrum Nauki Kopernik, z którego przeniesione zostały najlepsze doświadczenia edukacyjne i wystawiennicze. SOWA zlokalizowana jest w pomieszczeniach Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Rykach na podstawie umowy bezpłatnego użyczenia. Mamy tam dwie sale wystawiennicze i tzw. Majsternię, w której można przeprowadzać doświadczenia i samodzielnie podejmować wyzwania logiczne, konstruktorskie i inżynierskie. Nasza Sowa powoli staje się obowiązkowym punktem, poza kinem Renesans, wycieczek szkolnych z terenu Gminy, Powiatu, a także z całej Lubelszczyzny.

Dzięki skutecznym działaniom i stabilnym podstawom organizacyjnym, Centrum Kultury i Sportu w Rykach stara się rozwijać ofertę kulturalną, pozostając jednocześnie wiernym wypracowanym standardom. W swojej działalności nieustannie dąży do tego, by Ryki były miejscem, gdzie kultura łączy ludzi, inspiruje i buduje silną, świadomą społeczność.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna

Na terenie miasta i gminy Ryki funkcjonują następujące placówki biblioteczne:

1. Oddział dla Dzieci w Rykach, ul. Słowackiego 1
czynny: od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 17.00
tel. 81 865 23 45
2. Oddział dla Dorosłych w Rykach, ul. Słowackiego 1
czynny: poniedziałek - wtorek 10.00 – 18.00
środa – piątek 10.00 – 17.00
sobota 10.00 – 16.00
tel. 81 865 23 45
e-mail: biblioteka@ryki.pl

3. Filia Biblioteczna w Bobrownikach (budynek OSP) czynna była tylko w terminie 1.02 – 17.05. 2024 r. Po rezygnacji z pracy bibliotekarki filia została zamknięta do odwołania.

4. Filia Biblioteczna w Rososzy – cały 2024 rok nieczynna do odwołania.

25 października 2024 roku zostały podjęte uchwały o zamiarze likwidacji tych filii z dniem 30 kwietnia 2025 roku.

Czytelnicy ogółem: 1 883	Wypożyczenia ogółem: 49 983
na wsi: 102	na wsi: 556
w mieście: 1 649	w mieście: 49 427

Oddział dla Dzieci: 634	Oddział dla Dzieci: 10 819
Oddział dla Dorosłych: 1 147	Oddział dla Dorosłych: 38 608

Załącznik nr 1: *Analiza czytelnictwa za 2024 rok w placówkach Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Rykach*

Załącznik nr 2: *Czytelnicy Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Rykach*

Zbiory biblioteczne w dniu 31.12.2024r.

Ogółem: 49 376 wol.	w tym na wsi: 13 607
	w tym w mieście: 35 769

Oddział dla Dzieci:	11 880
Oddział dla Dorosłych:	23 889

Audiobooki – 509 egz.

CD – 1 egz.

- Zakup w 2024 r. ze środków własnych: **26 806,96 zł**
Ogółem – **900 egz.**

Struktura zakupów:

literatura piękna dla dorosłych – 640

literatura piękna dla dzieci – 150

literatura popularnonaukowa – 110

Oddział dla Dzieci i Oddział dla Dorosłych w Rykach udostępnia swoje zbiory poprzez program biblioteczny MAK +. Obecnie czytelnicy zarejestrowani w naszej bibliotece mogą zdalnie rezerwować książki, mają wgląd we własne konto biblioteczne. Funkcjonalnością programu, z której czytelnicy bardzo chętnie korzystają, jest zdalna rezerwacja książek.

Wybrane formy pracy:

Wystawy i gazetki

- Dzień Babci i Dziadka – wystawa literacka /Oddział dla Dzieci/
- Święto Zakochanych, czyli Walentynki w bibliotece – wystawa literacka /Oddział dla Dzieci/
- „Słońce” – wystawa prac Mariusza Koźmickiego – Żórawskiego /Oddział dla Dorosłych/
- „Wiosna, wiosna... ach to ty” – wystawa literacka /Oddział dla Dzieci/
- Wystawa malarstwa Stefanii Wójcik /Oddział dla Dorosłych/
- 155. rocznica urodzin Stanisława Wyspiańskiego – wystawa literacka /Oddział dla Dorosłych/
- „Jestem eko ... z biblioteką” – wystawa literacka z okazji Dnia Ziemi /Oddział dla Dzieci/
- Książka na lato – wystawa literacka /Oddział dla Dzieci/
- Manga w bibliotece – wystawa literacka /Oddział dla Dzieci/
- Misiowe lekturki – wystawa literacka z okazji Dnia Pluszowego Misia
- Świat jak z bajki – wystawa książek o tematyce bożonarodzeniowej /Oddział dla Dzieci/
- Dziecięcy Zespół Tańca Ludowego w Rykach – wystawa fotograficzna /Oddział dla Dorosłych/
- „Duchy lasu” – wystawa fotografii Piotra Mazura /Oddział dla Dorosłych/
- 120. rocznica urodzin Witolda Gombrowicza – wystawa literacka /Oddział dla Dorosłych/
- 100. rocznica urodzin Zbigniewa Herberta – wystawa literacka /Oddział dla Dorosłych/

Wakacje w Bibliotece

- Wakacje z bajki – zajęcia literackie
- Świat dinozaurów – zajęcia plastyczne
- Raz, dwa, trzy – wyliczanki, zgadywanki
- Teatrzyk Kamishibai – bawimy się w teatr
- Komiksowo – zajęcia plastyczne
- Kolorowe kamyczki – zajęcia plastyczne
- Gry i zabawy z dawnych lat

- Zrób to sam – warsztaty robienia biżuterii
- Odkrywanie przez czytanie – wędrówki po Polsce
- Magiczne balony – zajęcia kreatywne

Szkolenia

- „Zamknięcie ksiąg rachunkowych za rok 2023 oraz ewidencja wybranych operacji w instytucjach kultury”
- Seminarium szkoleniowe bibliotekarzy powiatu ryckiego – 7.03.2024
- „Moja super Moc – Biblioteka” – szkolenie moderatorów DKK
- „Jak dotrzeć do młodego czytelnika w erze mediów” – webinarium dla moderatorów DKK
- „Rachunkowość instytucji kultury w praktyce”
- „Bądź mężczyzną! Czytaj książki” – szkolenie moderatorów DKK
- Seminarium szkoleniowe bibliotekarzy powiatu ryckiego – 27.11.2024

Lekcje biblioteczne, wycieczki, spotkania w przedszkolach

- „Spotkanie z książką w przedszkolu” – lekcje biblioteczne dla przedszkolaków
- „Pierwsza wizyta w bibliotece”
- „Zasady korzystania z biblioteki”.
- „Moja biblioteka” – lekcja biblioteczna dla uczestników Ośrodka Wsparcia w Leopoldowie

Koło Zielarskie „Melisa”

- „Lecznicze zastosowanie muchomora czerwonego”
- „Wiosenne zioła”
- „Rośliny trujące występujące w okolicach Ryk”
- „Magiczne rośliny, symbole i znaczenie roślin świątecznych”

Koło Koronkarskie

Działa przy Oddziale dla Dorosłych w Rykach od wielu lat. Skupia osoby, które biegle posługują się szydełkiem, ale również te, które chcą się dopiero nauczyć szydełkowania. Grupa liczy 8 osób. Spotykają się one w każdy wtorek, by wspólnie szydełkować, uczyć się od siebie, wymieniać doświadczeniami, a także by zaprezentować innym efekty swojej pracy.

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ W 2024 ROKU

1. RANDKA Z KSIĄŻKĄ, CZYLI WALENTYNKI W BIBLIOTECE

Od kilku już lat 14 lutego Oddział dla Dorosłych przygotowuje dla swoich czytelników książkowe niespodzianki, bo Walentynki to świetna okazja do zakochania się

w czytaniu, a książka to świetny kompan na długie zimowe wieczory, bezsenne noce, wypady urlopowe i wspólny odpoczynek.

2. TYDZIEŃ BIBLIOTEK (8 – 15 maja 2024 r.)

Tydzień Bibliotek to ogólnopolski program, realizowany od 2004 roku przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, zwraca uwagę szerokiej opinii publicznej wokół problematyki upowszechniania czytelnictwa, roli bibliotek w życiu społecznym i kulturalnym oraz sprzyja popularyzacji różnorodnych form pracy z czytelnikami. Jest akcją społeczną angażującą wszystkie rodzaje bibliotek, centra kultury, placówki oświatowe, wydawnictwa, media oraz władze lokalne w ukazanie znaczenia książki dla kultury i postępu cywilizacyjnego, rozwoju intelektualnego, zwłaszcza młodego pokolenia, promocję zawodu bibliotekarza. Realizacja programu odbywa się w maju i rozpoczyna się **Dniem Bibliotekarza i Bibliotek - 8 maja**. Hasłem w roku 2024 było: **„Biblioteka – miejsce na czasie!”**

3. DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI

Dyskusyjne Kluby Książki to wspólny projekt Instytutu Książki i Bibliotek Wojewódzkich. Pomysł oparty jest na założeniu, że potrzebne są miejsca, w których można rozmawiać o wspólnie czytanych książkach oraz, że nie trzeba być krytykiem, by czerpać przyjemność z dyskusowania o literaturze. Celem klubów jest także ożywienie środowisk skupionych wokół bibliotek oraz zachęcenie samych bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie.

Moderatorem DKK przy Oddziale dla Dorosłych MGBP w Rykach jest pani Justyna Wojtaś. Spotkania DKK odbywają się z reguły raz w miesiącu. Klub liczy 14 członków. W ramach działalności DKK włączył się m. in. w spotkania autorskie czy Narodowe Czytanie.

W 2024 roku dzięki działalności DKK w naszej bibliotece mieliśmy wielką przyjemność gościć panią **Joannę Jax** – bardzo znaną i lubianą przez naszych czytelników pisarkę. Na spotkanie otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 1500,00 zł z Instytutu Książki, a za pośrednictwem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie (wkład własny 300,00 zł).

4. „MAŁA KSIĄŻKA – WIELKI CZŁOWIEK”

Pilotażowy projekt skierowany do trzylatków, który rozpoczął się we wrześniu 2018 roku. Obecnie każde dziecko w wieku przedszkolnym (4-6 lat), które odwiedzi bibliotekę biorąc udział w projekcie, otrzymuje w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymuje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znajduje się również coś dla rodziców – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowie, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. Projekt realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytanie generacyjne „Mała książka – wielki człowiek”.

4. NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

Od ponad 20 lat MGBP w Rykach pozyskuje środki na zakup nowości wydawniczych. Dzięki temu projektowi udało się nam zakupić wiele nowości do wszystkich naszych placówek bibliotecznych. W 2024 r. w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych** Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Rykach pozyskała **10769,00 zł** na zakup nowości wydawniczych.

W ramach zadania zakupione zostały książki dla dzieci, dla dorosłych oraz literatura popularnonaukowa. Książki zostały nabyte do Oddziału dla Dzieci i Oddziału dla Dorosłych w Rykach. Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono łącznie 375 egz. książek, w tym:

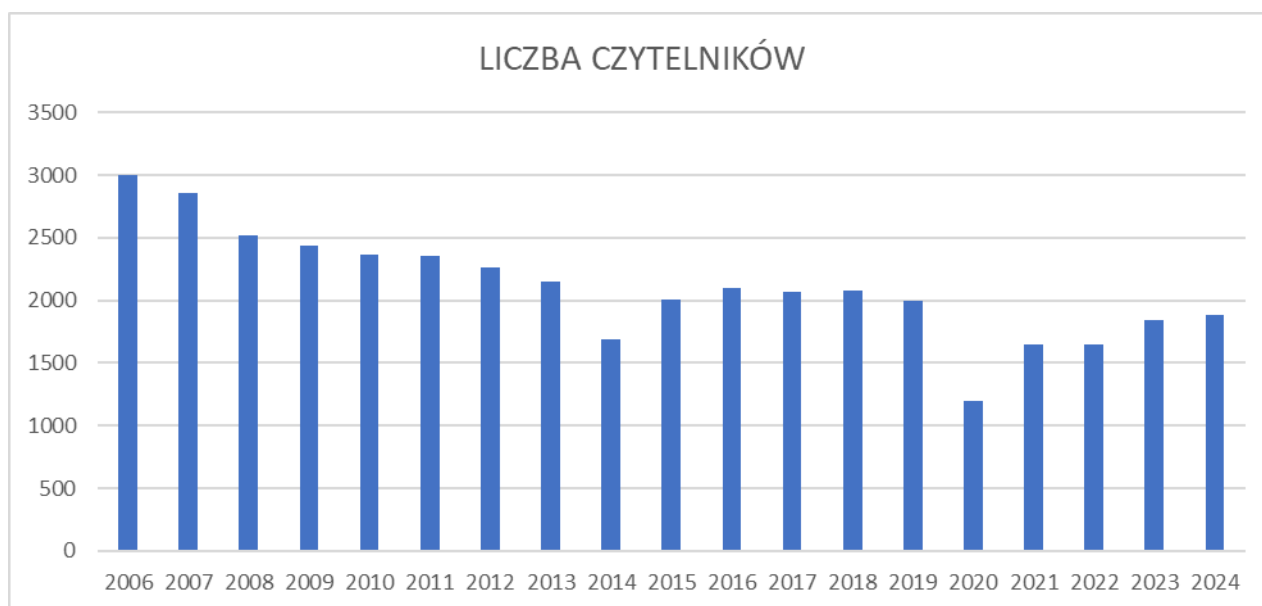
- 111 egz. – literatura piękna dziecięca i młodzieżowa
- 239 egz. – literatura piękna dla dorosłych
- 25 egz. – literatura popularnonaukowa.

Do Oddziału dla Dzieci w Rykach zakupiono 111 egz. literatury dziecięcej i młodzieżowej oraz 1 literatury popularnonaukowej.

Do Oddziału dla Dorosłych w Rykach zakupiono 239 egz. literatury pięknej dla dorosłych oraz 24 egz. literatury popularnonaukowej.

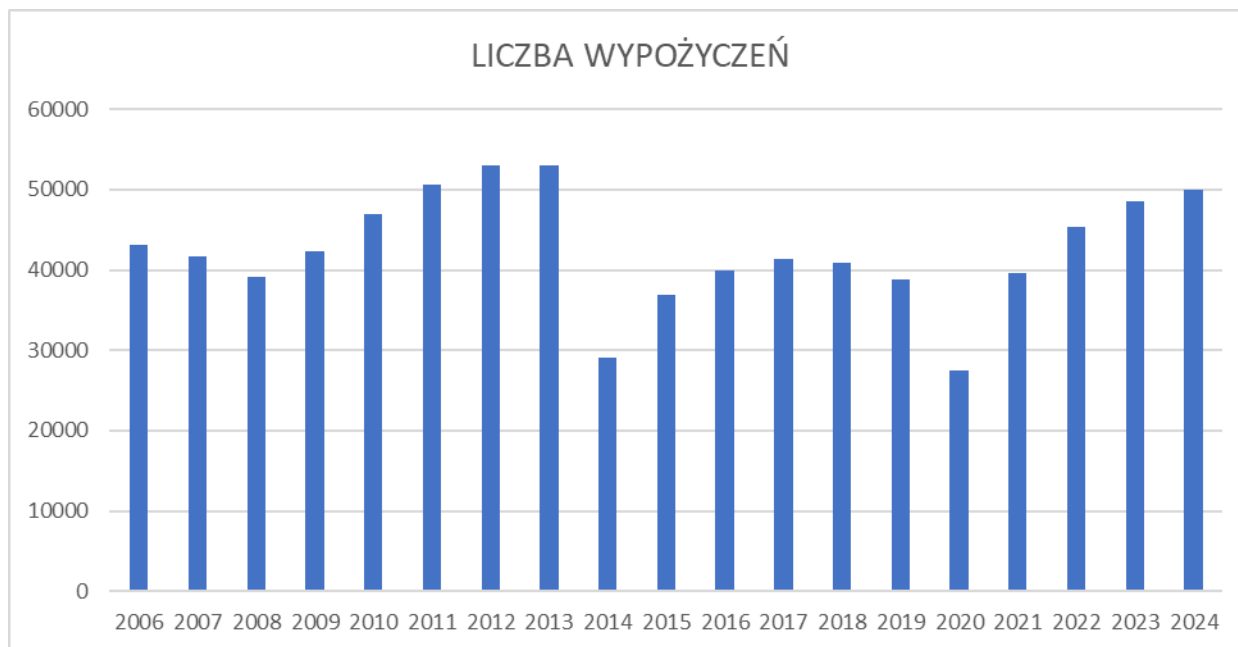
5. NARODOWE CZYTANIE.

Akcja **Narodowe Czytanie** organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 roku. Została zainicjowana wspólną lekturą *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. W 2013 roku w całej Polsce odbyło się czytanie dzieł Aleksandra Fredry, a podczas następnych edycji przeczytano kolejno: *Trylogię* Henryka Sienkiewicza oraz *Lalkę* Bolesława Prusa, *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza, *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego, *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego, nowele polskie, *Balladynę* Juliusza Słowackiego. W 2024 roku Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna we współpracy z Publiczną Szkołą Podstawową nr 2 w Rykach uroczyście czytała „Kordiana” Juliusza Słowackiego. W czytaniu wzięła udział młodzież z klas ósmych oraz nauczyciele ze Szkoły Podstawowej nr 2, a także członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy Oddziale dla Dorosłych MGBP w Rykach wraz z bibliotekarkami. Gościliśmy również proboszcza ryckiej parafii ks. Stanisława Chodźko.

2014 – remont w bibliotece, czynne tylko 1.01 – 30.06.2014 r.

2020 - pandemia

3. Sport

W 2024 roku Gmina Ryki przeprowadziła otwarty konkurs ofert w zakresie wspierania kultury fizycznej i sportu na 2024 r.

Powołana Komisja Konkursowa dokonała otwarcia i przystąpiła do sprawdzenia ofert pod względem formalnym oraz zgodności treści zadania z zapisami statutowymi podmiotu. Rozpatrzone i dokonano oceny formalnej ofert na następujące zadania oraz przyznano następujące kwoty na poszczególne dziedziny sportowe.

W poniżej tabeli przedstawiono wysokość przyznanych kwot poszczególne dziedziny sportowe w latach 2022 – 2024

Dziedziny sportu	2022	2023	2024
Piłka Nożna	212 000 zł	215 000 zł	215 000 zł
Tenis Stołowy	36 000 zł	36 000 zł	36 000 zł

Raport o stanie gminy Ryki za 2024 rok

Trójbój Siłowy i Wyciskanie Sztangi Leżąc	18 000 zł	18 000 zł	18 000 zł
Koszykówka	14 000 zł	14 000 zł	14 000 zł
Karate tradycyjne	10 000 zł	10 000 zł	10 000 zł

Na realizację zadań konkursowych w budżecie Gminy Ryki na rok 2024 zabezpieczono środki w wysokości: 293 000,00 zł.

W roku 2024 jak i w 2023 obsługą hali sportowej w Rykach zajmuje się CKiS w Rykach, na której odbywa się większość wydarzeń sportowych w gminie.

Zgodnie z określonymi celami hala ma służyć przede wszystkim mieszkańcom Gminy, a w szczególności dzieciom i młodzieży szkolnej, którzy w sposób zorganizowany i nieodpłatnie mogą z niej korzystać w godzinach od 9 do 14, od poniedziałku do piątku. W godzinach popołudniowych na hali odbywają się różnorodne zajęcia sportowe, w tym prowadzone przez instruktorów Centrum Kultury i Sportu oraz prowadzone na podstawie odrębnych umów. Ponadto na hali organizowane są wydarzenia o charakterze sportowym, kulturalnym, edukacyjnym,

informacyjnym, promocyjnym i rekreacyjnym.

Hala sportowa to wielofunkcyjny obiekt o powierzchni użytkowej ok. 2,7 tys. mkw. i trybunach, na których może zasiąść 350 osób. Jest to jednocześnie miejsce, w którym można organizować koncerty i wydarzenia na ponad tysiąc osób.

Sala gier przeznaczona jest do różnorodnych gier zespołowych: piłki koszykowej, siatkowej, halowej piłki nożnej, piłki ręcznej. Posiada również kurtyny, które umożliwiają podział przestrzeni na mniejsze przestrzenie treningowe. Do każdej z wymienionych dyscyplin posiadamy sprzęt niezbędny do przeprowadzania rozgrywek czy zajęć edukacyjnych. Obok sali znajdują się: szatnie umożliwiające wydzielenie czterech przebieralni, zespoły sanitarne, w tym dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenia dla sędziów, trenerów oraz magazyn sprzętu.

Ponadto w obiekcie znajdują się 2 boiska do squasha, siłownia, sala fitness, 2 gabinety specjalistyczne wyposażone w stół do masażu i łazienkę, recepcja, pomieszczenia socjalne i biura. Obiekt jest klimatyzowany, wyposażony w monitoring i całodobową ochronę. Przy budynku znajduje się parking.

Kalendarium imprez na Hali Sportowej w roku 2024

1. Taniec Nowoczesny (cały rok)
2. Karate (styczeń-czerwiec)
3. XXIX Halowy Turniej Piłki Nożnej (V kolejka) 07.01.2024
4. Zajęcia z twerku (styczeń-lipiec)
5. Gimnastyka dla dzieci (raz w tygodniu styczeń-czerwiec)

6. Fitness dla kobiet (2 razy w tygodniu styczeń-czerwiec/wrzesień-grudzień)
7. Akrobatyka (raz w tygodniu styczeń-czerwiec/wrzesień-grudzień)
8. XXIX Halowy Turniej Piłki Nożnej (VI kolejka) 13.01.2024
9. XXIX Halowy Turniej Piłki Nożnej (VII kolejka) 20.01.2024
10. Balet (raz w tygodniu styczeń-czerwiec)
11. XXIX Halowy Turniej Piłki Nożnej (VIII kolejka) 27.01.2024
12. Ferie zimowe (29.01.2024-09.02.2024)
13. Halowe Młodzieżowe Zawody Strażackie 01.02.2024
14. Bal karnawałowy 10.02.2024
15. Turniej Karate 17.02.2024
16. Marsz Nordic Walking 24.02.2024
17. Turniej Siatkówki KGW Dęblin 25.02.2024
18. Turniej Siatkówki 02.03.2024
19. Turniej Piłki Nożnej 09.03.2025
20. Marsz Nordic Walking 09.03.2024
21. Maraton Fitness 15.03.2024
22. Turniej Piłki Nożnej LZS 20.03.2024
23. Turniej Koszykówki 21.03.2024
24. Turniej Koszykówki 05.04.2024
25. Międzynarodowy dzień sportu 06.04.2024
26. Zajęcia TRX (raz w tygodniu kwiecień-lipiec)
27. Turniej Puchar Tymbark 24.04.2024
28. Odwiedziny Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego Ryki 15.05.2024
29. Turniej KS Basket 18.05.2024
30. Joga (2 razy w tygodniu maj-grudzień)
31. Wakacje na sportowo (2 razy w tygodniu lipiec-sierpień)
32. Zajęcia TRX (2 razy w tygodniu sierpień-grudzień)
33. Mobilne Planterium 29.09.2024-01.10.2024

PLANETOBUS

Mobilne planetarium z Centrum Nauki Kopernik

Gdzie: Hala Sportowa Ryki, ul. Warszawska 62

Kiedy: 30.09. i 01.10.

wejscia grup zorganizowanych w godzinach: 9:00-13:00

wejscia indywidualne: 30.09. 16:00, 17:00, 18:00

01.10. 16:00, 17:00

34. KS Basket mecz koszykówki 13.10.2024

35. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (I kolejka) 23.11.2024

36. Turniej Halowej Piłki Nożnej Ryckie Orliki 30.11.2024

37. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (II kolejka) 01.12.2024

38. Mikołajki 07.12.2024

39. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (III kolejka) 08.12.2024

40. Turniej Halowej Piłki Nożnej VII Memoriał Andrzeja Zakrzewskiego 09.12.2024

41. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (IV kolejka) 14.12.2024

42. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (V kolejka) 21.12.2024

43. XXX Turniej Halowej Piłki Nożnej (VI kolejka) 28.12.2024

Zajęcia i usługi;

1. Masaż Kobido
2. Masaż klasyczny, leczniczy,relaksacyjny, sportowy
3. Akrobatyka dla dzieci
4. Zumba
5. Fitness
6. Salsation fitness
7. Karate
8. Treningi siatkarskie dla dzieci

Zajęcia prowadzone przez instruktorów CKiS:

1. Balet dla dzieci
2. Taniec nowoczesny dla dzieci
3. Gimnastyka dla dzieci
4. Fitness dla kobiet
5. TRX
6. Squash
7. Tenis stołowy.

Zajęcia i usługi;

1. Masaż Kobido
2. Masaż klasyczny, leczniczy, relaksacyjny, sportowy
3. Akrobatyka dla dzieci
4. Zumba
5. Fitness
6. Salsation fitness
7. Karate

8. Treningi siatkarskie dla dzieci

Zajęcia prowadzone przez instruktorów CKiS:

1. Balet dla dzieci
2. Taniec nowoczesny dla dzieci
3. Gimnastyka dla dzieci
4. Fitness dla kobiet
5. TRX
6. Squash
7. Tenis stołowy.

XI. POMOC SPOŁECZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rykach informuje, że plan wydatków w 2024 roku przyjęty uchwałą budżetową na zadania z zakresu rodziny, pomocy społecznej i edukacyjnej opieki wychowawczej wynosił po zmianach: 18 017 143,59zł w tym zadania zlecone – 12 392 777,44zł i na zadania własne gminy – 5 624 366,15zł,

13 503 519,16zł w 2023r. – w tym zadania zlecone - 8 924 127,00zł, zadania własne gminy – 4 579 392,16zł,

23 485 922,94zł w 2022r. w tym zadania zlecone -19 154 352,37zł, zadania własne gminy 4 331 570,57zł,

33 392 698,00 w 2021r. w tym zadania zlecone - 29 217 907,00zł, zadania własne gminy - 4 174 791,00.

W 2024 roku Ośrodek wydatkował kwotę – 17 517 421,46zł, , co stanowi 97,23 % całego budżetu OPS (13 691 127,96zł w 2023r. 22 935 036,41zł w 2022r., natomiast w 2021r. była to kwota 32 941 279,98zł).

Realizacja zadań przedstawia się następująco:

- 1) W 2024r. 14 osobom zapewniono pobyt w Domu Pomocy Społecznej za które poniesiono odpłatność w wysokości 482 102,11zł. (w 2023r. 12 osobom zapewniono pobyt w Domu Pomocy Społecznej za które poniesiono odpłatność w wysokości 389 488,89, w 2022r.

zapewniono pobyt 10 osobom za które poniesiono odpłatność w wysokości 313 267,35zł, natomiast w 2021r. za 9 osób w wysokości 231 225,35zł.

2) W 2024r. w ramach zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w gminie Ryki została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” w 37 rodzinach (w 2023r. w 39 rodzinach, w 2022r. w 28 rodzinach, natomiast w 2021r. w 44 rodzinach).

3) w 2024r. dla 71 osób pobierających zasiłki stałe opłacono 818 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 67 660,31zł, (w 2023r. dla 65 osób na kwotę 44 681,00zł, 2022r. dla 74 osób na kwotę 44 716,38zł, natomiast w 2021r. za 76 osób na kwotę 37 912,29zł).

4) w 2024r. z pomocy w postaci zasiłku celowego skorzystało 13 osób na kwotę 14 440,00 w tym 2 osoby zdarzenie losowe na kwotę 7 000,00zł, (w roku 2023 skorzystało 27 osób na kwotę 29 248,00zł w roku 2022 również 27 osób na kwotę 14 200,00zł, natomiast w 2021r. 77 osób na kwotę 38 600,00zł). Z pomocy w formie specjalnego zasiłku skorzystały 2 osoby na kwotę 600,00zł (w 2023r. 3 osoby na kwotę 1 320,00zł w 2022r. 7 osób na kwotę 2 900,00zł, natomiast w 2021r. 7 osób na kwotę 8 850,00zł). Oraz 1 osoba skorzystała z pomocy w formie biletu kredytowanego. Sprawiono 1 pogrzeb za który Gmina poniosła odpłatność w wysokości 200,00zł (w 2023r. sprawiono 6 pogrzebów, z czego za 4 Gmina poniosła odpłatność w wysokości 11 400,00zł (w 2022r. sprawiono 2 pogrzeby na kwotę 2 200,00zł. Zasiłki okresowe wypłacono 62 osobom na kwotę 97 430,18zł, (w 2023r. zasiłki okresowe wypłacono 111 osobom na kwotę 146 863,02 w 2022r. wypłacono również 111 osobom na kwotę 186 413,55zł, natomiast w 2021r. wypłacono dla 129 osób na kwotę 206 778,98zł).

5) w 2024r. bon energetyczny otrzymało 1071 gospodarstw domowych na kwotę 421 520,18zł

6) w 2024r. zasiłki stałe otrzymało 86 osób wypłacono kwotę 772 554,02zł, (w 2023r. zasiłki stałe otrzymało 85 osób na kwotę 519 944,84zł w 2022r. zasiłki stałe otrzymały 82 osoby na kwotę 523 126,40zł, natomiast w 2021r. 84 osoby na kwotę 431 162,71zł).

7) w 2024r. wypłacono jednemu opiekunowi wynagrodzenie należne z tytułu sprawowania opieki opiekunowi prawnemu łącznie z kosztami obsługi w kwocie 5 598,66 (analogicznie w 2023r. 2022r. oraz 2021r.).

8) z pomocy w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystała 1 osoba w tym 1 dziecko (analogicznie w 2023r. w 2022r. skorzystało

6 osób w tym 2 dzieci ponoszących odpłatność, natomiast w 2021r. skorzystało 7 osób w tym 3 dzieci wszyscy ponosili odpłatność), natomiast w postaci usług opiekuńczych skorzystały 44 osoby w tym 4 z Programu „Opieka 75+.” (w 2023r. skorzystało 60 osób w tym 2 osoby były częściowo zwolnione z odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze, w 2022r. skorzystały 73 osoby w tym 2 osoby były częściowo zwolnione z odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze, w 2021r. z tej formy pomocy skorzystało 66 osób w tym 2 osoby były częściowo zwolnione z odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze).

9) z pomocy w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024r. w formie zasiłku celowego na żywność skorzystało 99 rodzin wypłacono 175 świadczeń (w 2023r. skorzystało 122 rodziny, wypłacono 606 świadczeń, w 2022r. skorzystało 138 rodzin wypłacono 597 świadczeń, w 2021r. skorzystało 162 rodziny i wypłacono 687 świadczeń) natomiast w formie posiłku skorzystało 70 dzieci i młodzieży z 30 rodzin w liczbie 9 324 posiłków, (w 2023r. skorzystało 110 dzieci i młodzieży z 56 rodzin w liczbie 12 641 posiłków, (w 2022r. z posiłku skorzystało 107 dzieci z 50 rodzin w liczbie 10 709 posiłków, natomiast w 2021r. skorzystało 88 dzieci z 46 rodzin z liczbą 8879 posiłków).

W 2024r. świadczenia społeczne wypłacone obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w kwocie 6 164,50zł opłacono 446 posiłków oraz wypłacono 5 zasiłków na żywność (w 2023r. w kwocie 10 753,20zł opłacono 1066 posiłków oraz wypłacono 6 zasiłków na żywność, natomiast w 2022r. kwocie 14 597,80zł opłacono 2483 posiłki.

10) w ramach pozostałej działalności :

- dodatek gazowy – w 2024r. wypłacono dla 116 gospodarstw domowych w kwocie 47 885,26zł (w 2023r. rozpatrzono i wypłacono 88 wniosków dotyczących podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych);
- Korpus Wsparcia Seniorów – zakupiono 19 opasek dla osób w wieku 65 i więcej oraz opłacono abonament polegający na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość w kwocie 7 600,00zł; w 2023r. również zakupiono 19 opasek.
- w 2024r. 4 osobom opłacono pobyt w Schronisku w kwocie 67 655,09zł (w 2023r. 4 osobom opłacono pobyt w Schroniskach na kwotę 66 281,10 w 2022r. opłacono pobyt 5 osobom, natomiast w 2021r. za 3 osoby poniesiono koszt pobytu w schroniskach).

11) w ramach pozostałych działań w zakresie polityki społecznej:

- w 2024r. nie wypłacano dodatków węglowych - toczą się 2 postępowania w Sądzie (w 2023r. dla 61 gospodarstw domowych wypłacono dodatek węglowy w kwocie 183 000,00zł natomiast w 2022r. ten dodatek wypłacono dla 3517 gospodarstw domowych w kwocie 10 551 000,00zł.

- w 2024r. wypłacono 2 jednorazowe świadczenia pieniężne na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (300zł) wraz z kosztami obsługi, (w 2023r. wypłacono 14 jednorazowych świadczeń natomiast w roku 2022r. wypłacono 449 świadczeń).

- w 2024r. wypłacono 3 wnioskodawcom za 8 obywateli Ukrainy świadczenia pieniężne na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (40zł) z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia wraz z kosztami obsługi na kwotę 51 660,00zł (w 2023r. 4 wnioskodawcom za 11 obywateli Ukrainy na kwotę 115 622,71zł natomiast w 2022r. za 350 obywateli Ukrainy na kwotę 1 003, 305,29zł). Jedna osoba pobrała nienależnie w/w świadczenie i jest zobowiązana wyrokiem Sądu do zwrotu kwoty w wys. 10 680,00zł (na dzień 21.02.2025r. wpłaciła 5 500,00zł do spłaty pozostała kwota 5 180,00zł).

- sprawiono jeden pogrzeb obywatelowi Ukrainy 2023r. na kwotę 3 000,00zł;

W ramach realizacji Projektu „Polityka Senioralna EFS+ w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 dla mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy Ryki wydatkowano kwotę 118 361,80zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na opłacenie:

1 110 godzin usług opiekuńczych na kwotę 54 390,00zł;

574 godzin usług asystenckich na kwotę 45 346,00zł;

24 godziny usług poradnictwa specjalistycznego psychologicznego na kwotę 2 592,00zł;

zwrot pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości świadczeń w kwocie 3 600,00zł

12) Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów socjalnych w 2024r. wydatkowano kwotę 54 160,00zł dla 47 uczniów stypendia w kwocie 46 460,00zł, 5 zasiłków szkolnych w kwocie 3 100,00zł oraz 6 świadczeń społecznych dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP w kwocie 4 600,00zł (w 2023r. udzielono 67 uczniom w tym 7 uczniom z Ukrainy,

natomiast w 2022r. udzielono 99 uczniom na łączną kwotę 98 420,00zł w tym 13 uczniom z Ukrainy na kwotę 8 420,00zł w 2021r. stypendiów socjalnych udzielono 144 uczniom na łączną kwotę 98 540,00zł).

13) Świadczenia wychowawcze – w 2024r. dokonano zwrotu pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości świadczeń w kwocie 8 333,37zł odsetki od pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości świadczeń w kwocie 4 034,28zł (w 2023r. wydatki dotyczyły obsługi koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, w roku 2022r. świadczenia wychowawcze otrzymało 2067 rodzin w tym 17 487 świadczeń na łączną kwotę 8 718 024,03zł, natomiast w 2021r. otrzymało 2350 rodzin na kwotę 21 123 474,72zł).

14) w 2024r. świadczenia rodzinne wypłacono dla 919 polskich rodzin (w 2023r. dla 993 rodzin polskich w 2022r. dla 1085 rodzin natomiast w 2021r. wypłacono dla 1147 rodzin) oraz 15 rodzinom z Ukrainy (w 2023r. 19 rodzinom, natomiast w 2022r. dla 31 rodzin z Ukrainy w tym:

- w 2024r. 253 rodziny PL + 10 UKR, które pobrały zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, (w 2023r. 333 PL + 16 UKR w 2022r. 439 rodzin, które pobrały zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, natomiast 31 rodzin z Ukrainy, natomiast w 2021r. 562 rodziny Polskie);

- w 2024r. 825 rodzin PL + 5 UKR skorzystało ze świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych (w 2023r. 758 rodzin PL + 7 UKR w 2022r. 711 rodzin skorzystało ze świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych w tym 1 rodzina z Ukrainy, natomiast w 2021r. skorzystały 403 rodziny);

- w 2024r. 42 rodziny PL + 2 UKR otrzymały jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (w 2023r. 74 rodziny PL + 2 UKR w 2022r. 102 rodziny w tym 1 rodzina z Ukrainy, natomiast w 2021r. 109 rodzin);

- w 2024r. 39 rodzin PL + 3 UKR otrzymały świadczenia rodzicielskie (w 2023r. 44 rodziny PL + 3 UKR w 2022r. 55 rodzin w tym 1 rodzina z Ukrainy, natomiast w 2021r. 73 rodziny otrzymały świadczenia rodzicielskie);

- w 2024r. świadczenie „za życiem” wypłacono 1 rodzinie (w 2023r. wypłacono 4 rodzinom w 2022r. świadczenie wypłacono 2 rodzinom, natomiast w 2021r. wypłacono 1 rodzinie);

- w 2024r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobrało 65 wnioskodawców to 894 świadczenia (w 2023r. pobrało 68 wnioskodawców to 1008 świadczeń w 2022r. 75 wnioskodawców na kwotę to 1138 świadczeń , natomiast w 2021r. 100 wnioskodawców na kwotę to 1519 świadczeń.

15) realizując ustawę o Karcie Dużej Rodziny w 2024r. wydatkowano kwotę 1 607,00zł, wydano 202 karty elektroniczne oraz 187 kart tradycyjnych (w 2023r. złożono 231 wniosków w tym: 34-zgłoszenie nowej rodziny; 168 wniosków – zgłoszenie nowej rodziny składającej się wyłącznie z rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie przynajmniej tyle dzieci bez względu na ich wiek; 8- przyznanie duplikatu, 7- uzupełnienie rodziny, 8- nowa osoba w rodzinie, 6- przedłużenie terminu ważności, 474 karty elektroniczne, 469 kart tradycyjnych (w 2022r.wydatki poniesione na realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny to 3508,16zł dotyczy 225 wniosków w tym: 54 – zgłoszenie nowej rodziny, 3 wnioski – zgłoszenie nowych członków rodziny, 6 wniosków o uzupełnienie rodziny, 550 kart elektronicznych, 54 kart tradycyjnych. W 2021r. wydatki poniesione na realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny to kwota 869,90zł dotyczyły 88 wniosków w tym: 36 – zgłoszenie nowej rodziny, 19 – zgłoszenie nowej rodziny składającej się wyłącznie z rodzicą, 3 wnioski dla zgłoszenia nowego członka rodziny, 3 wnioski o uzupełnienie rodziny, 13 wniosków dla osób, które były już jej posiadaczami, 9 wniosków o wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, 5 wniosków o przyznanie karty elektronicznej jako druga forma karty).

16) w 2024r. 14 rodzin objętych było pomocą asystenta rodziny (w 2023r. 13 rodzin objętych było pomocą asystenta rodziny w 2022r. pomocą asystenta rodziny było objętych 12 rodzin, natomiast w 2021r. asystent pracował z 10 rodzinami);

17) 7 dzieciom opłacono pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej;

18) 4 dzieciom opłacono pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

Koszty za pobyt w 2024r. 11 ogółem dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiły 177 416,22zł (w 2023r. wynosiły 112 803,28zł za 11 dzieci w 2022r. wynosiły 100 583,76zł, natomiast w 2021r. wydatki wynosiły 114 413,27zł za 10 dzieci).

19) opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów w 2024r. wydatkowano kwotę

208 661,27zł (w 2023r. kwotę 162 800,55zł, w 2022r. kwotę 137 877,63zł, natomiast w 2021r. kwotę 99 018,48zł).

Plan dochodów w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rykach przyjęty uchwałą budżetową na 2024 rok wynosił 674 000,00zł, natomiast wpływy na koniec 2024 roku wynosiły 551 077,12 zł co stanowiło 81,76 %. (w 2023r. plan dochodów przyjęty uchwałą budżetową na 2023 rok wynosił 686 400,00zł, natomiast wpływy na koniec 2023 roku wynosiły 631 139,14 zł co stanowiło 91,95 %. w 2022r. plan dochodów przyjęty uchwałą budżetową na 2022 rok wynosił 660 686,00zł, natomiast wpływy na koniec 2022 roku wynosiły 698 651,79 zł co stanowiło 105,75 %, natomiast w 2021r. plan dochodów przyjęty uchwałą budżetową na 2021r. wynosił 604 300,00zł, wpływy na koniec 2021 roku wynosiły 584 423,95 zł co stanowiło 105,75%).

Za jedną osobę umieszczoną w domu pomocy społecznej rodzina partycypowała w kosztach wnosząc opłatę 1 000zł miesięcznie w 2024r. wpłacono 3741,94zł. 12 000zł wpłacono za cały 2023 rok. w 2022r. za jedną osobę umieszczoną w domu pomocy społecznej rodzina wniosła opłatę 8 500,00zł, natomiast w grudniu 2021r. rodzina wniosła opłatę w kwocie 249,00zł).

Dochody z tyt. zwrotów za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne na koniec 2024r. wynosiły 28 238,48zł natomiast odsetki wyniosły 1 247,94zł (w 2023 roku wynosiły 16 744,40zł, natomiast odsetki 476,51zł w 2022r. wyniosły 24 795,28zł, natomiast odsetki wyniosły 580,39zł, w 2021r. 11 174,84zł, natomiast odsetki wyniosły 2 044,24zł).

Na koniec 2024r. wyegzekwowano 299 893,58zł na poczet wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 199 748,09zł odsetek od wpłaconych należności od 181 dłużników. (w 2023 roku wyegzekwowano 346 481,05zł w 2022r. wyegzekwowano 427 042,40zł, natomiast w 2021r. wyegzekwowano 192 428,61zł. Należności dłużników alimentacyjnych do zapłaty obecnie wynoszą 12 017 542,39zł (w 2023r. wynosiły 13 266 996,85zł, w 2022r. należności wynosiły 12 227 755,69zł, natomiast w roku 2021 należności te wynosiły 7 743,285zł (naliczenie należności dotyczy okresu od początku wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzn. X.2008r. do XII.2024r.) Na poczet zaliczek alimentacyjnych udało się wyegzekwować 24 151,32zł od 60 dłużników. (w 2023r.

19 078,42zł w 2022r. 24 795,28zł, natomiast w 2021r. 14 477,60zł. Należność do zapłaty od dłużników alimentacyjnych na koniec 2023 roku wynoszą 655 155,45zł (w 2022r, należności

wynosiły 685 172,28zł, natomiast w 2021r. 733 067,49zł). (naliczenie należności dotyczy okresu od początku wypłat zaliczek alimentacyjnych tzn. IX.2005r. do XII.2023r.)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rykach realizował program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024 dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Programem objęto 15 osób w tym 2 dzieci do 16 roku życia. (w 2023r. oraz 2022r. objęto 13 osób, natomiast w 2021r. objęto tą formą pomocy 9 osób). W ramach programu ustalony został limit 240 godzin dla usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego dla każdego podopiecznego, jednak nie wszyscy potrzebowali takiej ilości godzin. Uczestnik programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności za usługę przyznaną w ramach programu. Do programu zostało zatrudnionych w sumie 12 opiekunek domowych na umowę zlecenie (w 2023r. 10 opiekunek analogicznie w 2022r. oraz 2021r).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rykach po raz ósmy przystąpił do Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023. Ośrodek podpisał umowę z Bankiem Żywności w Lublinie w ramach której z pomocy skorzystało 347 osób (w 2023r. skorzystało 428 osób w 2022r. skorzystały 793 osoby, natomiast w 2021r. 622 osoby). W Podprogramie 2023 paczka żywnościowa obejmowała mleko UHT-2436szt, dżem truskawkowy-1740szt, szynka wieprzowa-1388szt, szynka drobiowa-1388szt, cukier biały-1740szt, olej rzepakowy-1740szt, makaron jajeczny świderki-2082szt, groszek z marchewką-1740szt, kasza jęczmienna-1392szt, mąka pszenna-1735szt, płatki owsiane-694szt, herbatniki maślane-1041szt, kawa zbożowa rozpuszczalna-694szt, ser podpuszczkowy dojrzewający-1041szt, pasztet wieprzowy-1041szt, szprot w oleju-1388szt, fasolka po bretońsku-1041szt. łączna waga produktów przypadających na jedną osobę wynosiła 38,82kg. Ośrodek wydał pulę żywności we wrześniu 2024r. oraz październiku 2024r. łączna waga wydanych produktów to 13 472,22 tony a ich wartość to 79 631,22zł. (W podprogramie na rok 2021+ paczka żywnościowa obejmowała mleko UHT-854 szt, powidła śliwkowe-427 szt, szynkę wieprzową-1281 szt, cukier-854 szt, olej rzepakowy-854 szt oraz makaron świderki-1708. łączna waga produktów przypadających na jedną osobę wynosiła ponad 21 kg. Ośrodek wydał pulę żywności w czerwcu 2023r. łączna waga wydanych produktów to blisko 4 tony a ich wartość to 25 491,65zł. W podprogramie na rok 2021 paczka żywnościowa obejmowała: groszek z marchewką, makaron świderki, mleko UHT, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową i wieprzową, cukier biały, olej

rzepakowy. Łączna waga produktów przypadających na jedną osobę wynosiła ponad 20 kg. Ośrodek wydał całą pulę żywności w trzech terminach maj 2022r., czerwiec 2022r., wrzesień 2022r. Łączna waga wydanych produktów to ponad 16 ton a ich wartość 89 771,60zł. Natomiast w podprogramie na rok 2020 paczka żywnościowa obejmowała: makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, mleko UHT, groszek z marchewką, fasolkę po bretońsku, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową i wieprzową, cukier biały, olej rzepakowy, pasztet drobiowy, kaszę jęczmienną, ser podpuszczkowy, buraczki wiórki, miód nektarowy wielokwiatowy, płatki owsiane, mus jabłkowy, kawę zbożową rozpuszczalną. Łączna waga produktów przypadających na jedną osobę wynosiła ponad 42 kg. Ośrodek wydał całą pulę żywności w trzech terminach maj 2021r., czerwiec 2021r. wrzesień 2021r. Łączna waga wydanych produktów to ponad 26 ton a ich wartość 130 552,60zł.

W związku z POROZUMIENIEM z dnia 15 grudnia 2020r. zawartym pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, a Gminą Ryki. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rykach wydawał zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby programu „CZYSTE POWIETRZE”. W 2024r. wydano 188 zaświadczeń w tym 150 dla gospodarstw wieloosobowych i 38 gospodarstw jednoosobowych. (w 2023 roku wydano 162 zaświadczenia, w tym 140 dla gospodarstw wieloosobowych i 22 dla gospodarstw jednoosobowych w 2022r. Ośrodek wydał 55 zaświadczeń, natomiast w 2021r. wydano 46 zaświadczeń, w tym 37 dla gospodarstw wieloosobowych i 9 dla gospodarstw jednoosobowych).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023r. utworzono Centrum Aktywności Społecznej, które realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez aktywizację społeczno-edukacyjną, kulturalno-oświatową, psychospołeczną, psychofizyczną oraz rekreacyjno-rozrywkową środowiska lokalnego, w szczególności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Ponadto CAS ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz poprawę jakości życia osób 60+. W Centrum Aktywności Społecznej prowadzone są dyżury psychologa/psychoterapeuty, który pełni dyżur w środę w godzinach 12:00-13:00 oraz asystent rodziny pełniący dyżur w poniedziałek w godzinach 8:00-9:00. W ramach działalności w 2024r. odbyły się spotkania z psychologiem zatrudnionym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rykach m.in. pt. „Senior w XXI wieku – szanse i zagrożenia”, „Przemoc wobec osób starszych”, „Jak być szczęśliwym? Budowanie poczucia

szczęścia i harmonii”. Obyła się także kampania edukacyjna przeprowadzona przez przedstawiciela firmy „SIDLY” „Akademia Aktywnego Seniora”- to wyjątkowa inicjatywa, która ma na celu promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia oraz poszerzenie wiedzy na temat teleopieki. Zorganizowano także bezpłatne spotkanie z dietetykiem przedstawicielem firmy Biorself połączone z poczęstunkiem pt: „Jestem tym co jej”. Zorganizowano także spotkanie poprowadzone przez lokalnego muzyka i piewcy kultury Pana Pawła Warownego pt: Świąteczne opowieści z okolic Ryk połączone ze wspólnym kolędowaniem oraz własnoręcznym wykonywaniem świątecznych ozdób. (w 2023r. odbyły się konferencje, m.in. przeprowadzona przez Policjantów Komendy Powiatowej Policji w Rykach pt. „Bezpieczeństwo osobiste czyli jak nie dać się oszukać”, a także przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej w Rykach pt. „Udzielania pierwszej pomocy oraz zagrożeń przeciwpożarowych” połączone z wystawą rękodzieł artystycznych zaprezentowanych przez Stowarzyszenie na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną „KOŁO” w Rykach).

X. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

- W zakresie kwalifikacji wojskowej wykonano:

Rejestr mężczyzn i kobiet rocznika podstawowego w dwóch egzemplarzach (drugi egzemplarz przesłano do Wojskowego Centrum Rekrutacji w Puławach). O ilości osób zarejestrowanych mężczyzn i kobiet poinformowano Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie. Wysłano zawiadomienia do urzędów właściwych ze względu na pobyt stały o ujęciu w rejestrze. Na podstawie rejestrów wykonano listę na potrzeby kwalifikacji wojskowej, wystawiono wezwania i przesłano adresatom. W terminie ogłoszonym przez Wojewodę Lubelskiego przeznaczonym dla Gminy Ryki wykonano zadania wynikające z ustawy i rozporządzeń dotyczących kwalifikacji wojskowej. Wystawiono i przesłano zawiadomienie o ujęciu w liście, wystawiono i przesłano zawiadomienie o stawieniu się do kwalifikacji. W przypadku niewywiązania się z obowiązku stawiennictwa, prowadzono postępowanie egzekucyjne w celu przymuszenia stawiennictwa się przed Powiatową Komisją Lekarską w postaci doprowadzenia przez Policję. Osoby uchylające się, bądź przebywające za granicą wpisano do rejestru osób o nieuregulowanym stosunku do czynnej służby wojskowej.

- W zakresie natychmiastowego uzupełnienia sił zbrojnych:

Na przestrzeni roku aktualizowano plan Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej poprzez, naniesienie zmian w poszczególnych arkuszach aktualnych nazwisk osób wykonujących zadania na rzecz AK, uzupełniono składy kurierów, kurierów wykonawców i kurierów łączników, złożono sprawozdanie za 2022 r. do Starosty Ryckiego. W roku 2024 nie był przeprowadzany trening w zakresie doręczania kart powołania, gdyż był w 2022. Kolejne szkolenie zaplanowane jest na rok 2025.

- W zakresie wsparcia:

Świadczenia rzeczowe i osobiste na rzecz jednostek działających na rzecz obronności: Wydawano decyzje na podstawie wniosków złożonych przez podmioty realizujące zadania obronne oraz Komendanta Wojskowego Centrum Rekrutacji w Puławach, wystawiano wezwania do wykonania świadczeń rzeczowych i osobistych, opracowano plan świadczeń rzeczowych i osobistych, opracowano zestawienia świadczeń rzeczowych i osobistych, wydawano decyzje uchylające.

- Z zakresu ustawy o ochronie informacji niejawnej:
  - Nadzór nad obiegiem przetwarzaniem i ochroną informacji niejawnych;
  - Przechowywanie dokumentów chronionych z mocy ustawy;
  - Organizacja szkolenia dla pracowników Urzędu z ustawy o ochronie informacji niejawnej;
  - Opracowanie upoważnień i zaświadczeń o przeszkoleniu z zakresu ustawy o ochronie informacji niejawnej;

- Czynny udział w opracowaniu planu ochrony fizycznej i akredytacji na sprzęt teleinformatyczny.

Požary i miejscowe zagrożenia

Jednostki OSP gminy Ryki wyjechały do akcji 204 razy (rok wcześniej 138).

Jednostki OSP	2022	2023	2024
Rososz	24	13	30
Bazanów	16	23	24
Ryki	42	34	58
Leopoldów	34	23	17
Bobrowniki	27	17	25
Budki Kruków	16	8	11
Lasocin	3	0	0
Sędowice	3	3	5
Ownia	3	2	0
Chrustne	9	4	6
Swaty	5	4	18
Oszczywik	1	1	0
Zalesie	2	1	1
Sierskowola	4	1	7
Niwa Babicka	7	0	2
Nowa Dąbia	5	1	0
Razem	201	138	204

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz U. z 2020 r. poz. 713, 1378), raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Rada gminy rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos po złożeniu do przewodniczącego rady pisemnego zgłoszenia popartego podpisami co najmniej 20 osób.

Zgodnie z art. 28aa ust. 8 ustawy o samorządzie gminnym „Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia.

Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby”. Zgłoszenia do udziału w debacie należy składać w godzinach 7.30 - 15.30 w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Rykach, ul. Karola Wojtyły 29.